

Fjellområdene rundt Guolášjávri i Kåfjord kommune

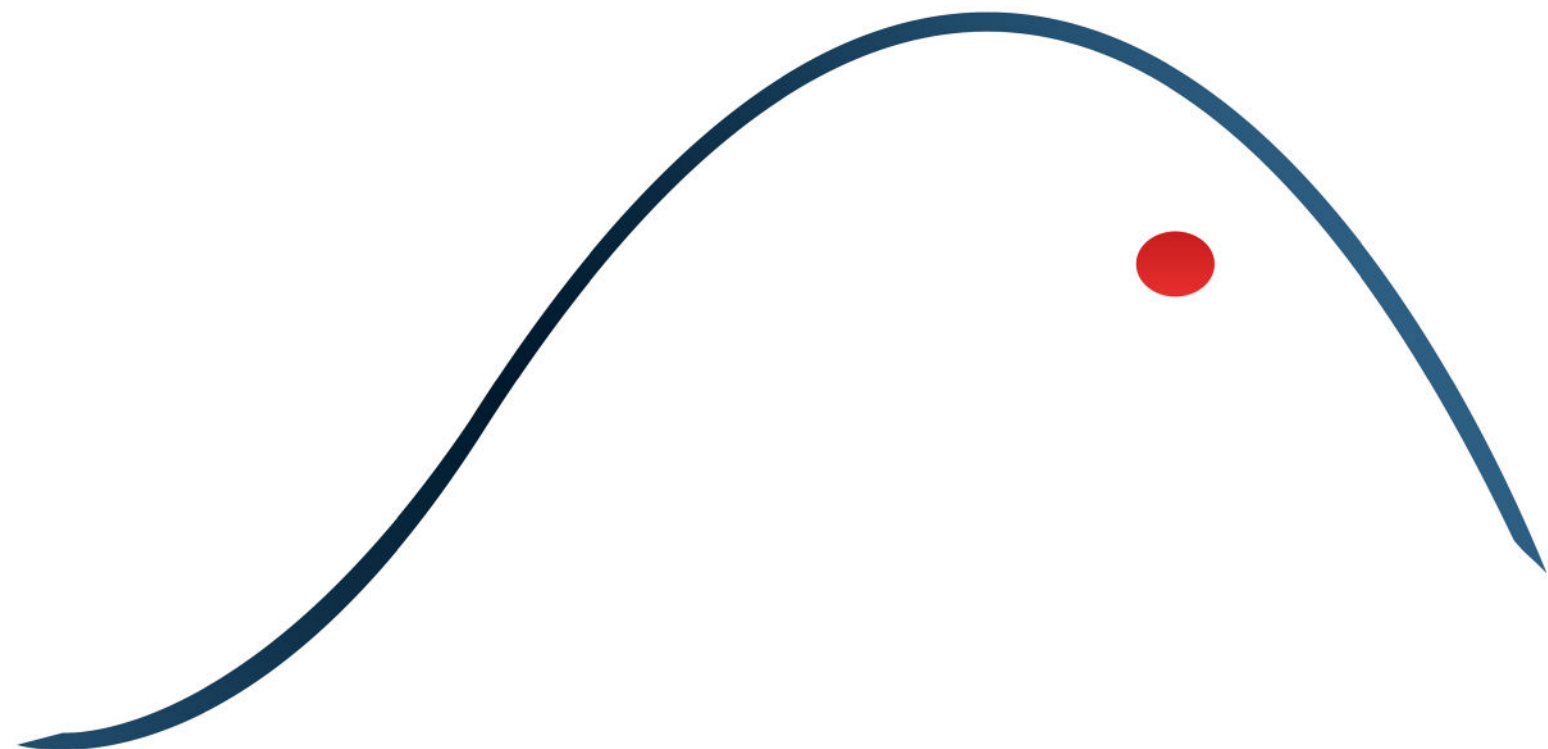
Naturverdier og bevaringstiltak

Foto: Oleif Johnsen

Miljøfaglig
Utredning

MU-Rapport 2022-8

Forsidebilde

Høyfjellsklokke Campanula uniflora NT på Sinaidvárri med østre deler av Guolášjávri i bakgrunnen. Sinaidvárri utgjør et kjerneområde innenfor dette kalkrike fjell-landskapet med ekstremt høy artsvariasjon og tettheter av rødlistearter.

Foto: Oleif Johnsen.

RAPPORT 2022-8

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS	Prosjektansvarlig: Geir Gaarder Prosjektmedarbeider(e): Ivar Heggelund, Oleif Johnsen, Perry Gunnar Larsen, Stein Erik Lunde, Hallvard Skrede, Steinar Skrede
Oppdragsgiver: Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Cathrine Amundsen
Referanse: Gaarder, G., Hansen, B. J., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolášjávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning, rapport 2022-8. 53 s. + vedlegg. ISBN 978-82-345-0246-0	
Referat: Innenfor rammene av statlige tilskudd til bevaring av truede arter og naturtyper er naturverdiene rundt Guolášjávri i Kåfjord kommune, Troms og Finnmark fylker sammenstilt og eventuelle tiltak for bevaring av disse diskutert. Resultatene er basert på kjent kunnskap, slik denne foreligger i tilgjengelige publikasjoner og åpne nettkilder, erfaringsbasert kunnskap og supplerende feltarbeid sommeren 2021. Området er på rundt 220 km² og er dominert av snaufjell. Konsentrasjonen av sjeldne og truede fjellplanter er blant de største i Nord-Europa. Hittil er 50 bisentrisk og nordlig unisentrisk fjellplanter funnet. Rundt 140 rødlistearter er påvist, deriblant 85 karplanter og 41 moser, inkludert svært sjeldne arter som dvergarve (EN), dvergrublom (EN), sibirnattfiol (EN), sporeklokkemose (CR) og blindlemenmose (CR). 23 verdifulle naturtypelokaliteter er avgrenset, basert på DN-håndbok 13, fordelt på 19 med verdi svært viktig – A, 3 har fått verdi viktig – B og en lokalt viktig – C. Samlet dekker de et areal på over 36 km². Grundigere undersøkelser vil utvilsomt avdekke flere sjeldne arter og verdifulle miljøer. Behovet for skjøtsel og hensyn er diskutert. De viktigste tiltakene er å opprettholde en balansert reinbeiting, unngå ytterligere erosjon og tap av verdifulle naturmiljøer som følge av reguleringen av Guolášjávri, og at veier og barmarkstraséer utenfor disse ikke medfører ødeleggelse av verdifull vegetasjon. Vern som mulig bevaringstiltak er kortfattet omtalt. Kunnskapsnivået om naturverdiene og metodikk for verdisetting er også diskutert. Dette inkluderer forslag til nye retningslinjer for verdisetting av fjellnatur, ikke minst siden nåværende metode er svært arbeidskrøker faren for at de mest verdifulle miljøene kan bli ødelagt, sammenlignet med tidligere opplegg.	

FORORD

Miljøfaglig Utredning har koordinert et samarbeidsprosjekt for dokumentasjon av naturverdiene rundt Guolášjávri i Kåfjord kommune. Geir Gaarder har stått som prosjektleder. I tillegg har flere lokalkjente botanikere og andre fagfolk deltatt både under rapportering og i feltarbeidet. Dette omfatter spesielt Britt Jorunn Hansen (Nordreisa), Ivar Heggelund (Nordreisa), Oleif Johnsen (Nordreisa), Perry Gunnar Larsen (Ålesund), Stein Erik Lunde (Nordreisa), Hallvard Skrede (Oslo) og Steinar Skrede (Bergen).

Kartleggingen er finansiert gjennom tilskuddsmidler til bevaring av truede arter i Norge. Statsforvalteren (tidligere Fylkesmannen) i Troms og Finnmark har vært prosjektkoordinator med Cathrine Amundsen som ansvarlig for prosjektet. Hun skal ha takk for positiv innstilling og deltakelse på deler av feltarbeidet. En stor takk rettes til diverse andre bidragsytere under feltarbeidet og datainnsamling, deriblant Johanne Eggum, Kristian Fallrå, Corinne Valérie Larsen, Magne Skrede, Ingrid Skrede og Siren Skrede. Sallír natur AS ved Geir Arnesen og Hilde Tandstad takkes for viktige faglige kommentarer til rapporten. Mathilde Norby Lorentzen (Miljøfaglig Utredning) takkes for bidrag med kartproduksjon.

Tingvoll, 27.02.2022

*Geir Gaarder Britt Jorunn Hansen Ivar Heggelund Oleif Johnsen Perry Gunnar Larsen
Stein Erik Lunde Hallvard Skrede Steinar Skrede*

Figur 1 Blomstrende dvergarve med de karakteristiske fiolette støvknappene, på Sinaidvárri 26 juli 2021. Dette er en av flere ekstremt sjeldne arter som finnes i dette fjell-landskapet. Foto: Oleif Johnsen

INNHold

1	INNLEDNING	7
2	MATERIALE OG METODER	9
2.1	UTREDNINGSOMRÅDET	9
2.2	KUNNSKAPSGRUNNLAGET	10
2.2.1	Undersøkelser før 2021	10
2.2.2	Feltarbeid i 2021	13
2.2.3	Skriftlige kilder	16
2.3	AVGRENSNING OG VERDISETTING AV NATURTYPER	18
2.4	PRESENTASJON AV DATA	19
3	RESULTATER	20
3.1	NATURGRUNNLAGET	20
3.2	ARTSMANGFOLDET	22
3.2.1	Fjellfloraen	22
3.2.2	Rødlistearter	24
3.2.3	Dverggrubblom <i>Draba crassifolia</i>	31
3.2.4	Blodvrangmose <i>Ptychostomum wrightii</i>	32
3.2.5	Dvergperlemorvinge <i>Boloria improba</i>	35
3.2.6	Andre arter	38
3.3	VERDIFULLE NATURTYPER	38
3.4	KVARTÆRGEOLOGISKE VERDIER	43
4	FORVALTNINGSRÅD	44
4.1	BEHOV FOR SKJØTSEL	44
4.2	BEHOV FOR HENSYN	45
4.3	VERN	46
4.4	VERDISETTING AV NATURTYPER I FJELLET	47
4.5	OPPFØLGENDE UNDERSØKELSER	51
4.6	OVERVÅKING	52
5	KILDER	54
6	VEDLEGG - NATURTYPEBESKRIVELSER	56

1 INNLEDNING

Fjellviddene rundt Guolášjávri er blant de botanisk mest spennende og artsrike i Nord-Europa. Viddene er lokalisert i Gáivuotna/Kaivuona/Kåfjord (henholdsvis samisk, kvensk og norsk bokmål) kommune (som heretter i rapporten vil refereres til etter den norske skrivemåten, av rent praktiske hensyn). Klima, berggrunn og trolig også geografisk beliggenhet gir her grunnlag for et stort arts mangfold, inkludert flere arter som er svært sjeldne i fastlands-Europa.

Til tross for artsrikdommen har området likevel blitt viet mindre oppmerksomhet i forvaltningssammenheng enn de nærliggende fjellområdene i nord, i og rundt Reisadalen i Nordreisa. Årsakene er nok flere, der ikke minst kontrastene mellom det mektige, urørte Reisavassdraget og den ganske sterkt regulerte Kåfjordelva med reguleringsmagasinet Guolášjávri, nok har sitt å si.

Fagfolk har i lang tid vært klar over at områdene rundt Guolášjávri er spesielt interessante og det har i nesten 100 år vært gjennomført undersøkelser her med opptil flere besøk årlig. Flere oppsiktsvekkende funn har vært gjort opp gjennom tidene. Det fremste er nok puterublom *Draba corymbosa*, som skal ha blitt funnet her av Anders Notø rundt 1900 som ny for fastlands-Europa, og aldri gjenfunnet siden (Solstad mfl. 2021). Men også blant annet Timdal (2004) og Høitomt & Hassel (2015) sine førstefunn av fingerlav og sporeklokkemose for Norge er verdt å trekke fram.

Naturverdiene i området har i begrenset grad blitt sammenstilt tidligere. Gaarder & Alvereng (2017) oppsummerte nokså kort viktige sider ved disse i en vilkårsrevisjon for reguleringen av Guolášjohka/Kåfjordelva, men uten noen mer omfattende gjennomgang.

Denne rapporten presenterer både ny og mer detaljert kunnskap om naturmangfoldet og naturverdiene rundt Guolášjávri, oppsummerer dem og kommer samtidig med enkelte vurderinger og råd knyttet til framtidig forvaltning av området.

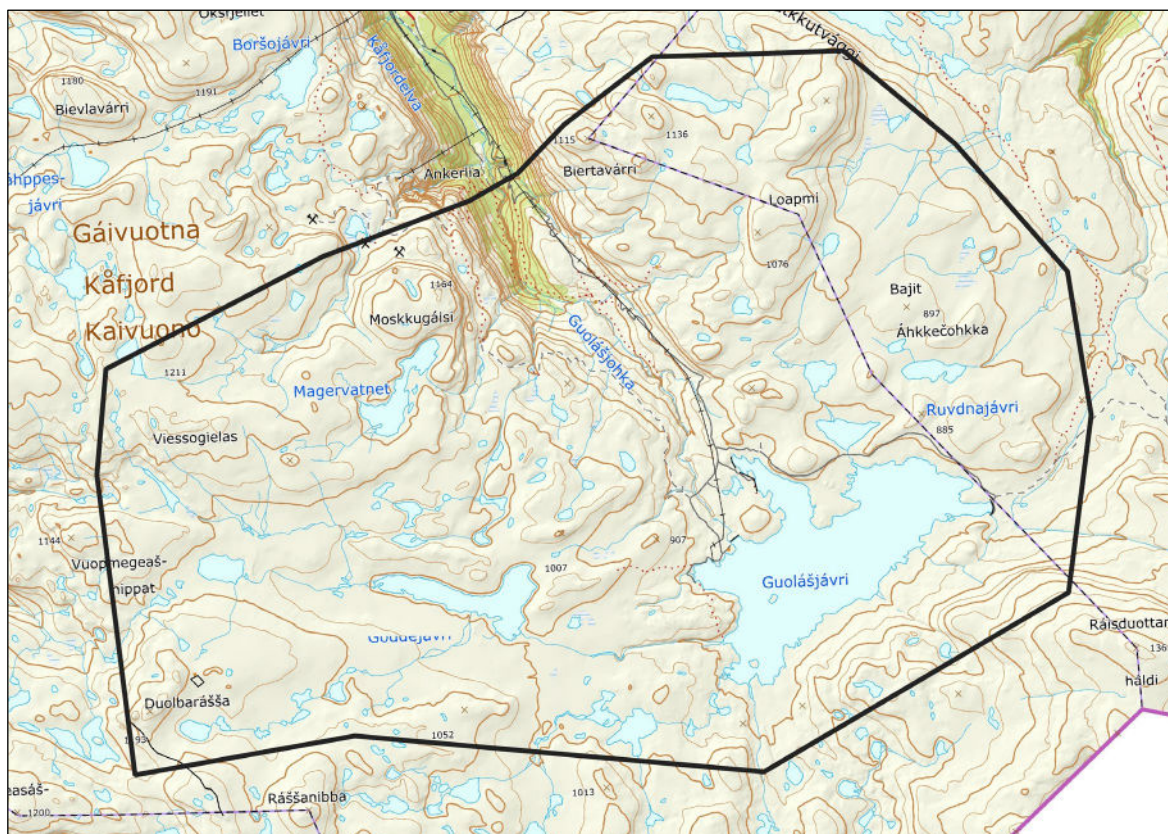
Figur 2 Stivildre i rik fjellhei på Sinaidvárri på vestsiden av Guolášjávri. Stivildre er en av flere nasjonalt sjeldne og truede fjellplanter, men som i området rundt Guolášjávri er forholdsvis vanlig og utbredt. Forekomstene her er betydelige både i regional og nasjonal sammenheng. Foto: Oleif Johnsen

2 MATERIALE OG METODER

2.1 Utredningsområdet

Det aktuelle utredningsområdet/kartleggingsområdet ligger oppe på snaufjellet sør for Birtavarre, inn mot riksgrensa mot Finland, og dekker et areal på rundt 220 km². Området er skjønnsmessig avgrenset, basert primært på følgende kriterier:

- Det skal fange opp de mest spesielle botaniske kvalitetene rundt Goulásjávri.
- Det skal delvis ha en naturlig avgrensing, men også delvis pragmatisk med fokus på dagsturer fra åpne bilveger opp til Guoláshjávri.
- Det skal primært fange opp fjellnatur, i liten grad skog (men Ankerlia og øvre deler av elvekløfta til Kåfjordelva/Gouláshjohka var inkludert).

Figur 3 Utredningsområdet ligger inn mot riksgrensa mot Finland, sør for Birtavarre og Kåfjorddalen.

I praksis er flere av randsonene dårlig eller ikke undersøkt, mens det har vært særlig omfattende kartlegginger i området rett på nordsiden av Guoláshjávri.

2.2 Kunnskapsgrunnlaget

Fjellområdet rundt Guolášjávri har i over 100 år vært besøkt av botanikere og særlig nærområdene til innsjøen har vært oppsøkt en rekke ganger. Nærområdene til nord- og vestsiden av Guolášjávri og dels også langs veien ned mot Ankerlia, er trolig blant de best og mest allsidig undersøkte fjellområdene i Nord-Norge, både med hensyn på tidsmessig fordeling (mellom år) og studerte organismegrupper. Det er grunn til å påpeke at mange av personene som har vært her er blant de beste fagfolkene nasjonalt og dels internasjonalt innenfor sine fagfelt. Denne kunnskapen har i uventet liten grad kommet til uttrykk gjennom rapporter eller bøker rettet mot Kåfjord og fjellområdene der. Den vises i første rekke enten som del av mer generelle publikasjoner om eksempelvis floraen i Nord-Norge eller små spesialartikler og notater om interessante enkeltfunn. Gaarder & Alvereng (2017) gir en oversikt over en del viktige litteraturkilder. I tillegg kommer vi her med en kronologisk gjennomgang, særlig basert på informasjonen en får gjennom søk i Artskart (Artsdatabanken 2022).

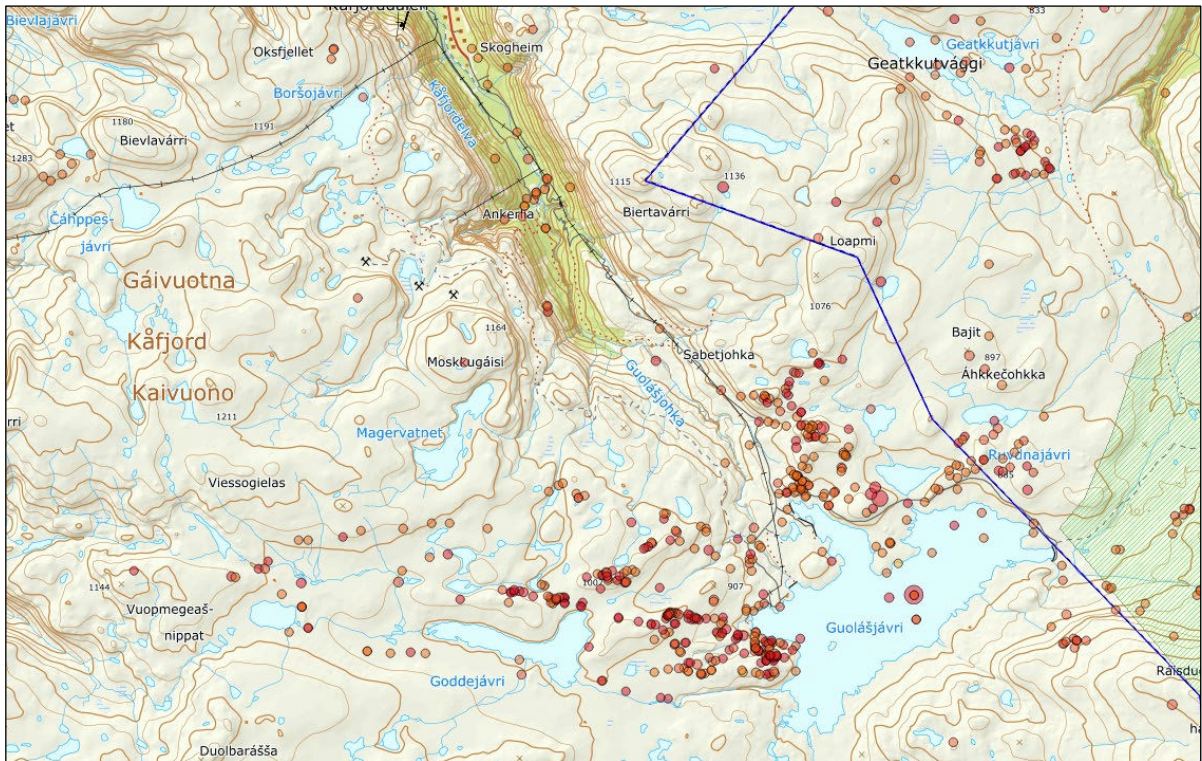
2.2.1 Undersøkelser før 2021

Nedenfor er årlige registreringer kort omtalt, med observatørens navn (fram til noe ut på 2000-tallet, da antallet personer blir vel høyt), organismegrupper og grove stedsangivelser (virveldyr er ikke inkludert). Som det kommer fram her så var det nokså sporadiske besøk fram til rundt 1950. De neste ti-årene var det år om annet at fagfolk gjorde undersøkelser i området, men fra midten av 1970-tallet ble det nesten årlig, og de siste par årene har det vært snakk om flere personer (opptil et 20-talls) hvert år. Samtidig var det mest karplanter den første tiden, men fra 1980-tallet i økende grad også andre organismegrupper, med flere ekskursjoner rettet mot både lav, moser, sopp og insekter. Hele tiden har kartleggingene rettet seg mest mot nærområdet til Guolášjávri, inkludert Sinaidvárri på vestsiden og de nærmeste lave fjelltoppene på nordsiden (som Oarjiit Gussačohka). Det har også vært en del undersøkelser i dalen fra Ankerlia og opp mot Guolášjávri, samt opp mot Ráisdduottarháldi, på grensa mot Finland. Vestover til Goddejávri og forbi denne har det bare vært en håndfull besøk og det samme gjelder oppe på selve Loapmi og i de vestlige delene av Nordreisa. Områdene sør for Guolášjávri og de høytliggende delene rundt og vest for Magervatnet er knapt blitt undersøkt.

- 1892: Eugen H. Jørgensen registrerte et par karplanter ved Guolášjávri 27.07.
- 1893: Eugen H. Jørgensen registrerte enkelte karplanter ved Guolášjávri 09.08.
- 1897-1909: Andreas Notø oppsøkte Guolášjávri et par ganger på rundt det forrige århundreskiftet, men det virker litt uklart hvilke årstall og datoer det var snakk om, og antall ganger. Bare noen få plantefunn er registrert.
- 1899: Emil Haglund og Johannes Källström registrerte en del karplanter fra Birtavarre og opp til Guolášjávri 18-20.07.
- 1910: Hanna Resvoll-Holmsen botaniserte en ukes tid (22-27.07). Det virker som om hun også holdt seg rundt Guolášjávri. Samlet en rekke karplanter.
- 1914: T. Svedberg hadde et besøk her den 30.07. Bare ett funn av hvitstarr er registrert.
- 1918 og 1933: Peter Benum foretok dagsbesøk disse to årene ved Guolášjávri. Bare noen få plantefunn er registrert (anmerking: feil datoangivelser bør ikke utelukkes, kan være samme tur som i 1950).
- 1950: Peter Benum og Ola Skifte kartla en ukes tid (14-19.08) ved Guolášjávri. En rekke plantefunn er registrert. De var både oppe ved Guolášjávri og i dalen nedenfor.
- 1954: Sigmund Sivertsen har ett plantefunn nedenfra dalen 10.08.
- 1955: Olav og Inger Gjærevoll samt Sigmund Sivertsen hadde et par dagsbesøk her. De to første nær Guolášjávri, mens sistnevnte også gikk innover fjellet mot vest. Noen plantefunn er registrert.
- 1961: Sigmund Sivertsen var på ny en kort tur hit 22.08. Ett plantefunn registrert.

- 1968: Krystyna Worytkiewicz var på dagsbesøk, bl.a. inn mot Sinaidvárri 27.07. To plantefunn er registrert.
- 1971: Bjørn Ferdeley har registrert ett plantefunn nedenfra Kåfjorddalen 26.08.
- 1974: Myrdene Anderson har registrert en håndfull plantefunn fra området rundt Guolášjávri i juli/august.
- 1976: Ola Skifte og Dag Olav Øvstedal har noen plantefunn fra fjellområdene vest for Guolášjávri 22.07.
- 1978: Sigmund Sivertsen, Henry Dissing og Richard P. Korf har noen soppfunn fra området ved demningen til Guolášjávri 13.08.
- 1979: Hartvig Sætra har noen plantefunn herfra, ikke bare rundt Guolášjávri, men også bl.a. fjellene inn mot Finland.
- 1982 og 1983: Geir Mathiassen har et stort antall funn, både av karplanter, sopp og dels lav, særlig fra området rundt Sabetjohka (dvs. langs veien litt nord for Guolášjávri) i begynnelsen av september 1982 og slutten av august 1983.
- 1984: Simen Bretten gjorde en del undersøkelser i begynnelsen av august (07-10.08), både nær Guolášjávri, men også i en litt større omkrets rundt.
- 1984: Ola Skifte og Geir Mathiassen registrerte en del sopp på NV-siden av Geir Mathiassen 13.08.
- 1984: Reidar Elven kartla en del karplanter vest for Loapmi, nær Sabetjohka 01.09.
- 1986: Arne Fjellberg og Fred Midtgaard registrerte insekter (spretthaler og tovinger) ved Guolášjávri 26.08, og gjorde en rekke funn.
- 1986: Ola Skifte mfl. gjorde spredte funn av karplanter, særlig rundt Guolášjávri.
- 1988: Astrid Botnen kartla noe lav langs veien opp til Guolášjávri 30.07.
- 1990: Tore Berg og Kåre A. Lye kartla en del karplanter ved Guolášjávri og Sinaidvárri 17.08.
- 1992: Ola Skift mfl. kartla sopp ved Guolášjávri 14. og 18.08, sistnevnte tur som del av ekskursjon for den 11th. Nordiske soppkongressen. En rekke soppfunn ble gjort av ulike personer sistnevnte dag.
- 1994: Flere karplanterbotanikere kartla dette året og samlet en rekke funn, bl.a. Ivar Heggelund ved Loapmi, Anders Often på Oarjiit Gussačohka, Hartvig Sætra, Ola Skifte, Torstein Engelskjøn og Unni R. Bjerke Gamst på nordøstsiden av Guolášjávri. I tillegg registrerte Halvard Gjærum enkelte sopp i samme område.
- 1995: Ivar Heggelund registrerte enkelte karplanter på Loapmi.
- 2002: Kristine Westergaard registrerte en rekke karplanter ved Sinaidvárri og nedover mot Kåfjorddalen i august.
- 2003: Einar Timdal besøkte Ráisduottarháldi, Oarjiit Gussačohka og Ankerlia 10-11.08 og registrerte en rekke lavarter.
- 2005: Stein Erik Lunde og Ivar Heggelund registrerte en del karplanter bl.a. på Loapmi og Sinaidvárri i juli og september.
- 2007: Carolyn Parker, Heidi Solstad og Reidar Elven registrerte en rekke karplanter på Oarjiit Gussačohka 21.07.
- 2008: Stein Erik Lunde registrerte en del karplanter på Ruvdnaruvža 27.07.
- 2009: Geir Gaarder registrerte en rekke karplanter og enkelte lav på nordsiden og nordøst for Guolášjávri, samt vestover forbi Goddejávri og nede ved Ankerlia i 17-18.07.
- 2009: Reidar Elven registrerte en rekke karplanter nær Sabetjohka og ved Julaidančohkka på nordøstsiden av Guolášjávri 14.08.
- 2010: Arve Elvebakk registrerte litt lav på Oarjiit Gussačohka, Risto Virtanen litt moser på Ráisduottarháldi og Stein Erik Lunde noen karplanter på Sinaidvárri.
- 2011: Arve Elvebakk registrerte et par lav på nordsiden av Guolášjávri og Stein Erik Lunde ei karplante på nordøstsiden.

- 2012: Bård Haugsrud mfl. registrerte en rekke karplanter på Oarjiit Gussačohka, Sinaidvárri og nede ved Ankerlia 17-20.07.
- 2012: Reidar Elven og Tiril Myhre Pedersen registrerte en rekke karplanter på Oarjiit Gussačohka 03.08, samt Reidar Elven og Heidi Solstad på Sinaidvárri 05.09.
- 2012: Flere moseekspertter, bryologer (inkludert Torbjørn Høitomt, Kristian Hassel og Henrik Weibull) oppsøkte området rundt Guolášjávri 14.08 i forbindelse med kartlegging av moser i fjellet, inkludert Sinaidvárri, Julaidančohkka og Oarjiit Gussačohka, og gjorde en rekke mosefunn.
- 2012: Tor Tønsberg, Jon T. Klepsland og Arve Elvebakk kartla en del lav ved Guolášjávri og opp mot Ráisduottarháldi 20-22.08.
- 2014: Einar Timdal og Reidar Haugan kartla en del lav ved Ankerlia og opp mot Sabetjohka 07.07.
- 2015: Anders Breili kartla en rekke karplanter og noen lav på nordsiden av Guolášjávri 17.07. Oleif Johnsen og Britt Jorunn Hanssen kartla et par karplanter i området ved et par besøk.
- 2016: Karl-Birger Strann kartla en del insekter og litt karplanter i dalen og opp mot Guolášjávri i juli. Flere karplantebotanikere gjorde spredte undersøkelser dette året, inkludert Ivar Heggelund og Stein Erik Lunde østover fra Guolášjávri 24.07, samt Oleif Johnsen og Britt Jorunn Hanssen vestover, forbi Goddejávri i august.
- 2017: En god del undersøkelser dette året av ulike fagfolk (nærmere 20 ulike personer), særlig på nordsiden av Guolášjávri og på Sinaidvárri, men også opp mot Ráisduottarháldi, både av karplanter, lav, sopp, moser og insekter.
- 2018: En god del undersøkelser dette året av ulike fagfolk (vel 10 ulike personer), særlig på nordsiden av Guolášjávri og på Sinaidvárri, men også vestover til nordsiden av Goddejávri. Mest karplanter registrert, men også en del insekter.
- 2019: En god del undersøkelser dette året av ulike fagfolk (vel 10 ulike personer), særlig på nordsiden av Goddejávri (og dels videre vestover) og på Sinaidvárri, men også en del opp mot Loapmi. Mest karplanter registrert, men også en del insekter og noen få lav.
- 2020: En del undersøkelser, særlig på Sinaidvárri og nord for denne, samt opp mot Loapmi. 5-6 personer involvert. Mest karplanter ble registrert, men også insekter.

Figur 4 Registrerte rødlistearter (unntatt virveldyr) på Artskart (Artsdatabanken 2022) funnet i og rundt Guolasjávri fram til og med 2020. Kartet gir en god oversikt om hvor de tidligere kartleggingene i fjellområdet har funnet sted, og hvor omfattende disse har vært.

2.2.2 Feltarbeid i 2021

Feltundersøkelsene i 2021 fordelte seg på to hovedoppdrag:

- Våre undersøkelser basert på søknaden om tilskudd til bevaring av truede arter og naturtyper.
- Konsulentselskapene Sallír natur og Natur og Samfunn sine heldekkende naturtypekartlegginger for Miljødirektoratet.

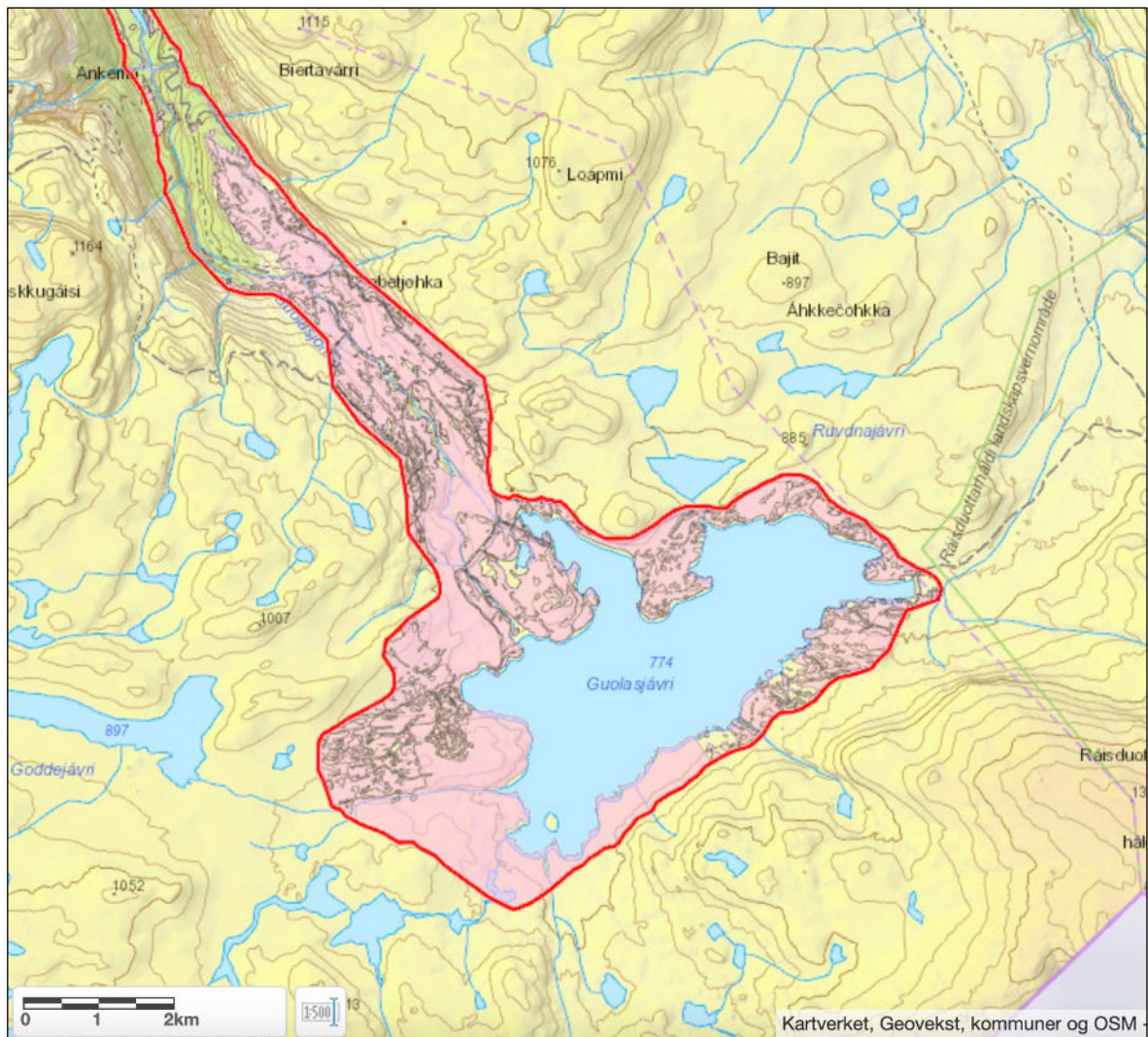
Første hovedbolk i vårt feltarbeid ble utført i løpet av seks dager i midten av juli, med fokus dels på Loapmi og fjellområdene nordøst for Guolášjávri og dels vestover fra Sinaidvárri og nordsiden av Goddejávri, men også sør og vest for Magervatnet. I tillegg enkelte undersøkelser i dalen ned mot Ankerlia.

Senere på ettersommeren og tidlig høst ble det gjort supplerende kartlegginger 5 dager fram til slutten av august, av de lokale prosjektdeltakerne fra Nordreisa. Disse var spredt i området, men rettet seg særlig mot fjellområdene vest for Guolášjávri.

- 09.07: Deltakere: Oleif Johnsen, Britt J. Hansen og Christina Lund. Undersøkelsesområde: Sinaidvárri.
- 10.07: Deltakere: Geir Gaarder og Perry Gunnar Larsen. Undersøkelsesområde: Oarjiit Gussačohka
- 11.07: Deltakere: Geir Gaarder, Ivar Heggelund, Oleif Johnsen, Perry Gunnar Larsen, Stein Erik Lunde, Johanne Eggum, Hallvard Skrede, Ingrid Skrede, Siren Skrede, Steinar Skrede. Undersøkelsesområde: Loapmi og områdene sørover mot Guolášjávri.
- 12.07: Deltakere: Geir Gaarder, Perry Gunnar Larsen, Johanne Eggum, Hallvard Skrede, Ingrid Skrede, Siren Skrede, Steinar Skrede. Undersøkelsesområde: Sinaidvárri, Goddečorut og nordsiden av disse, nordre elvebredd av Goddejohka.
- 13.07: Deltakere: Geir Gaarder, Perry Gunnar Larsen. Undersøkelsesområde: Sinaidvárri

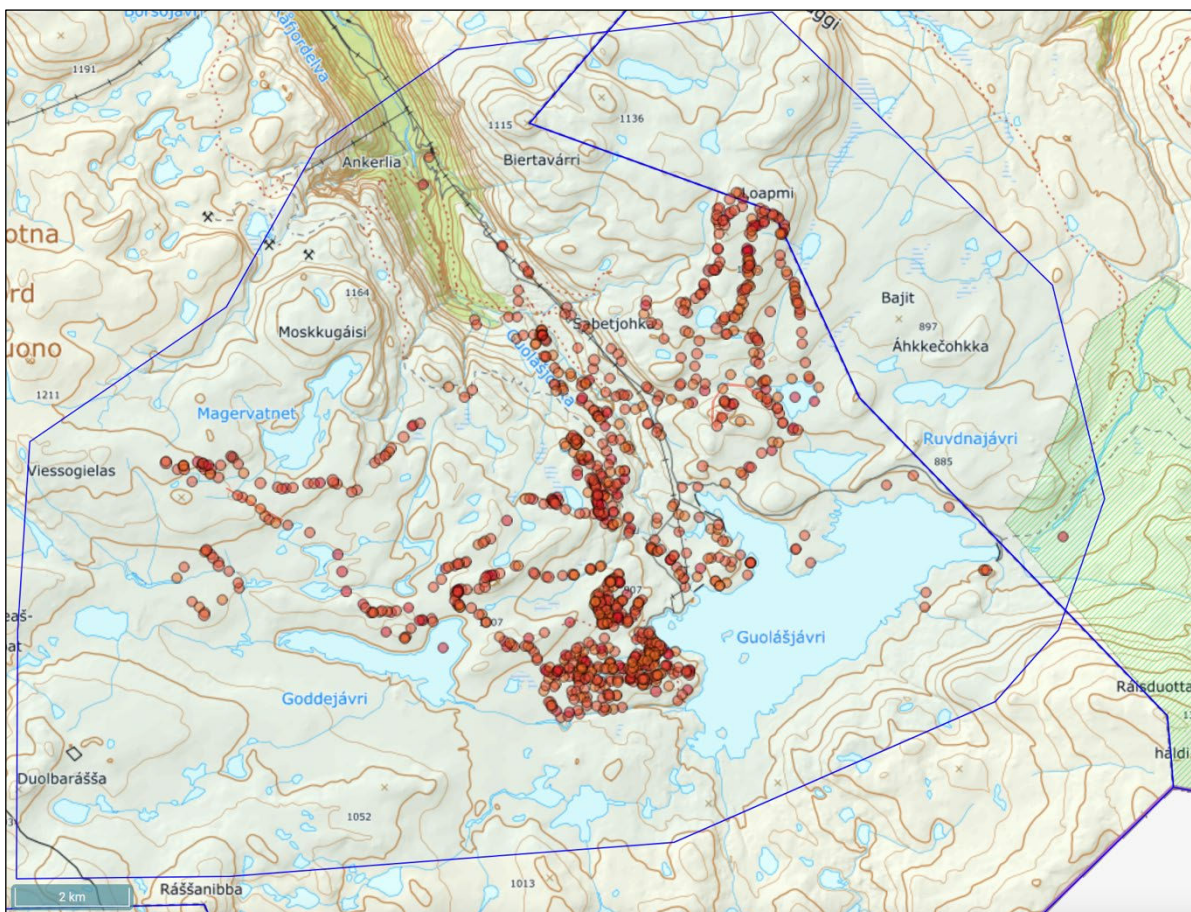
- 13.07: Deltakere: Steinar Skrede. Undersøkelsesområde: Ankerlia
- 14.07: Deltakere: Geir Gaarder og Perry Gunnar Larsen. Undersøkelsesområde: Sør og vest for Magervatnet og nordsiden av Goddejávri.
- 15.07: Deltakere: Geir Gaarder. Undersøkelsesområde: Nuorttit Gussačohkka og Loapmi.
- 25.07: Deltakere: Oleif Johnsen, Britt Jorunn Hansen og Cathrine Amundsen. Undersøkelsesområde: Guolás NV.
- 26.07: Deltakere: Oleif Johnsen, Britt Jorunn Hansen og Cathrine Amundsen. Undersøkelsesområde: Sinaidvárri.
- 01.08: Deltakere: Ivar Heggelund, Oleif Johnsen, Stein Erik Lunde. Undersøkelsesområde: Guolás-Viessogielas.
- 06.08: Deltakere: Oleif Johnsen og Britt Jorunn Hansen. Undersøkelsesområde: Guolás-Moskku.
- 26.08: Deltakere: Oleif Johnsen og Britt Jorunn Hansen. Undersøkelsesområde: Guolás-Moskkugáisi.

Når det gjelder Sallír natur og Natur og Samfunn sine undersøkelser, så startet de opp 12.07. Deltakere derfra var Sara Bystedt, Anna Caroline Grimsby, Julie Bratstein Halvorsen, Kristin Sommerseth Johansen, Gunnar Kristiansen, Øystein Kristiansen, Elin Plathe, Anja Ås Røberg og Hilde Riksheim Tandstad. Deres undersøkelser rettet seg særlig mot partier rett på øst- og nordsiden av Guolášjávri, samt på og rundt Sinaidvárri samt nedover dalen mot og forbi Ankerlia, se figur 5 under.

Figur 5 Kartleggingsområdet til Sallír natur rundt Guolášjávri og øvre deler av Kåfjorddalen i 2021, vist med rød, tykk strek. Det rosa laget viser hva som var planlagt kartlagt, men en del areal, særlig på sørsiden av Guolášjávri, rakk de ikke å få ferdig undersøkt. Hentet fra https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/index.html?viewer=NiNWeb_2020.NiN-Web#

I tillegg må det nevnes et besøk av Kjell Magne Olsen (BioFokus) med registrering av litt insekter i dalen opp mot Guolášjávri 27.07. Samt et par besøk (11.07 og 29.07) av Jan Ole Olsen med karplanterregistreringer nord for Guoláš og ved Sabetjohka.

Figur 6 Registrerte rødlistearter (unntatt virveldyr) på Artskart (Artsdatabanken 2022) funnet i og rundt Guolášjávri i 2021. Kartet gir en god oversikt om hvor kartleggingene i fjellområdet fant sted dette året, og hvor omfattende de var.

Vårt feltarbeid i 2021 har rettet seg mot å dokumentere de botanisk mest interessante artene og områdene, men vi registrerte også noe fugl og insekt. Til dokumentasjon er det benyttet håndholdt GPS, dels iPad, samt tatt en god del foto og enkelte belegg som vil bli oversendt til offentlige herbarier.

2.2.3 Skriftlige kilder

Noen fullstendig oversikt over alle relevante skriftlige kilder er det ikke ressurser til å gi her. Bare noen av de mest sentrale kildene, samt enkelte andre kilder av særlig interesse er trukket frem. Hovedproblemet er at mange av de interessante funnene nok er publisert, men ligger som en liten del av større utredninger, eksempelvis av regionale og nasjonale utbredelser til ulike arter. For full kildehenvisning så vises det her til litteraturlista i kapittel 5. Her nevnes bare forfattere, årstall og svært kort om innholdet. De viktigste kildene om arts mangfold og naturtyper i området er nok følgende:

- Engelskjøn & Skifte (1995) sin gjennomgang av floraen i Troms fylke. Inkludert prikk-kart over alle plantearter som på det tidspunktet var kjent i området.
- Gaarder (2010a): Naturtypekartlegging i Kåfjord kommune. Inkluderer et knippe lokaliteter i Ankerlia, rundt og vest for Guolášjávri, med vekt på naturmiljøet og karplanteflora.
- Gaarder (2010b): Kartlegging av naturverdier i kløfta til Sorbmejohka, ved Ankerlia i kanten av utredningsområdet.
- Gaarder & Alvereng (2017): Vilkårsrevisjon for vannkraftutbyggingen i Kåfjordelva. Gir en oversikt over naturforholdene og viktige kilder, bl.a. om naturmangfoldet.

- Naturforvalteren & AsplanViak (2008): Konsekvensutredning av ny kraftlinje som bl.a. går gjennom nordvestre del av utredningsområdet. Noen grovt stedfestede funn av karplanter og to naturtyper omtalt.
- Heggelund mfl. (2021): Gjennomgang av forekomsten av dvergarve i Kåfjord, inkludert forekomsten på Sinaidvárri.
- Høitomt & Hassel (2015): Publisering av det første norske funnet av mosearten sporeklokkemose i Norge.
- Timdal (2004): Publisering av det første norske funnet av fingerlav i Norge.

I tillegg lister Gaarder & Alvereng (2017) opp en del kilder. Dette omfatter bl.a. undersøkelser av fisk (røye) i Guolášjávri (Direktoratet for jakt, viltstell og ferskvannsfisk 1966, Svenning & Klemetsen 2001). Skrede mfl. (2018) beskriver forekomsten av sibirnattfiol i Ankerlia, men da primært basert på Gaarder (2010a). Området sine naturverdier ble også utredet i forbindelse med Samlet Plan for vassdrag (Rikardsen 1984), men det ble da tydeligvis ikke lagt vekt på å samle inn særlig mye kunnskap om naturtyper og artsmangfold, slik at denne i ettertid framstår som både ganske misvisende og nokså verdiløs.

Figur 7 Utsikt over innsjøene Gaskkamus- og Vuolimus Áhkkejávri fra foten av Loapmi, med Ráisduottarháldi på grensa mot Finland i bakgrunnen. Fjellsidene på sørsiden av Loapmi viste seg å være gjennomgående frodige og rike, om enn uten de virkelig store sjeldenhetene. Som det bør komme tydelig fram av bildet så hadde vi optimale feltforhold denne dagen (11.07.2021), og det var også stort sett gode forhold de fleste andre dagene. Foto Hallvard Skrede.

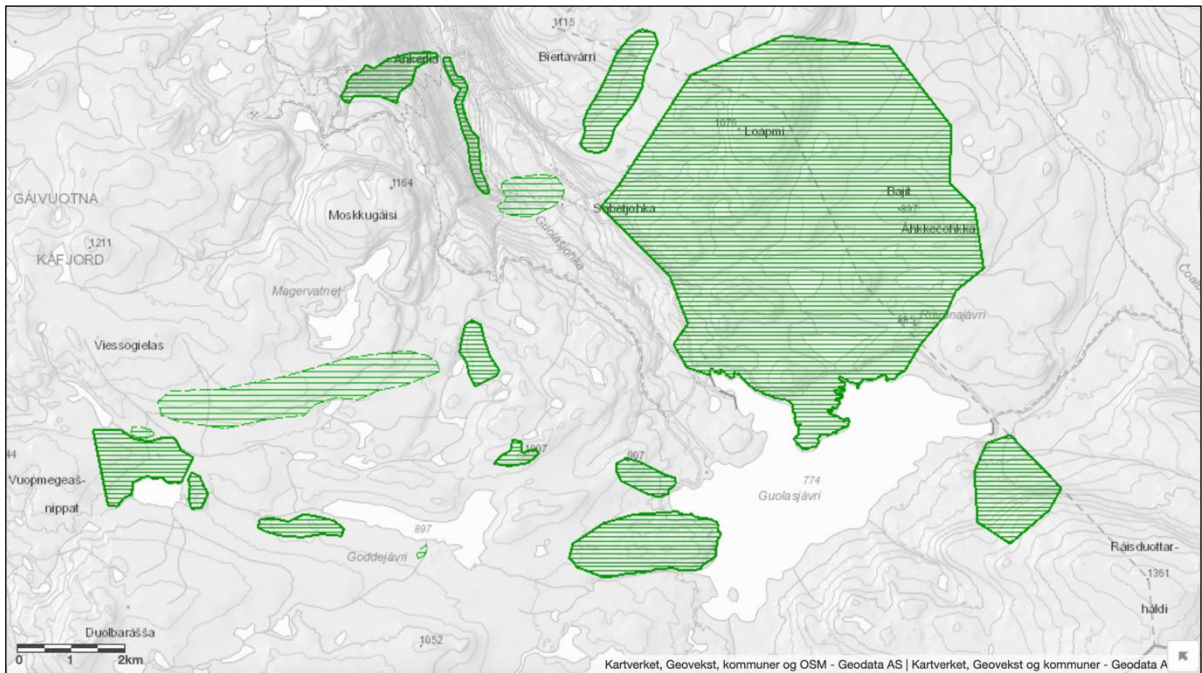
Figur 8 Kartlegging i grått vær på sørsiden av Sinaidvárri nær utløpet av Goddejohka i Guolášjávri 12. juli 2021. Vegetasjonen virket ikke like ekstremrik her som på andre deler av dette fjellpartiet, men også var floraen rik og spennende. Foto Hallvard Skrede.

2.3 Avgrensning og verdisetting av naturtyper

Normalt blir det nå benyttet og krevd at Miljødirektoratet (2021a) sin instruks for naturtyper skal benyttes for inndeling, avgrensning og kvalitetsvurdering av naturtyper, og i neste omgang Miljødirektoratet (2021b) sin metodikk for verdisetting av naturtypene. Tidligere var det Direktoratet for naturforvaltning (2015) sin håndbok 13 for kartlegging av verdifulle naturtyper som lå til grunn.

I området rundt Guolášjávri ble det i 2021 kartlagt etter begge metoder, der konsulentselskapet Sállir natur benyttet Miljødirektoratet (2021a) sin instruks, mens foreliggende rapport er basert på den gamle DN-håndbok 13. En sammenligning av vår bruk av den gamle og egentlig utdaterte metoden med Sállhir natur sine resultater er nærmere beskrevet i kapittel 4.4. Der diskuteres forskjellene mellom metodene og resultatene.

Ved vår kartlegging etter DN-håndbok 13 er databasen Natur2000 benyttet for innlegging av data. Samtidig er det valgt å basere seg på en gammel versjon av denne databasen, der eksisterende lokaliteter for utredningsområdet allerede ligger inne, med grunnlag i Gaarder (2011). En fordel er at oppdatering av lokalitetene da blir enklere og ryddigere, mens en ulempe er at nummerrekkefølgen kan bli litt ulogisk. Alle lokaliteter innenfor utredningsområdet har fått revidert omtale og verdisetting etter faktaarkene for verdifulle naturtyper fra 2015 (lokalitet Sorbmejohka, nær Ankerlia – NaturbaseID BN00070005, er ikke inkludert da den bare så vidt kommer innenfor definert utredningsområde), uansett om de ble reinventert i 2021 eller ikke. Dette for å gi en fullstendig, oppdatert oversikt.

Figur 9 Kjente naturtypelokaliteter kartlagt etter DN-håndbok 13 innenfor utredningsområdet rundt Guolášjávri, slik disse ligger i Naturbase (Miljødirektoratet 2022) i januar 2022. En del av lokalitetene er beholdt omtrent uforandret som følge av at det ikke har kommet fram ny informasjon siden den kommunale naturtypekartleggingen (Gaarder 2010), mens andre har fått store endringer, særlig den store nord for innsjøen (Loapmi – som blir splittet betydelig opp) og vest for innsjøen (grenser delvis beholdt, men omtale endret som følge av mye ny artskunnskap).

2.4 Presentasjon av data

En rekke artsfunn er lagt ut via Artsobservasjoner til Artskart. Total er over 6000 registreringer gjort i utredningsområdet. Av disse ble nærmere 2055 funn gjort i 2021, dvs. rundt en tredjedel. Av disse igjen stod vi for rundt 1360 funn. I enkelte tilfeller er våre funn belagt og vil kunne gjenfinnes i offentlige museumssamlinger, men de fleste er bare notert (og en del dokumentert med foto). I tillegg kommer naturtypedata, som er lagt inn i databaseform og vil bli oversendt Fylkesmannen i Troms og Finnmark ved avslutning av prosjektet og for innlegging i Miljødirektoratet sin Naturbase.

I denne rapporten er resultatene oppsummert, med generell omtale av floraen og dels faunaen i området og nærmere beskrivelse av forekomster av spesielt interessante arter. Også naturtypedata er gjengitt i vedlegget i rapporten. I tillegg kommer diskusjon av resultatene, blant annet behovet for skjøtsel og hensyn, relevante kartleggingsmetoder, kunnskapsnivået mv.

3 RESULTATER

3.1 Naturgrunnlaget

Det avgrensede undersøkelsesområdet ligger i Nord-Troms, i sørligste del av Kåfjord kommune, nær riksgrensa mot Finland. Det strekker seg også så vidt inn i Nordreisa kommune, i midtre deler av Reisaelva sitt nedbørfelt, men hovedvekten i omtalen her er lagt på delene som ligger i Kåfjord.

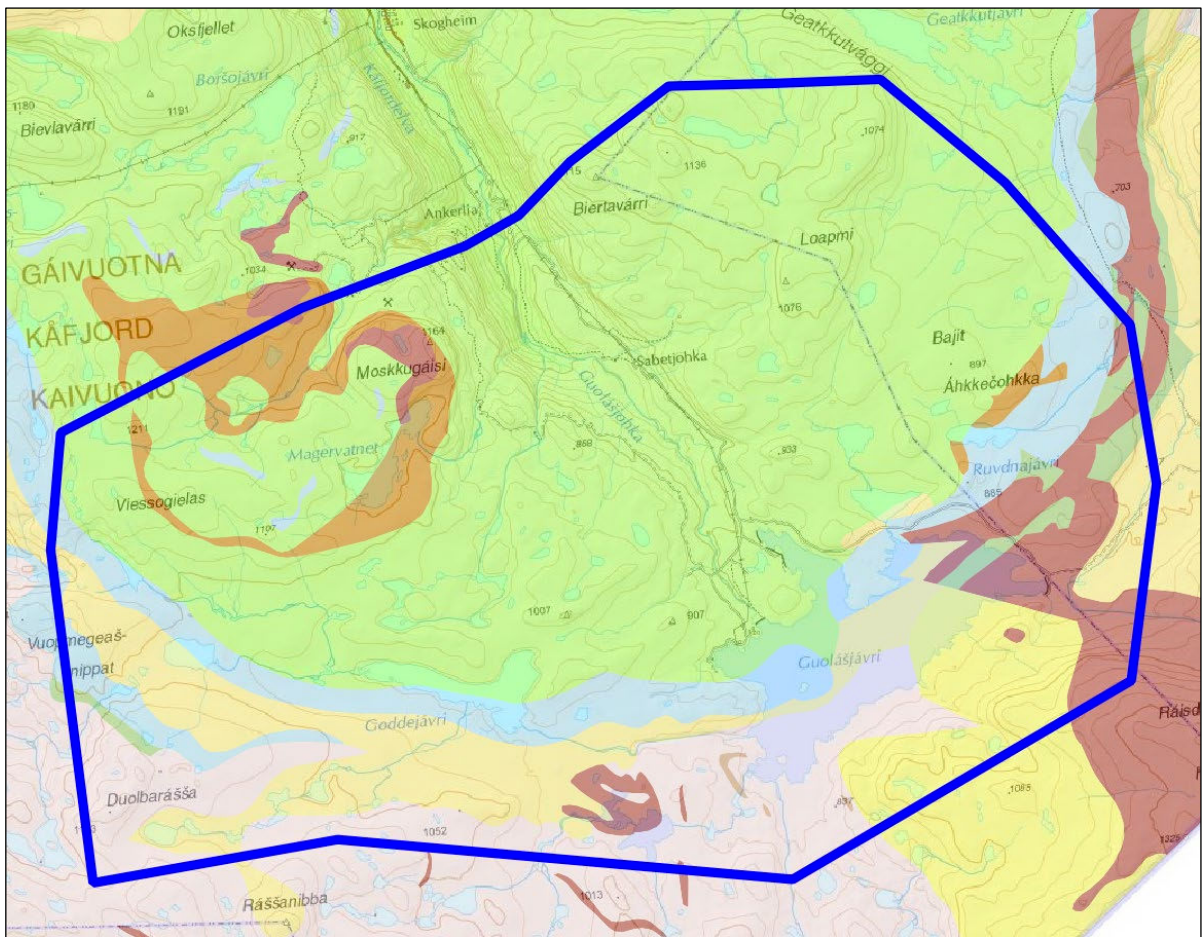
I praksis kan en snakke om et ganske stort høyfjellsplatå med et nokså rolig fjell-landskap der den store, regulerte innsjøen Guolášjávri ligger sentralt. I sørøst er skråningene opp mot grensefjellet Ráisduottarháldi (1361 moh.) inkludert. I nordøst omfatter det deler av fjellmassivet som går fra Loapmi (som går opp i nesten 1100 moh.) opp mot Biertavárri, på grensa mot Nordreisa. I nord er øvre deler av den skogkledte Kåfjorddalen inkludert, fra de nedlagte gruvene ved Ankerlia og inn i elvejuvet til Guolásjohka. I nordvest strekker området seg opp mot fjellene rundt Magervatnet (990 moh.) og Viessogielas (på vel 1100 moh.) og inn mot fjellmassivet Vuopmegeasnippat i vest, samt i retning Mandalen og grensefjellene mot Skibotndalen og Storfjord kommune i sørvest.

Mye av terrenget er altså ganske rolig med åpne flyer med spredte vann og fjellkoller med slake lisider. Bare det svært kupert terrenget tilknyttet øvre deler av Kåfjorddalen bryter markert med dette bildet. Nede i Kåfjorddalen kommer en nesten ned til 100 moh., men det aller meste av området ligger over 800 moh. (Guolášjávri er på mellom 752 og 772 moh.). Skoggrensa i Kåfjorddalen ligger mellom 400 og 500 moh., og bare de lavestliggende delene der havner i mellomboreal vegetasjonssone. Antagelig er det korrekt å plassere overgangen mellom lavalpin og mellomalpin sone noe i overkant av 800 moh. i området. Dette medfører at ganske store arealer havner i mellomalpin sone. Grensa mellom mellomalpin og høyalpin sone ligger stort sett sannsynligvis over 1100 moh., noe som medfører små eller ikke noe areal i sistnevnte sone.

Det finnes selvsagt en god del areal i mellomalpin sone også andre steder i indre Troms, men det er vanligvis lavalpin sone som dominerer og få andre steder kan vise til store fjellvidder med lignende andel i mellomalpin sone.

I tillegg er klimaet relativt kontinentalt. Moen (1998) plasserer i praksis det meste av området i svakt kontinental vegetasjonsseksjon, i ytterkant av det store feltet med denne sonen i indre Finnmark. Det betyr at ytterkantene av området mot sør og vest havner i overgangsseksjonen. Særlig interessant her er kombinasjonen av mellomalpin sone (som opptrer svært sparsomt lenger nordøst) og den svakt kontinentale vegetasjonsseksjonen. Med andre ord et uvanlig tørt og innlandspreget klima til å være et høyereliggende fjellområde.

Når en så kobler inn geologien, der store deler av området er preget av forholdsvis kalkrike bergarter, tilsier dette at potensialet for sjeldne og kalkkrevende alpine og arktiske arter er usedvanlig godt i området. Til dels er det snakk om flere bånd med reine karbonatbergarter, særlig synlig på Sinaidvárri på vestsiden av Guolášjávri, men slike bånd opptrer også på østsiden, samt både vest og nordvest for innsjøen. I samme område og generelt videre mot nord dominerer glimmergneis, glimmerskifer, amfibolitt mv. Glimmergneis og amfibolitt er harde bergarter som oftest forbindes med kalkfattige substrater, men amfibolitt kan ha noen vitringsformer som stedvis gir høyere kalkinnhold (Geir Arnesen pers. med.). Glimmerskifer har generelt et veldig vidt spekter av vitringsbestandighet, og kan gi opphav til alt fra kalkrike til svært kalkfattige substrater. Sør for de store innsjøene Guolášjávri og Goddejávri er det derimot gjennomgående mye mer karrig. Her dominerer harde bergarter som gneis, metasandstein og kvartsitt, og floraen blir dermed tilsvarende triviell.

Figur 10 Utsnitt av berggrunnskart (https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/) over undersøkelsesområdet rundt Guolášjávri i Kåfjord kommune. Blå farger er kalkspatmarmor, grønne farger gjerne glimmerskifer og glimmergneis, brunt er grønnstein og amfibolitt, rosa er gneis og lysegult er metasandstein og glimmerskifer.

Generelt er undersøkelsesområdet forholdsvis lite påvirket av menneskelig aktivitet, med viktige unntak for selve dalen og nærområdet til Guolášjávri.

Den mest synlige og viktigste miljøpåvirkningen er reguleringen av Guolášjávri med 20 meter. Dette har blant annet medført en del erosjon i strandsona og flere steder utvasking av kalkrike skrenter ned mot sjøen. Tilknyttet reguleringen er det bygd dammer mot øst og utløpet i sør, samt at det går anleggsvei langs nordsiden av innsjøen til dammen i øst, og en kortere vei nær innsjøen inn mot Sinaidvárri i vest. Samtidig er det bilvei opp fra Kåfjorddalen. Det går også en gjengroende anleggsvei på vestsiden av Kåfjorddalen forbi Moskkugáisi, mot øvre deler av Sorbmejohka. Kraftutbyggingen ble foretatt for såpass lenge siden at krav til miljøundersøkelser eller minstevannføring stort sett var fraværende.

For øvrig er det en leir for reindriftssamer på nordsiden av Guolášjávri, med tilhørende reingjerder, og området tilhører reindriftsområde nr. 37 Skárfvággi. Ei enkel kraftlinje går opp til denne. I nærheten ligger det også en Rødekorshytte, som eneste andre bygning oppe på fjellet her. For noen år siden ble det også bygd ei ny stor overføringslinje gjennom nordlige deler av området. Tilknyttet reindrifta går det enkelte traséer for bruk av ATV-er, bl.a. på nordsiden av Goddejávri i retning mot Mandalen.

I øvre deler av Kåfjorddalen (dels over skoggrensa) er det fortsatt rester av gamle bygninger og flere steder nede i dalen og oppe i fjellsidene ovenfor vitner slagghauger mv. om tidligere gruvedrift. Ut over de fysiske inngrepene så må en regne med at dette i sin tid påvirket skogen her hardt og førte til at den gamle lauvskogen forsvant.

3.2 Artsmangfoldet

3.2.1 Fjellfloraen

Sammen med nærliggende fjellområder i nordøst, med naturreservatet på Jávreoavvit som et sentralpunkt, og fjellområdene rundt indre deler av Manndalen i vest, utgjør undersøkelsesområdet rundt Guolášjávri et kjerneområde for fjellfloraen i nordre deler av Skandinavia. Dette området er fullt på høyde med de rike fjellområdene inne i Skibotndalen og stedvis sørover i indre Troms og Nord-Sverige, samt indre deler av Nordland sør til Saltfjellet. Ikke minst for det høytliggende, mellomalpine floraelementet er dette et viktig område. Flere arter har trolig sine største forekomster i den Skandinaviske fjellheimen her.

Sammenlignet med eksempelvis Rongadalen i ytre deler av Reisdalen (se Gaarder mfl. 2021), er det lavalpine floraelementet svakere utviklet. Dette er kanskje medvirkende til at en art som griffelstarr *Carex stylosa* ser ut til å mangle her. Derimot er innslaget av arter knyttet til mellomalpine sone med naturtyper som fjellgrashei, snøleier og lignende miljøer mye bedre representert. En rekke arter som helst først dukker opp i øvre deler av lavalpin sone og nok har tyngdepunktet i mellomalpin sone er svært godt representert, med ulike arter rublom, flere starrarter, stivsildre og myrklegg-arter. Men også rabbesamfunnene er godt utviklet, og ikke minst er forekomsten av ekstremt kalkrike og tørre rabbesamfunn et viktig trekk rundt Guolášjávri, spesielt på Sinaidvárri. Her opptrer flere krevende og sjeldne karplanter, og flere mosearter ser ut til å ha viktige forekomster i et skandinavisk perspektiv i disse miljøene.

I Norge er det tradisjon for å dele inn fjellartene i bisentrisk og unisentrisk arter når utbredelsesmønsteret er slik at arten kun finnes i sørlige eller nordlige fjell eller begge steder, men mangler i nordre Trøndelag og søndre Nordland. Mange av disse såkalte sentriske fjellplantene er temmelig sjeldne, og flere har en global utbredelse med tyngdepunkt i Arktis. Spesielt gjelder det de som er nordlig unisentrisk, slik som for eksempel lodnemyrklegg. De aller fleste av de sentriske fjellplantene trues nå av klimaendringer og er blant de mest utsatte fjellplantene. De har derfor stor forvaltningsinteresse, og i Miljødirektoratet (2021) sin nyeste metodikk for verdisetting av naturtyper er forekomst av sentriske fjellplanter noe som gjør at verdien på arealet går opp. Som i de fleste andre slike inndelingssystemer finnes det grensetilfeller blant artene (svakt bisentrisk), men her benyttes nevnte oversikt som grunnlag for inndelingen. I tabell 1 nedenfor listes derfor opp aktuelle bisentrisk (som finnes både i de sørlige og nordlige fjellområdene) og nordlig unisentrisk arter (som bare finnes i nord-norske fjell) som er kjent rundt Guolášjávri. Artsutvalget er basert på Miljødirektoratet (2021 – vedlegg 7, med et par endringer – som at ullbakkestjerne er unisentrisk og ikke bisentrisk, motsatt for flogmure og at kalkfiol er lagt til som bisentrisk art).

Tabell 1 Bisentrisk og nordlig unisentrisk fjellplanter kjent innenfor undersøkelsesområdet i og rundt Guolášjávri i Kåfjord kommune. Artene er sortert etter latinsk navn.

Norsk navn	Latinsk navn	Utbredelse	Økologi og hyppighet
Rosekarse	<i>Braya linearis</i>	Bisentrisk	Sparsom. Kalkrike rabber og rasmark.
Høgfjellsklokke	<i>Campanula uniflora</i>	Bisentrisk	Lokalt vanlig. Kalkrike rabber og heier.
Reinstarr	<i>Carex arctogena</i>	Bisentrisk	Spredt. Halvrike rabber.
Hvitstarr	<i>Carex bicolor</i>	Bisentrisk	Lokalt vanlig. Kalkrike snøleier.
Dubbestarr	<i>Carex fuliginosa</i>	Bisentrisk	Stedvis vanlig. Kalkrike heier og lesider.
Smalstarr	<i>Carex parallela</i>	Bisentrisk	Spredt. Kalkrike lesider og fuktsig.
Snøarve	<i>Cerastium nigrescens</i>	Bisentrisk	Spredt. Kalkrike snøleier.
Gullrublom	<i>Draba alpina</i>	Bisentrisk	Stedvis vanlig. Kalkrike snøleier.
Alperublom	<i>Draba fladnizensis</i>	Bisentrisk	Spredt. Kalkrike rasmarker og rabber.
Lapprublom	<i>Draba lactea</i>	Bisentrisk	Sjelden. Kalkrike snøleier.

Norsk navn	Latinsk navn	Utbredelse	Økologi og hyppighet
Snørubblom	<i>Draba nivalis</i>	Bisentrisk	Lokalt vanlig. Kalkrike berg og rabber.
Bleikrubblom	<i>Draba oxycarpa</i>	Bisentrisk	Sjelden. Kalkrike snøleier.
Lappøyentrøst	<i>Euphrasia salisburgensis</i>	Bisentrisk	Ganske sjelden. Kalkrike rabber.
Snøfrytle	<i>Luzula nivalis</i>	Bisentrisk	Sjelden. Kalkrike lesider.
Hengefrytle	<i>Luzula parviflora</i>	Bisentrisk	Spredt. Kalkrike lesider.
Grynsildre	<i>Micranthes foliolosa</i>	Bisentrisk	Lokalt vanlig. Kalkrike snøleier og sig.
Stivsildre	<i>Micranthes hieraciifolia</i>	Bisentrisk	Lokalt vanlig. Kalkrike lesider og heier.
Nålearve	<i>Minuartia rubella</i>	Bisentrisk	Spredt. Kalkrike heier og rabber.
Snøgras	<i>Phippsia algida</i>	Bisentrisk	Uvanlig. Snøleier.
Fjelltettegras	<i>Pinguicula alpina</i>	Bisentrisk	Ganske vanlig. Kalkrike sig.
Jervrapp	<i>Poa arctica</i>	Bisentrisk	Ganske sjelden. Kalkrike rabber.
Flogmure	<i>Potentilla arenosa</i>	Bisentrisk	Spredt. Svakt kalkrike berg.
Snømure	<i>Potentilla nivea</i>	Bisentrisk	Spredt. Kalkrike rabber.
Snøsoleie	<i>Ranunculus nivalis</i>	Bisentrisk	Ganske vanlig. Kalkrike snøleier.
Lapprose	<i>Rhododendron lapponicum</i>	Bisentrisk	Spredt. Kalkrike rabber og heier.
Stuttarve	<i>Sagina caespitosa</i>	Bisentrisk	Sjelden. Kalkrike snøleier og fuktsig.
Blindurt	<i>Silene wahlbergella</i>	Bisentrisk	Spredt. Kalkrike lesider.
Høyfjellsveronika	<i>Veronica alpina pumila</i>	Bisentrisk	Virker sjelden. Kalkrike lesider og snøleier.
Kalkfiol	<i>Viola rupestris relicta</i>	Bisentrisk	Sjelden. Kalkrike berg og enger.
Grønnkattfot	<i>Antennaria porsildii</i>	Unisentrisk	Spredt. Kalkrike lesider og snøleier.
Sølvkattfot	<i>Antennaria villifera</i>	Unisentrisk	Lokalt vanlig. Kalkrike rabber og heier.
Dvergarve	<i>Arenaria humifusa</i>	Unisentrisk	Sjelden. Snøleier og fuktig kalkrik grus.
Sibirkoll	<i>Armeria scabra</i>	Unisentrisk	Lokalt vanlig. Kalkrike rabber og heier.
Fjellsolblom	<i>Arnica angustifolia</i>	Unisentrisk	Lokalt vanlig. Kalkrike rabber og heier.
Kløftstarr	<i>Carex holostoma</i>	Unisentrisk	Ett funn. Skyggefulle, kalkrike berg.
Skjeggstarr	<i>Carex nardina</i>	Unisentrisk	Spredt. Kalkrike rabber.
Kantlyng	<i>Cassiope tetragonea</i>	Unisentrisk	Vanlig. Kalkrike heier og lesider.
Dvergrubblom	<i>Draba crassifolia</i>	Unisentrisk	Spredt. Kalkrike snøleier.
Ullbakkestjerne	<i>Erigeron eriocephalus</i>	Unisentrisk	Ganske sjelden. Kalkrike snøleier.
Svartbakkestjerne	<i>Erigeron humilis</i>	Unisentrisk	Lokalt vanlig. Kalkrike snøleier.
Fjellmarigras	<i>Hierochloa alpina</i>	Unisentrisk	Lokalt vanlig. Kalkfattige rabber.
Reinfrytle	<i>Luzula wahlenbergii</i>	Unisentrisk	Ganske sjelden. Kalkfattige snøleier og fuktsig
Brannmyrklegg	<i>Pedicularis flammea</i>	Unisentrisk	Lokalt. Kalkrike lesider og hei.
Lodnemyrklegg	<i>Pedicularis hirsuta</i>	Unisentrisk	Lokalt noe. Kalkrike lesider.
Sibirnatffiol	<i>Platanthera oligantha</i>	Unisentrisk	Sjelden. Kalkrike skrenter i skog.
Normansnøkleblom	<i>Primula strictor obesior</i>	Unisentrisk	Ett sikkert funn. Kalkrik fuktig mark.
Polarsoleie	<i>Ranunculus sulphureus</i>	Unisentrisk	Stedvis vanlig. Kalkrike snøleier.
Dvergglodnebregne	<i>Woodsia glabella</i>	Unisentrisk	Spredt. Kalkrike berg.

I alt er det snakk om 19 nordlig unisentrisk arter og 30 bisentrisk arter som så langt er kjent herfra, dvs. i alt 49 arter (og underarter). Mot dette skal føres at Miljødirektoratet (2021) sin oversikt lister opp i alt 34 nordlig unisentrisk og 39 bisentrisk arter, hvorav en god del har svært begrensede utbredelsesområder. Med andre ord er nesten 2/3 av artene påvist i området. Antagelig er det svært få avgrensede fjellområder som kan vise til lignende konsentrasjoner.

Det er enkelte utbredte arter knyttet til rasmark som ser ut til å mangle, som fjellvalmue, og enkelte som nok foretrekker lavalpine miljøer, som finnmarkskveke og kalkklok. Noen finnmarks-spesialister mangler også, som gaissakattefot, purpurkarse og kalkkarve. Sammenlignet med fjellområdene rundt Rongadalen er det grunn til å trekke fram at det her er 8 flere unisentriskke arter, men derimot like mange bisentriskke. Dette peker i retning av et sterkere arktisk og kontinentalt preg. I Rongadalen og ytre deler av Reisadalen opptrer i tillegg enkelte arter med nokså spesielle utbredelsesmønstre (griffelstarr, svartkurle, bergjunker).

Den mest overraskende mangelen i artslista er kanskje snøstjerneblom. Arten er riktignok ekstremt sjelden i Norge, men finnes tross alt på Jávreaivvit, bare vel en mils vei nordøst for Loapmi og vårt utredningsområde. Dette er uansett en svært sjelden art, og mulighetene for at den hittil bare er oversett er absolutt til stede. Ikke minst er forekomsten av dvergarve på Sinaidvárri en sterk indikasjon på dette. På tross av at en rekke fremtredende botanikere har besøkt dette fjellpartiet opp gjennom årene, så var det først i 2020 at de lokale Nordreisa-botanikerne fant arten der (Heggelund 2021).

Også blant moser og insekter har mange arter bisentriskke og unisentriskke utbredelsesmønstre. Det forsøkes ikke å liste opp alle disse her, men det er klart at en rekke av moseartene og flere insekter kan grupperes på den måten. Dvergperlemorvinge er eksempelvis en tydelig nordlig unisentrisk art.

Figur 11 Flogmure *Potentilla chamissonis* ved Gussagura, en bisentrisk art. De ganske skarptannede bladene med skaftet ytre småblad skiller den fra snømure (som også er bisentrisk), men også den slanke opprette vokseformen peker i retning av denne arten. Det foreligger nok likevel forvekslinger mellom artene for en del av funnene som ligger ute på Artskart, helst også fra utredningsområdet. Foto: Oleif Johnsen

3.2.2 Rødlistearter

Artskart (Artsdatabanken 2022) tyder på at rundt 138 rødlistearter er kjent innenfor undersøkelsesområdet, virveldyr unntatt. Disse er fordelt på 84 karplanter, 41 moser, 5 lav, 5 sopp og 3 insekter. Rødlistestatus fordeler seg med 3 kritisk truede arter, 9 sterkt truede arter, 53 sårbare arter, 71 nær truede arter og 2 arter med datamangel. I tillegg kommer enkelte pattedyr (jerv EN,

gaupe EN) og fugl (bergand EN, lappspurv EN, fiskemåke VU, havelle NT, taksvale NT, småspove NT, heilo NT).

Antallet arter er høyt til å være et område dominert av snaufjell. Særlig er antallet karplanter og kanskje ikke minst moser imponerende, og vitner i seg selv om at dette er et svært viktig område for bevaring av arts mangfoldet i Norge.

Karplanter: I alt er det påvist 7 sterkt truede arter, 26 sårbare arter og 51 nær truede arter, til sammen 84 rødlistede karplanter.

Tabell 2 Rødlistede karplanter kjent innenfor undersøkelsesområdet rundt Guolášjávri i Kåfjord kommune, basert på Artskart (Artsdatabanken 2022). Artene er sortert etter rødlistestatus og latinsk navn.

Norsk navn	Latinsk navn	Status	Forekomst
Dvergarve	<i>Arenaria humifusa</i>	EN	5 funn er gjort på et lite område på Sinaidvarri
Hvitstarr	<i>Carex bicolor</i>	EN	104 funn. Særlig på Sinaidvarri og nord for Goddejávri, men også spredt nord for Guolášjávri og opp mot Loapmi, samt ett funn sør for Viessogielas.
Dvergrubblom	<i>Draba crassifolia</i>	EN	62 funn. Særlig på Sinaidvarri og nord for Goddejávri, men også spredt nord for Guolášjávri og opp mot Loapmi.
Sibirnatthiol	<i>Platanthera obtusata</i>	EN	2 lokaliteter nede i Ankerlia.
Stivsildre	<i>Micranthes hieraciifolia</i>	EN	164 funn. Spredt til ganske vanlig på Sinaidvarri og nord for Goddejávri samt nord for Guolášjávri og opp mot Loapmi. Mer sjelden mot Viessogielas i vest.
Normansnøkleblom	<i>Primula stricta</i> <i>obesior</i>	EN	Ett funn på Gussačohkka nord for Guolášjávri. Kanskje litt oversett.
Stuttarve	<i>Sagina caespitosa</i>	EN	3 funn sør for Viessogielas.
Grønnkattfot	<i>Antennaria porsildii</i>	VU	34 funn. Spredt nord for Guolášjávri og vest mot Viessogielas. Også funnet sørøst for Guolášjávri.
Sølvkattfot	<i>Antennaria villifera</i>	VU	103 funn. Spredt til ganske vanlig nord for Guolášjávri og vest mot Viessogielas. Også funnet sørøst for Guolášjávri.
Reinstarr	<i>Carex arctogena</i>	VU	34 funn. Spredt nord, øst og vest for Guolášjávri.
Dubbestarr	<i>Carex fuliginosa</i>	VU	152 funn. Spredt til ganske vanlig nord for Guolášjávri og vest mot Viessogielas.
Kløftstarr	<i>Carex holostoma</i>	VU	Ett funn på nordsiden av Ruvdnajávri nord for Guolášjávri, samt noen funn noe øst for Guolášjávri.
Smalstarr	<i>Carex parallela</i>	VU	37 funn. Spredt nord for Goddejávri og Guolášjávri.
Kantlyng	<i>Cassiope tetragonea</i>	VU	66 funn. Vanlig til meget vanlig nord for Guolášjávri og vestover mot Viessogielas. Også spredte funn under skoggrensa i Ankerlia. Betydelig underrapportert.
Snøarve	<i>Cerastium nigrescens</i>	VU	17 funn. Svært spredte funn nord for Guolášjávri og vestover mot Viessogielas. Sannsynligvis en del underrapportert.
Gullrublom	<i>Draba alpina</i>	VU	230 funn. Spredt til ganske vanlig nord for Guolášjávri og vestover mot Viessogielas.
Lapprublom	<i>Draba lactea</i>	VU	27 funn. Sparsom til spredt på Sinaidvarri nord for Guolášjávri opp mot Loapmi, samt noen få spredte funn ellers, også på sørøstsiden av Guolášjávri.
Bleikrublom	<i>Draba oxycarpa</i>	VU	8 funn. Konsentrert til et lite område noe nord for Guolášjávri samt noe vest for Goddejávri. Kan være litt oversett.
Svartbakkestjerne	<i>Erigeron humilis</i>	VU	91 funn. Spredt til ganske vanlig nord for Guolášjávri og vestover mot Viessogielas.
Dvergsyre	<i>Koenigia islandica</i>	VU	13 funn. Sjelden fra Sinaidvarri og nordøstover mot Loapmi.

Norsk navn	Latinsk navn	Status	Forekomst
Hengepiggyfrø	<i>Lappula deflexa</i>	VU	3 funn nede i Ankerlia.
Snøfrytle	<i>Luzula nivalis</i>	VU	4 funn nordøstover mot Loapmi, samt ett på Goddečorut. Helst noe underrapportert.
Grynsildre	<i>Micranthes foliosa</i>	VU	40 funn. Spredt forekomst, også sør for Guolášjávri og nede i Ankerlia.
Brannmyrklegg	<i>Pedicularis flammea</i>	VU	137 funn. Til dels ganske vanlig på Sinaidvarri, nord for Goddejávri og Guolášjávri mot Loapmi. Mer sparsom vestover mot Viessogielas.
Snøgras	<i>Phippsia algida</i>	VU	25 funn. Ganske sjelden vestover mot Viessogielas nord for Goddejávri og nord for Guolášjávri men også funn på østsiden av Guolášjávri.
Jervrapp	<i>Poa arctica</i>	VU	En håndfull lokaliteter nord for Guolášjávri og vestover mot Goddejávri.
Hvitkurle	<i>Pseudorchis albida</i>	VU	Ett funn på Sinaidvarri bør anses som feil.
Issoleie	<i>Ranunculus glacialis</i>	VU	43 funn. Spredte funn, også på sørsiden av Goddejávri. En del underrapportert.
Sumpssoleie	<i>Ranunculus hyperboreus</i>	VU	Et par eldre funn rundt Guolášjávri og ett nytt på nordsiden av Goddejávri.
Snøsoleie	<i>Ranunculus nivalis</i>	VU	232 funn. Til dels vanlig, særlig på Sinaidvarri, men spredt i området. En del underrapportert.
Polarsoleie	<i>Ranunculus sulphureus</i>	VU	89 funn. Til dels vanlig på Sinaidvarri, spredt nord for Guolášjávri. Ellers sjelden.
Lapprise	<i>Rhododendron lapponicum</i>	VU	51 funn. Spredt på Sinaidvarri og nord for Guolášjávri. Ellers ganske sjelden. Stedvis noe underrapportert.
Blokkevier	<i>Salix myrtilloides</i>	VU	Ett funn på vestsiden av Guolášjávri. Korrekt bestemt?
Sibirkoll	<i>Armeria scabra</i>	NT	68 funn. Spredt på nordsiden av Guolášjávri fra Loapmi til Goddejávri.
Fjellsolblom	<i>Arnica angustifolia</i>	NT	77 funn. Spredt på nordsiden av Guolášjávri, særlig på Sinaidvarri. Stedvis noe underrapportert.
Rosekarse	<i>Braya linearis</i>	NT	11 funn. Bare på Sinaidvarri, samt ett eldre funn langs vegen nordvest for Guolášjávri.
Høyfjellsklokke	<i>Campanula uniflora</i>	NT	68 funn. Spredt på nordsiden av Guolášjávri, samt også ett funn opp mot Ráisdottarháldi i sørøst.
Høyfjellskarse	<i>Cardamine bellidifolia</i>	NT	13 funn. Spredt til vanlig i høyereliggende deler, opplagt sterkt underrapportert.
Rabbestarr	<i>Carex glacialis</i>	NT	28 funn. Spredt nord for Guolášjávri. Ganske vanlig på Sinaidvarri. Også funnet på Viessogielas. Stedvis noe underrapportert.
Nubbestarr	<i>Carex loliacea</i>	NT	3 funn i dalen ned mot Ankerlia.
Rabbetust	<i>Carex mysuroides</i>	NT	12 funn. Svært spredte funn nord og vest for Guolášjávri.
Skjeggstarr	<i>Carex nardina</i>	NT	25 funn. Spredte funn nord for Guolášjávri samt øst for Viessogielas.
Fjellkurle	<i>Chamorchis alpina</i>	NT	31 funn. Spredte funn på Sinaidvarri og nord for Guolášjávri..
Fjellbunke	<i>Deschampsia alpina</i>	NT	4 funn nord for Guolášjávri og ett i Ankerlia, Sikkert underrapportert.
Fjellpyrd	<i>Diapensia lapponica</i>	NT	24 funn. Ganske vanlig. Opplagt betydelig underrapportert.
Alperublom	<i>Draba fladnizensis</i>	NT	18 funn. Spredt, men mest rett nord for Guolášjávri..
Snørublom	<i>Draba nivalis</i>	NT	40 funn. Spredt til ganske vanlig på Sinaidvarri og rett nord for Guolášjávri..
Reinrose	<i>Dryas octopetala</i>	NT	48 funn. Vanlig. Sterkt underrapportert.

Norsk navn	Latinsk navn	Status	Forekomst
Ullbakkestjerne	<i>Erigeron eriocephalus</i>	NT	15 funn. Spredte funn nord for Guolášjávri..
Snøbakkestjerne	<i>Erigeron uniflorus</i>	NT	35 funn. Spredte funn nord og vest for Guolášjávri..
Snøull	<i>Eriophorum scheuchzeri</i>	NT	12 funn. Ganske vanlig. Betydelig underrapportert.
Knerot	<i>Goodyera repens</i>	NT	Ett funn nede i Ankerlia.
Moselyng	<i>Harrimanella hypnoides</i>	NT	29 funn. Vanlig. Sterkt underrapportert.
Fjellmarigras	<i>Hierochloe alpina</i>	NT	32 funn. Ganske vanlig. Betydelig underrapportert.
Polarlusegras	<i>Hyperiza arctica</i>	NT	1 funn. Vanlig. Sterkt underrapportert.
Tvillingsiv	<i>Juncus biglumis</i>	NT	12 funn. Ganske vanlig. Betydelig underrapportert.
Buefrytle	<i>Luzula arcuata</i>	NT	7 funn. Vanlig. Sterkt underrapportert.
Vardefrytle	<i>Luzula confusa</i>	NT	18 funn. Vanlig. Sterkt underrapportert.
Hengefrytle	<i>Luzula parviflora</i>	NT	7 funn. I dalen ned mot Ankerlia, samt et par funn på nordsiden av Guolášjávri.
Reinfrytle	<i>Luzula wahlenbergii</i>	NT	5 funn. Nordsiden av Guolášjávri samt ett på Viessogielas.
Grannsildre	<i>Micranthes tenuis</i>	NT	71 funn. Ganske vanlig. Betydelig underrapportert
Nålearve	<i>Minuartia rubella</i>	NT	16 funn. Spredt nord for Guolášjávri.
Grannarve	<i>Minuartia stricta</i>	NT	28 funn. Spredt nord og nordvest for Guolášjávri.
Reinnmjelt	<i>Oxytropis lapponica</i>	NT	19 funn. Spredt nord for Guolášjávri. Noe underrapportert.
Lodnemyrklegg	<i>Pedicularis hirsuta</i>	NT	306 funn. Ganske vanlig, særlig på Sinaidvarri og mot Loapmi. Også sørøst for Guolášjávri.
Knoppfjellrapp	<i>Poa alpina vivipara</i>	NT	4 funn. Trolig betydelig underrapportert
Flågmure	<i>Potentilla arenosa</i>	NT	23 funn. På Sinaidvarri og spredt nord for Guolášjávri. Men, NB! trolig noen feilbestemmelser av snømare.
Fjellnøkleblom	<i>Primula scandinavica</i>	NT	1 funn. Ganske sikkert feilbestemt.
Furuvintergrønn	<i>Pyrola chlorantha</i>	NT	2 funn nede i Kåfjorddalen. Trolig sjelden.
Dvergssoleie	<i>Ranunculus pygmaeus</i>	NT	22 funn. Spredt nord og vest for Guolášjávri.
Jøkelarve	<i>Sagina nivalis</i>	NT	30 funn. Spredt nord og vest for Guolášjávri.
Polarvier	<i>Salix polaris</i>	NT	34 funn. Spredt nord og vest for Guolášjávri. Stedvis noe underrapportert.
Knoppssildre	<i>Saxifraga cernua</i>	NT	45 funn. Spredt til nokså vanlig nord og vest for Guolášjávri.
Rødsildre	<i>Saxifraga oppositifolia</i>	NT	47 funn. Spredt til vanlig nord og vest for Guolášjávri. En del underrapportert.
Bekkesildre	<i>Saxifraga rivularis</i>	NT	11 funn. Spredt vest for og mer sjelden nord for Guolášjávri. Trolig noe underrapportert.
Blindurt	<i>Silene wahlbergella</i>	NT	32 funn. Spredt nord og vest for Guolášjávri.
Rypebunke	<i>Vahlodea atropurpurea</i>	NT	3 funn på nord- og østsiden av Guolášjávri. Trolig betydelig underrapportert.
Høyfjellsveronika	<i>Veronica alpina pumila</i>	NT	8 funn. Sjelden nordvest for Guolášjávri og inn mot Viessogielas.
Kalkfiol	<i>Viola rupestris relicta</i>	NT	1 funn ved Gussagura. Kan være oversett.

Moser: I alt er det påvist 3 kritisk truede arter, 1 sterkt truet art, 24 sårbare arter, 12 nær truede arter og en art med datamangel, til sammen 41 rødlistede moser.

Tabell 3 Røddlistede moser kjent innenfor undersøkelsesområdet rundt Guolášjávri i Kåfjord kommune, basert på Artskart (Artsdatabanken 2022). Artene er sortert etter røddlistestatus og latinsk navn.

Norsk navn	Latinsk navn	Status	Forekomst
Sporeklokkemose	<i>Encalypta longicolla</i>	CR	Ett funn på Sinaidvarri
Lapphøstmose	<i>Orthothecium lapponicum</i>	CR	Ett funn på Sinaidvarri
Blindlemenmose	<i>Tetraplodon paradoxus</i>	CR	9 funn på Sinaidvarri, ett på Loapmi og ett nær Sabetjohka.
Blassflik	<i>Isopaches decolorans</i>	EN	Ett funn på Sinaidvarri.
Grannsmose	<i>Andreaea alpestris</i>	VU	Ett funn på Sinaidvarri og ett på østre del av Viessogielas.
Fjellfiltmose	<i>Aulacomnium turgidum</i>	VU	Ett funn sør for Magervatnet og ett på Loapmi.
Blakklundmose	<i>Brachythecium tauriscorum</i>	VU	Ett funn på Sinaidvarri og ett på Loapmi.
Fjell-lundmose	<i>Brachythecium turgidum</i>	VU	5 funn. Spredt nord for Guolasjávri.
Fjellgittermose	<i>Cinclidium arcticum</i>	VU	Ett funn på Sinaidvarri.
Hjellmose	<i>Conostomum tetragonum</i>	VU	4 funn, spredt. Sinaidvarri, sør for Magervatnet og nord for Guolasjávri.
Tuetrollmose	<i>Cyrtomnium hymenophyllum</i>	VU	4 funn, spredt. Vest for Magervatnet, Sinaidvarri og Nuorttit nord.
Luggsigd	<i>Dicranum acutifolium</i>	VU	Ett funn på Sinaidvarri.
Kvapgulmose	<i>Drepanocladus turgescens</i>	VU	Tre funn, på Sinaidvarri, Julaidancohka og nord for Goddecorrut
Buttklokkemose	<i>Encalypta mutica</i>	VU	6 funn. Sinaidvarri, nord for Guolasjávri og sørsiden av Loapmi.
Vomknausing	<i>Grimmia anodon</i>	VU	To funn, på Julaidancohka og nord for Goddecorrut
Fugleknausing	<i>Grimmia plagiopodia</i>	VU	To funn, på Julaidancohka og Guolasjohka
Fjellkrukkemose	<i>Pogonatum dentatum</i>	VU	Ett funn ved Guolasjohka
Krokknoppnippe	<i>Pohlia andrewsii</i>	VU	Ett funn langs veien mot Sinaidvarri
Snøbinnemose	<i>Polytrichastrum sexangulare</i>	VU	Funnet ved Magervatnet
Aurbjørnemose	<i>Polytrichum hyperboreum</i>	VU	Tre funn, på Sinaidvarri, Julaidancohka og Loapmi
Blodvrangmose	<i>Ptychostomum wrightii</i>	VU	39 funn, flest på Sinaidvarri, men også på Julaidancohka og nordsida av Guasjavrii
Jøkelflette	<i>Roaldia revoluta</i>	VU	Ett funn på Sinaidvarri
Fjellbleikmose	<i>Sanionia nivalis</i>	VU	Funnet vest for Guolasjávri
Kratermose	<i>Sauteria alpina</i>	VU	Tre funn, xx
Rekkeblomstermose	<i>Schistidium submuticum</i>	VU	To funn, på Sinaidvarri og nord for Nuorttit
Snølundmose	<i>Sciuro-hypnum glaciale</i>	VU	4 funn, Sinaidvarri og Oarjijt.
Fjellhårstjerne	<i>Syntrichia norvegica</i>	VU	Tre funn, på Julaidancohka, Viessogielas og i Kåfjorddalen
Aurtranemose	<i>Trematodon brevicollis</i>	VU	To funn, på Orjaiit og i Kåfjorddalen.
Bremose	<i>Fuscocephaloziopsis albescens</i>	NT	Funnet øst for Goddejávri, men også spredt nord for Guolášjávri og opp mot Loapmi, samt ett funn sør for Viessogielas.
Fjellputemose	<i>Hymenoloma compactum</i>	NT	Ett funn nær Røde-kors-hytta nord for Guolášjávri.
Mørkeleggmoser	<i>Peltolepis quadrata</i>	NT	To funn nær Røde-kors-hytta nord for Guolášjávri.
Fjellgittermose	<i>Plagiomnium curvatulum</i>	NT	Ett funn på vestsiden av Guolášjávri.
Labbmose	<i>Rhytidium rugosum</i>	NT	Ett funn nær Røde-kors-hytta nord for Guolášjávri og ett funn øst for Goddejávri.
Vorteblomstermose	<i>Schistidium frissvollianum</i>	NT	9 funn. På Sinaidvarri og nordsiden av Guolášjávri.
Skeiblomstermose	<i>Schistidium sordidum</i>	NT	6 funn. På Sinaidvarri og Stuoranjárga på nordsiden av Guolášjávri.

Norsk navn	Latinsk navn	Status	Forekomst
Ørelundmose	<i>Sciuro-hypnum latifolium</i>	NT	Ett funn på østre del av Viessogielas.
Knollmose	<i>Stegonia latifolia</i>	NT	8 funn. På Sinaidvarri og nord for Guolášjávri.
Skrukkemose	<i>Stereodon pratensis</i>	NT	Ett funn på Stuoranjárga på nordsiden av Guolášjávri.
Fjelltrompetmose	<i>Tayloria froelichiana</i>	NT	To funn på Sinaidvarri og ett på østre del av Viessogielas.
Gull-lemenmose	<i>Tetraplodon pallidus</i>	NT	15 funn. Flest på Sinaidvarri og noen få nord for Guolášjávri
Skåldraugmose	<i>Orthocaulis cavifolius</i>	DD	To funn på Unna Goddejávri og Sinaidvarri.

Lav: I alt er det påvist 1 sterkt truet art, 2 sårbare arter og 2 nær truede arter, til sammen 5 rødlistede lav.

Tabell 4 Rødlistede lav kjent innenfor undersøkelsesområdet rundt Guolášjávri i Kåfjord kommune, basert på Artskart (Artsdatabanken 2022). Artene er sortert etter rødlistestatus og latinsk navn.

Norsk navn	Latinsk navn	Status	Forekomst
Fingerlav	<i>Dactylina ramulosa</i>	EN	10 funn, der alle er gjort innenfor et lite område på østsiden av Guolášjávri opp mot Ráisdottarháldi.
Kobbergranittlav	<i>Miriquidica pulvinatula</i>	VU	Ett funn i Ankerlia.
Flatsaltlav	<i>Stereocaulon coniophyllum</i>	VU	To funn i Ankerlia og langs Sorbmejhoka.
Kobberkantlav	<i>Lecanora subaurea</i>	NT	Ett funn i Ankerlia.
Kobbersaltlav	<i>Stereocaulon leucophaeopsis</i>	NT	To funn i Ankerlia.

Sopp: 5 rødlistede sopp er funnet, en sårbar art, 3 nær truede og en med datamangel.

Tabell 5 Rødlistede sopp kjent innenfor undersøkelsesområdet rundt Guolášjávri i Kåfjord kommune, basert på Artskart (Artsdatabanken 2022). Artene er sortert etter rødlistestatus og latinsk navn.

Norsk navn	Latinsk navn	Status	Forekomst
Edelslørsopp	<i>Cortinarius serratissimus</i>	VU	Funnet nær Ankerlia
Finporet skorpekjuke	<i>Datronia stereoides</i>	NT	Funnet i Ankerlia.
Tyrkerødspore	<i>Entoloma turci</i>	NT	Funnet i Ankerlia.
Småjordstjerne	<i>Gastrum minimum</i>	NT	Funnet i Ankerlia.
Tegletraktsopp	<i>Clitocybe lateritia</i>	DD	4 funn, alle ved Guolášjávri.

Insekter: 3 rødlistede insekt er så langt påvist, alle nær truede arter.

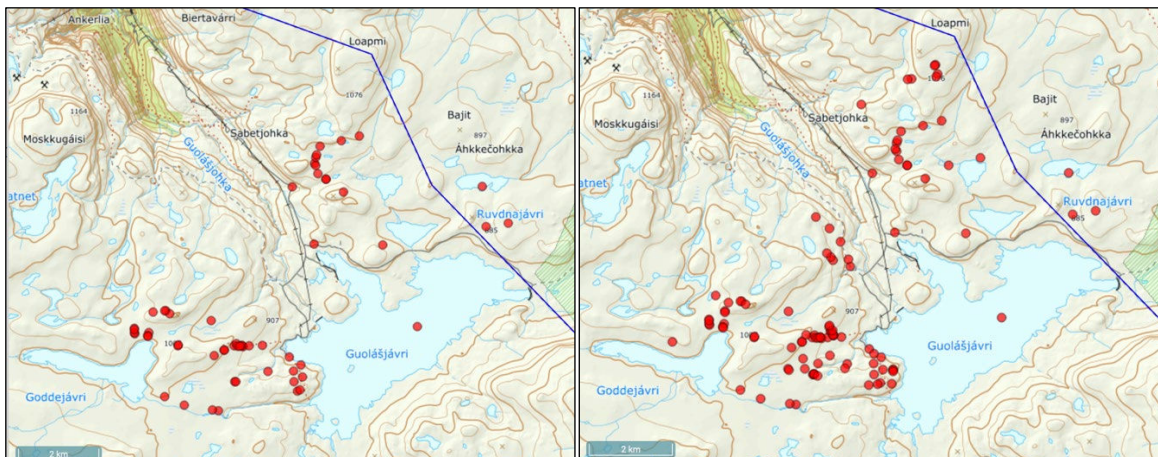
Tabell 6 Rødlistede insekt kjent innenfor undersøkelsesområdet rundt Guolášjávri i Kåfjord kommune, basert på Artskart (Artsdatabanken 2022). Artene er sortert etter rødlistestatus og latinsk navn.

Norsk navn	Latinsk navn	Status	Forekomst
Dvergperlemorvinge	<i>Boloria improba</i>	NT	49 funn. Særlig opp mot Loapmi, men også sør for Magervatnet.
Tundrahamle	<i>Bombus hyperboreus</i>	NT	9 funn, spredt nord for Guolášjávri
Polarhumle	<i>Bombus pyrrhopygus</i>	NT	5 funn, spredt nord for Guolášjávri

Området er ikke bedre undersøkt enn at de fleste artene må antas å ha mange flere forekomster her enn det som hittil er kjent. Framfor alt gjelder det en del utbredte lite kalkkrevende arter som først ble rødlistet i 2021, som fjellpyrd, høyfjellskarse, tvillingsiv, snøull, buefrytle og vardefrytle, samt de

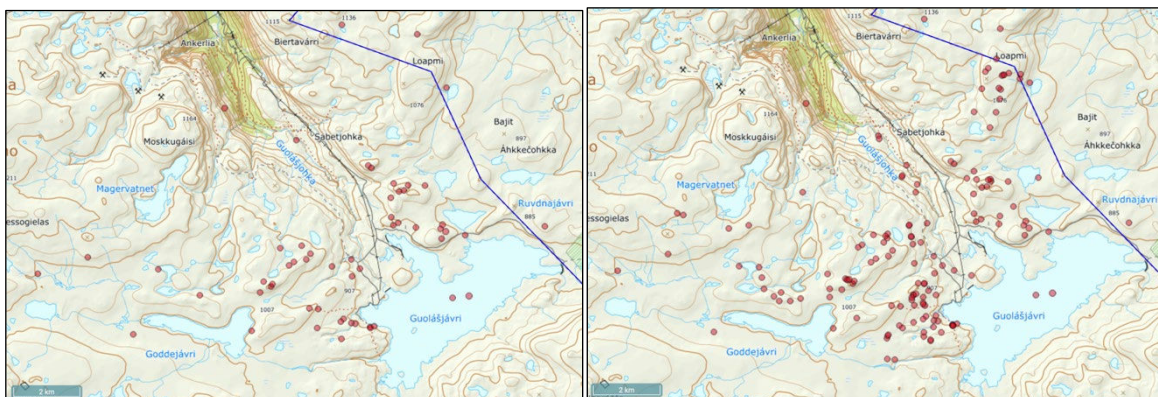
vanligste rødlisteartene blant kalkkrevende fjellplanter, dvs. kantlyng, reinrose, polarvier, knoppsildre, rødsildre og kanskje lapprose. Men, det gjelder nok også noen av de mer kravfulle artene som også tidligere var rødlistet, som polarsoleie, snøsoleie og lodnemyrklegg.

Våre undersøkelser i 2021 viser i tillegg at det også er mulig å finne en god del mer av selv virkelig kravfulle arter. Eksempelvis ble det dette året for hvitstarr (EN) gjort hele 46 funn (av totalt 105, dvs. 44%). Foruten betydelige fortetninger i kjent forekomst på eksempelvis Sinaidvárri, medførte dette funn av helt nye, tydelig viktige delområder både nordvest for Guolášjávri og oppe på Loapmi.

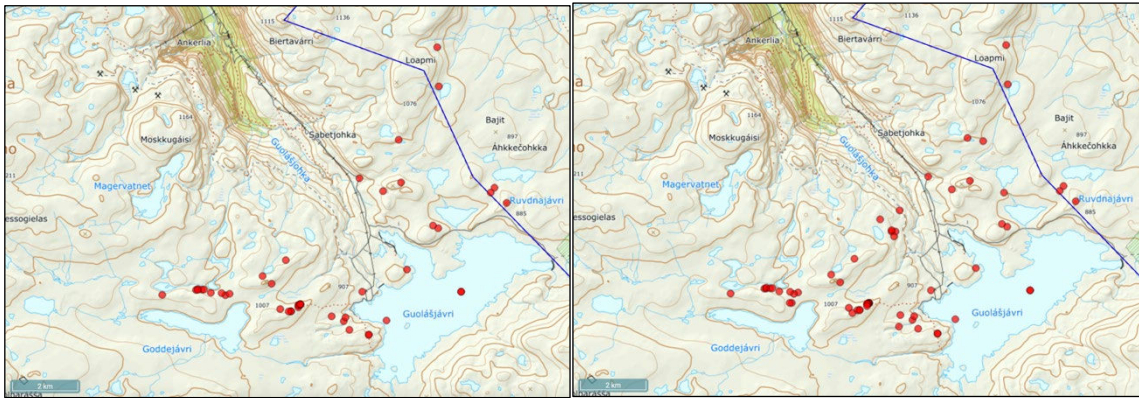
Figur 12 Kjent utbredelse til hvitstarr *Carex bicolor* innenfor undersøkelsesområdet rundt Guolášjávri i Kåfjord og Nordreisa kommune, basert på Artskart (Artsdatabanken 2022). Kartet til venstre viser kjent utbredelse til og med 2020, mens det til høyre også inkluderer funn gjort i 2021.

En mer markant forskjell ble det for stivsildre (EN), med 92 registreringer i 2021 (av totalt 164, dvs. 56%). Særlig stor er økningen i antall funn oppe på Loapmi, men også i vestlige deler av undersøkelsesområdet har arten fått en utvidet utbredelse. I tillegg er arten funnet flere steder nordvest for Guolášjávri.

Figur 13 Kjent utbredelse til stivsildre *Micranthes hieraciifolia* innenfor undersøkelsesområdet rundt Guolášjávri i Kåfjord og Nordreisa kommune, basert på Artskart (Artsdatabanken 2022). Kartet til venstre viser kjent utbredelse til og med 2020, mens det til høyre også inkluderer funn gjort i 2021.

For de to andre sterkt truede artene med tidligere funn i området – dvergrublom og dvergarve, må økningen sies å være vesentlig mer marginal, med henholdsvis 20% økning (12 av 62 funn) og 40% (2 av 5 funn). Samtidig endret ikke resultatene for disse to utbredelsesmønsteret i særlig grad. Det er nok flere årsaker til forskjellene her. Hvitstarr og stivsildre er ganske vidt utbredt i området og nok ikke forsøkt å fanges opp så systematisk tidligere. Dvergrublom og dvergarve virker derimot vesentlig mer lokalt utbredt og har vært søkt aktivt etter (særlig dvergrublom) tidligere. Disse kan i tillegg være lettere å overse, særlig dvergarve.

Figur 14 Kjent utbredelse til dvergrublom *Draba crassifolia* innenfor undersøkelsesområdet rundt Guolášjávri i Kåfjord og Nordreisa kommune, basert på Artskart (Artsdatabanken 2022). Kartet til venstre viser kjent utbredelse til og med 2020, mens det til høyre også inkluderer funn gjort i 2021.

Det virker svært sannsynlig at grundigere undersøkelser også vil avdekke helt nye, svært interessante arter i området, potensielt også nye arter for landet. Dette er nok særlig sannsynlig for store, vanskelige og litt dårlig undersøkte grupper som moser, sopp, lav og virvelløse dyr. Mulighetene for store sjeldenheter blant karplanter begynner nok å bli redusert, men en art som snøstjerneblom er nevnt andre steder i rapporten og selv blant karplantene er mulighetene absolutt til stede.

Det er nok framfor alt arter med en arktisk utbredelse som kan bli funnet. Kombinasjonen av et forholdsvis kontinentalt klima, store arealer med høytliggende fjell og stedvis meget kalkrik berggrunn tilsier at det er for nordlige arter potensialet er størst. Samtidig gir klimaendringene stor grunn til bekymring. Det haster med å dokumentere forekomstene og sette i verk tiltak for å bevare dem!

I kapitlene under er noen av de mest spesielle, og samtidig forholdsvis tallrike artene som er påvist i området nærmere omtalt (dvergrublom, blodvrangmose og dvergperlemorvinge).

3.2.3 Dvergrublom *Draba crassifolia*

Dvergrublom forekommer både i Nord-Amerika, på Grønland og i Europa. I Europa er arten bare kjent fra Skandinavia og med hovedforekomst i Norge (Solstad mfl. 2021b). Solstad mfl. (2021b) oppgir videre at den er sjelden overalt i Norge, vanligvis bare med 1-3 forekomster i hver kommune. Dette stemmer derimot ikke for Kåfjord kommune. Her har arten en rekke lokaliteter i området rundt Guolášjávri. Av samlet 214 registreringer i Artskart (Artsdatabanken 2022) er hele 62 gjort innenfor vårt utredningsområde, dvs. nesten 30% av norske funn! Hvor mange lokaliteter det egentlig er snakk om er vanskelig å si og avhenger dels av hvordan en skal telle, samt at tidligere grove stedsangivelser gjør det usikkert i hvor stor grad det kan være dobbelttelling. At vi kan snakke om 10-15 lokalitetsgrupper knyttet til ulike fjellpartier virker likevel klart, og det er også ganske opplagt flere delforekomster på mange av disse stedene.

For øvrig er dvergrublom også funnet på Olmmaivárri innerst i Manndalen og Banulavárri litt lenger ute i Manndalen, begge steder funnet av de siste årene av medforfattere i denne rapporten (samt Jan Ole Olsen). Det vil ikke være overraskende om mer systematiske undersøkelser avslører nye lokaliteter i mellomliggende partier, slik at det reelt sett er et nesten sammenhengende område for arten i dette fjell-landskapet. For øvrig går den også så vidt inn i Nordreisa kommune, både rett øst for Guolášjávri og oppe på Loapmi. Samlet sett så virker det klart at dette fjellområdet mellom Reisdalen og Skibotndalen må være det viktigste for arten i Skandinavia. I motsetning til mange av de andre krevende fjellplantene mangler samtidig arten tydeligvis på Jávreoavvit.

Reint økologisk så er dvergrublom tydelig knyttet til kalkrike snøleier. Det virker som den foretrekker noe veldrenerte, nokså seine snøleier, og i mindre grad går over i våtsnøleiepregede partier (i

motsetning til eksempelvis gullrublom). Det er gjerne nokså blokkrikt på voksestedene, og den opptrer ofte i overgangen mellom bergknauser og de mer løsmassedominerte partiene nedenfor. Miljøet er konsekvent ganske kalkrikt, men arten krever ikke reint karbonatberg, og går like gjerne på kalkrik skifer og grønnstein. Den viser ingen tydelig preferanse for spesielle eksposisjoner, det er nok forekomsten av egnede snøleier som er viktigst (og de ligger antagelig helst mer eller mindre vendt mot nord og nordøst i dette landskapet). Voksestedene ligger fra like i underkant av 800 moh. og opp mot 1000 moh. Arten vokser med andre ord i øvre del av lavalpin sone og nedre deler av mellomalpin sone. Det er gjort såpass mange funn i området at det er grunn til å spørre seg om ikke arten reelt sett har et forholdsvis snevert høydebelte den vil vokse i her. De fleste andre noe utbredte arter viser en større spennvidde enn dvergrublom. Dette kan være med og gjøre den spesielt sårbar for klimaendringer, som kan tvinge den til raskt å klatre oppover i terrenget hvis den skal overleve.

Figur 15 Dvergrublom *Draba crassifolia* på nordsiden av Goddejávri. Foto: Oleif Johnsen

3.2.4 Blodvrangmose *Ptychostomum wrightii*

Blodvrangmose er en overveiende arktisk moseart som på fastlandet i Europa forekommer sparsomt i nordlige deler av Norge, Sverige, Finland og Nord-Russland (Høitomt mfl. 2021). De oppgir videre rundt 20 kjente lokaliteter i Norge.

I Norge har arten tre kjente hovedområder. Det nordligste og minste ligger på kalkstein ute på Nordkapp, mens det største er på dolomittbeltet som går fra vestsiden av Porsangerfjorden i østlig retning, krysser fjorden og kommer opp i Børselv og går videre litt inn i Lebesby på østsiden. I tillegg kommer det et noe mindre i indre Nord-Troms, i første rekke på Sinaidvárri ved vestenden av Guolášjávri, men også med funn på Stuornjárga – tungen på nordsiden av Guolášjávri. I tillegg kommer et par funn på Jávreaivvit, litt lenger nord, i Nordreisa kommune. Ut over dette er bare et gammelt, dårlig stedfestet funn nær Tromsø kjent.

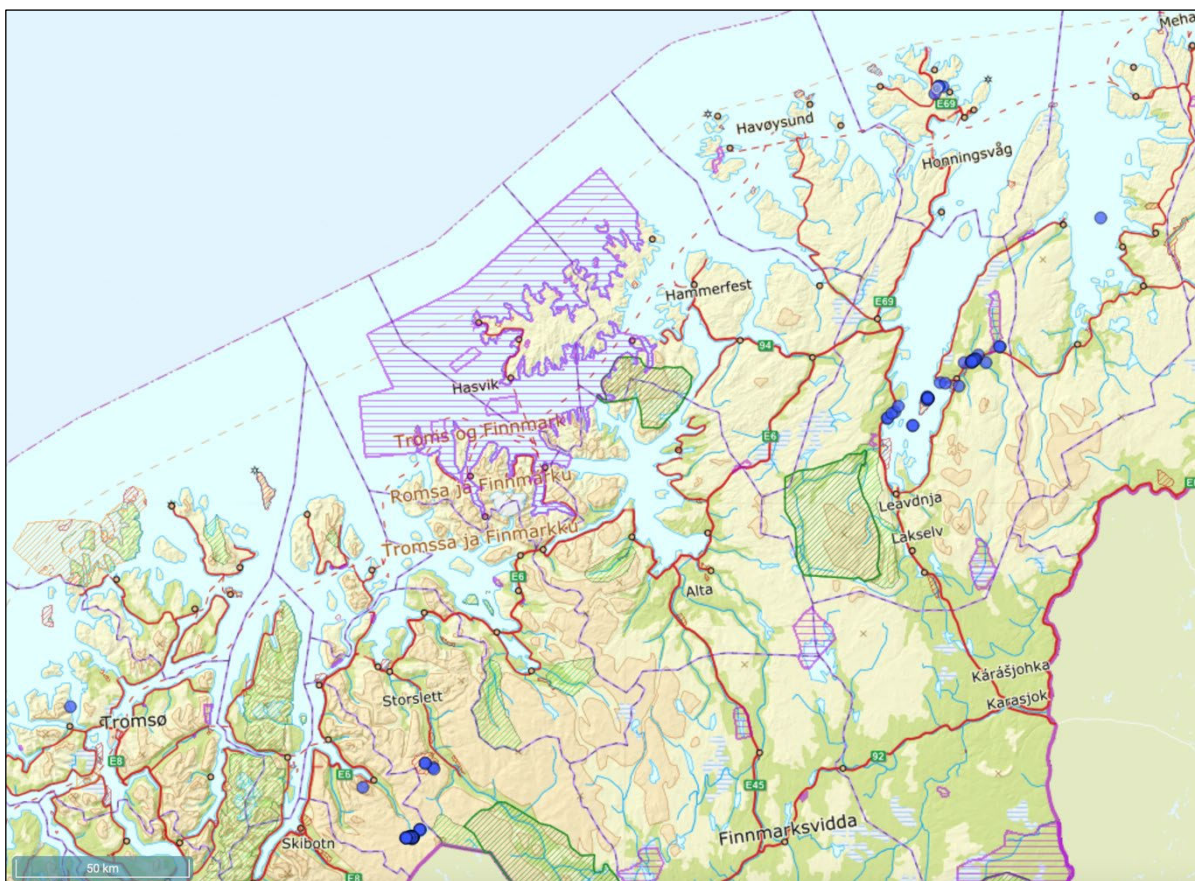
På Sinaidvárri er det gjort et stort antall funn, særlig på den østre halvdel, der arten er nokså frekvent (men det er likevel langt mellom tuene) på den østre halvdel, samt at det også er ei lita lokalitetsgruppe på vestre del. I tillegg er det gjort et par funn på Stuornjárga på nordsiden av

Guolášjávri, men arten er sannsynligvis svært sparsom der. Blodvrangmose er en del ettersøkt i området, og den er nokså enkel å finne og artsbestemme når en bare er oppmerksom på den. Det finnes opplagt flere delpopulasjoner og kanskje også helt nye lokaliteter her, men det er liten grunn til å regne med at framtidig utbredelse blir vesentlig endret.

Høitomt mfl. (2021) oppgir arten som voksende på «tørr og eksponert kalkholdig mark», samt at den er avhengig av åpen jord. Dette stemmer også noenlunde med vår erfaring med arten fra området rundt Guolášjávri, om ikke helt. Marka virker svært kalkholdig og det er typisk at vegetasjonen er svært glissen, med store partier med blottlagt småstein, grus og finkornet mineralmateriale. Miljøet virker ganske så humusfattig, så jordsmonndannelsen må være begrenset. Men, marka er ikke nødvendigvis spesielt tørr, snarere vokser arten vanligvis i små forsenkninger/panner, som gjerne har forholdsvis gode fuktighet, i det minste periodevis. Den går også litt mer opp på rygger, men unngår tydelig den mest tørkeeksponerte marka.

Figur 16 Et parti med spredte eksemplarer av blodvrangmose *Ptychostomum wrigthii* på Sinaidvárri. Både sporekapslene, skaftet og skuddene er nærmest blodrøde, så navnet passer meget godt på arten. Foto: Perry Gunnar Larsen.

Figur 17 Norsk utbredelse til blodvrangmose *Ptychostomum wrightii*. Funnene i Tromsø og Lebesby er svært unøyaktig angitt, men er trolig gjort innenfor de to kommunene. I praksis opptrer arten primært innenfor tre delområder i Norge: indre Kåfjord (rundt Guolášjávri) og Nordreisa (Javreoaivvit), rundt Porsangerfjorden og så vidt inn i Lebesby i samme miljø, samt ute på Nordkapp. I tillegg kommer den uklare forekomsten i Tromsø (funnet her fra helt tilbake til 1891).

Figur 18 Blodvrangmose *Ptychostomum wrightii* rundt Guolášjávri. Det er primært på Sinaidvárri arten forekommer, og der tydelig i ganske god bestand, men den finnes også sparsomt på halvøya Stuanjarga.

3.2.5 Dvergperlemorvinge *Boloria improba*

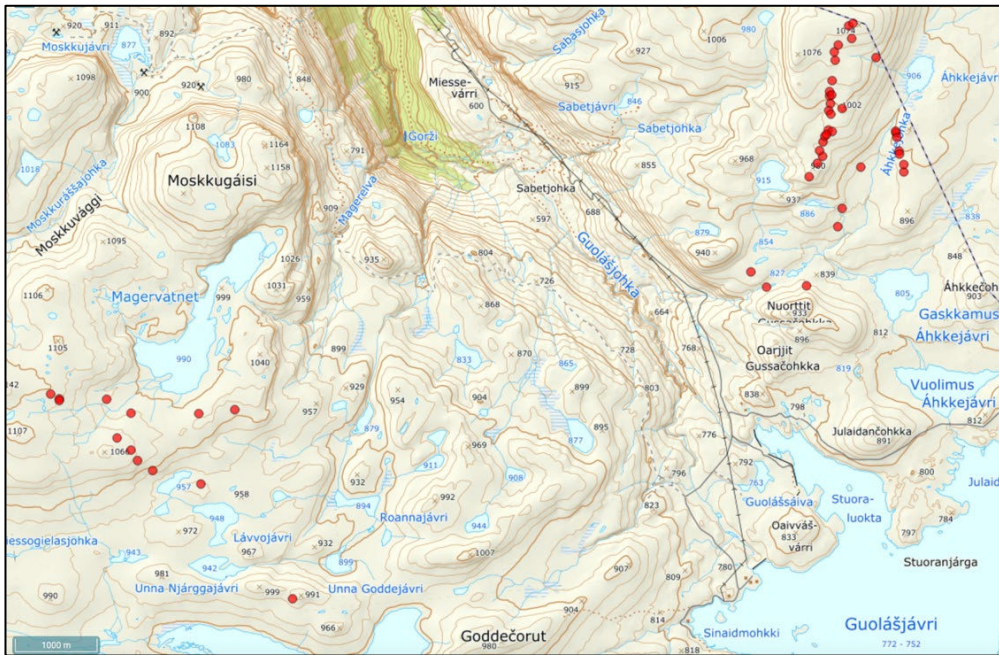
Dvergperlemorvinge var en sommerfugl flere av oss kartleggere hadde et håp om å se for første gang under feltarbeidet i 2021. På den store fellesturen, under flotte værforhold, opp på Loapmi 11. juli, viste arten seg å være frekvent og med en nærmest sammenhengende utbredelse oppover den sørvendte lia der. Flere steder så vi flere eksemplarer samtidig og på deler av strekningen mistet vi delvis oversikten under forsøkene på å telle opp antall individer. Foruten på selve sørryggen ble arten også sett helt oppe på topp-platået og nede i fjellsida mot sør, samt på flya på østsiden av Áhkkejohka. Også på nordsiden av Nuorttit Gussačohka, nærmere Guolášjávri, ble det gjort enkelte funn. Arten har derimot så langt ikke blitt påvist på Sinaidvárri eller i den østvendte fjellsida ovenfor Guolásjohka nord for Guolášjávri. Derimot ble dvergperlemorvinge observert spredt og noe mer sparsomt over et stort område sør og sørvest for Magervatnet den 14. juli, samt et enkeltfunn på fjellryggen nord for Goddejávri. I alt telte vi i løpet av disse turene opp 158 ulike individer av arten i området, men antallet observerte individer var sannsynligvis ennå noe høyere.

Dvergperlemorvinge flyr bare i solskinn og kan være vanskelig å oppdage hvis en ikke er oppmerksom. Det var sannsynligvis optimale forhold både med hensyn på vær og flygetid under vår tur på Loapmi. Det var også solskinn under feltarbeidet ved Magervatnet, men noe mer vind og litt kjøligere, noe som kan ha påvirket flygeaktiviteten negativt. Det er likevel mulig bestanden ikke er like stor/tett i dette området, siden vegetasjonen gjennomgående var noe mer fattig. Om fraværet av funn på Sinaidvárri og i den østvendte fjellsida ovenfor Guolásjohka skyldes værforholdene eller at miljøet ikke er så godt egnet tør vi ikke si noe sikkert om.

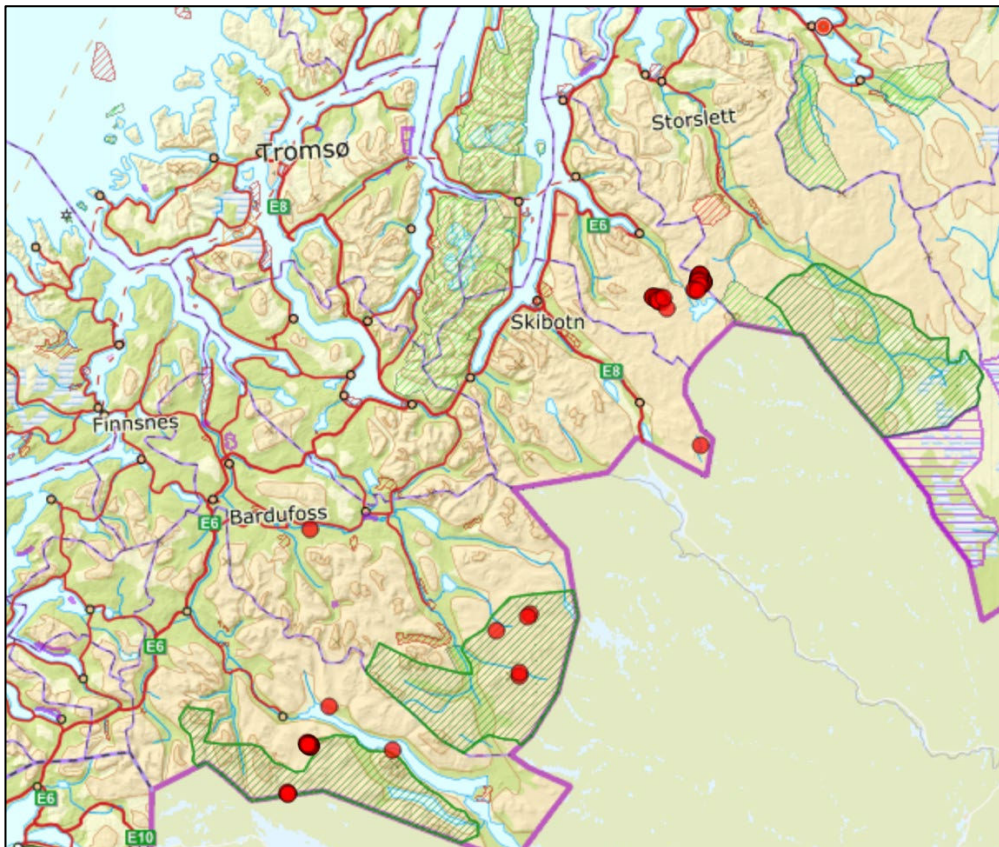
Uansett virker det klart at forekomstene i fjellområdene rundt Guolášjávri må være en av de store og viktige i Skandinavia. Steel & Bengtson (2011) oppsummerer kjent forekomst av arten fram til det tidspunktet. De fant 33 individ innenfor et begrenset område ved Altevatt i Bardu i 2010. I tillegg viser de bl.a. til funn av i alt 131 individ fra en 5-dagers periode av Fredrik Bjerding i Torneträsk-området. Siden arten kan svinge mye i bestandsstørrelsen fra år til år, det vil være mye tilfeldigheter rundt antall individer som oppdages. Det er tross alt ennå ikke så mange som har søkt systematisk etter sommerfugler i nordiske fjellstrøk. Vi har derfor ikke grunnlag for å påstå at forekomsten rundt Guolášjávri faktisk er den største, men det kan virke som om det høyest antall individer som hittil er observert er herfra.

Det ble ikke gjort spesielle observasjoner av artens adferd eller økologi. Utpreget fuktige miljøer vil vi ikke si den lever i, selv om det flere steder var små bekkeløp og preg av overrisling. Det er mest snakk om fjellgrashei og grastundra. Den ble ikke observert i snøleier eller våtsnøleier. Samtidig så arten heller ikke ut til å forekomme på rabbesamfunnene, så det er muligens mer korrekt å si at den er knyttet til frisk mark (og ikke til fuktig mark). Ellers kan det bemerkes at arten virket primært knyttet til mellomalpin sone og ser i liten grad ut til å gå ned i lavalpine miljøer. I praksis ble arten sett ned til ca 830 moh. og opp til nærmere 1100 moh., men der den virket mest tallrik mellom 900 og 1000 moh. Dette samsvarer også med hva bl.a. Steel & Bengtson (2011) angir for høydeintervallene arten opptrer i.

I rødlistevurderingen for arten (Elven m fl. 2021) står det at den skal leve i vestvendte skråninger, men så snever er utvilsomt ikke artens miljøkrav. Vårt inntrykk er at den nok foretrekker mer eller mindre sørvendte skråninger, men også at den kan opptre mer sparsomt både på flyer/rygger/platåer og dels i nordvendte slake skråninger. Elven m. fl. (2021) angir videre at beitepress og tråkk fra reinsdyr kan utgjøre en mulig trussel. I området rundt Guolášjávri virker dette så langt heldigvis ikke som noe særlig merkbart problem. Her er det nok klimaendringer som er mest alvorlig. Våre registreringer gir neppe grunnlag for å endre oppfatningene av artens rødlistestatus i Norge, men siden tilbakegangen av arealer i mellomalpin sone er beregnet å bli mye større enn for areal i lavalpin sone, kan det nok være at arten på sikt havner høyere opp på rødlista.

Figur 19 Kjent utbredelse til dvergperlemorvinge *Boloria improba* rundt Guolášjávri, basert på Artskart (Artsdatabanken 2022), og da i praksis våre kartlegginger i 2021 (bare ett funn gjort av Karl-Birger Strann på nordsiden av Nuortitt i 2020 forelå fra tidligere).

Figur 20 Utbredelsen til dvergperlemorvinge *Boloria improba* i Norge, basert på Artskart (Artsdatabanken 2022). Funnet nær Bardufoss er feilplottet, mens funnet i Kvænangen er svært grovt plassert. Så langt er det tydelig at indre Kåfjord og indre Bardu og Målselv er hovedområdene for arten i Norge, men det bør nok være mer å finne i indre Storfjord, og utvilsomt også i Nordreisa. Derimot er det godt mulig dette er en rein Troms-spesialitet i Norge, siden den hittil aldri er påvist i Alta, på tross av ganske mye undersøkelser der, samtidig som det nordiske utbredelseskartet til Steel & Bengtson (2011) heller ikke gir grunn til særlig stor optimisme for Nordland sin del.

Figur 21 Dvergperlemorvinge *Boloria improba* på kantlyng oppe på Loapmi. Et forholdsvis lyst (og kanskje litt slitt?) eksemplar. Foto: Oleif Johnsen

Figur 22 Dvergperlemorvinge *Boloria improba* i fjellhei på Loapmi. Et litt mer typisk mørkere eksemplar med den karakteristiske varmt rødbrune fargetona på oversiden. Foto: Steinar Skrede.

3.2.6 Andre arter

Det ble gjort en lang rekke andre interessante funn i området under vårt feltarbeid i 2021. Ikke minst nye funn av dvergarve på Sinaidvárri er det grunn til å merke seg, men disse er allerede nærmere beskrevet av Heggelund mfl. (2021) og gjentas ikke her. Utvidelser i kjent utbredelsesområde og økning i antall funn er omtalt tidligere for de sterkt truede artene hvitstarr og stivsildre. Lignende, men gjerne ikke like betydelige endringer forekommer for en lang rekke andre fjellplanter. Nede i Ankerlia ble sibirnattfiol (EN) gjenfunnet på sin kjente lokalitet, mens eksempelvis kalkfiol (NT) ble funnet som ny for området.

Det ble også gjort en god del funn av rødlistede moser på snaufjellet, ut over blodvrangmosen. Dette omfatter både kvapgulmose (VU), blakklundmose (VU), aurbjørnemose (VU), vomknausing (VU), rekkeblomstermose (VU), jøkelflette (VU), fjellputemose (NT) og skåldraugmose (DD). AV disse virker sistnevnte den mest sjeldne, med under 10 funn i Norge, men arten er samtidig noe dårlig kjent. Arten har tidligere ikke vært funnet nord for Sulitjelma i Norge, og funnet er dermed det første for Troms og Finnmark. Vi gjorde også enkelte andre funn av uvanlige og dels rødlistede insekter, som polarhumle (NT).

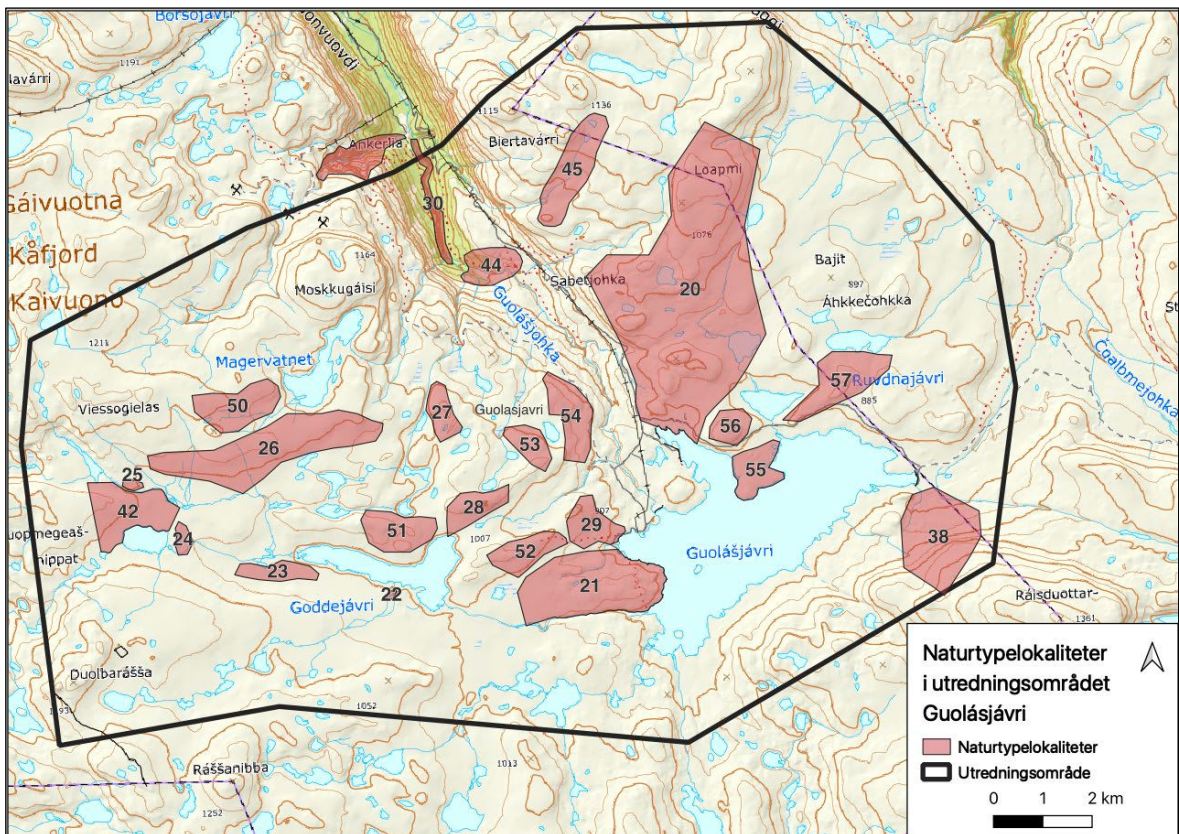
Når det gjelder fugl så kan det nevnes hekkefunn og sterke hekkeindikasjoner av boltit et par steder, samt observasjon av småflokker oppe på Loapmi. Lappspurv (EN) ble registrert både på Goddečorut øst for Goddejávri og ved Gaskkamus Áhkkejávri på sørsiden av Loapmi. Arten hekker nok sparsomt med enkelte par på begge steder og helst også flere steder i området, men virker sparsom. Noen kolonier ser det ikke ut til å være. For øvrig må fuglelivet sies å være nesten overraskende sparsomt i dette området, og en art som fjellerke virker hittil bare observert en gang (i 2013).

3.3 Verdifulle naturtyper

I vårt prosjekt er definisjoner, avgrensning og verdisetting av naturtyper basert på DN-håndbok 13, reviderte faktaark fra 2015 (Miljødirektoratet 2015). For tiden er det derimot vanlig standard at Miljødirektoratet (2021) sin instruks for kartlegging av verdifulle naturtyper skal brukes, noe som da også ble gjort i deler av vårt utredningsområde i 2021 av konsultentselskapet Sállir natur. Deler av deres resultater og vår begrunnelse for at vi valgte å benytte den gamle metoden er nærmere beskrevet og diskutert i kapittel 4.4.

Selv med den gamle metoden er det svært krevende å gjennomføre en solid naturtypekartlegging i dette området. Det er stort (220 km²), det er variert og da ofte på en liten skala, og flere av de mest interessante og bevaringsverdige artene (som kan gi vesentlige utslag på verdivurderingene) er små og vanskelig å oppdage. Det er derfor ikke grunnlag for å bruke våre resultater som en fasit for hvordan naturverdiene fordeler seg innenfor dette området. Derimot medfører resultatene en del mer presis forståelse av hvordan de fordeler seg, sammenlignet med tidligere.

I alt har vi funnet grunnlag for å avgrense 23 naturtypelokaliteter innenfor kartleggingsområdet, se figur 23 under. I tillegg kommer en helt i kantsona – bekkekløfta til Sorbmejohka ved Ankerlia. Denne ligger såpass perifert at den ikke omtales nærmere her. Av disse er 5 ikke beskrevet tidligere mens 4 skyldes oppsplitting av en stor gammel lokalitet (Loapmi). 5 lokaliteter i sørvest og en i nordøst er helt ut gamle lokaliteter fra tidligere naturtypekartlegging (Gaarder 2010). For de andre har det skjedd større eller mindre oppdateringer som følge av nytt feltarbeid i 2021 eller i perioden 2010-2020.

Figur 23 Kart som viser avgrensning av omtalte verdifulle naturtypelokaliteter med grunnlag i Miljødirektoratet (2015) sin håndbok 13 innenfor undersøkelsesområdet rundt Guolášjávri i Kåfjord kommune. Selve lokalitetsbeskrivelsene ligger som vedlegg i rapporten.

Dette naturtypekartet har følgende svakheter, foruten å være bygd på noe foreldet metode:

- Avgrensningene er til dels grove og unøyaktige. Flere lokaliteter kunne vært splittet opp, men enkelte kanskje også slått sammen.
- Kunnskapsgrunnlaget varierer sterkt, der flere må betegnes som dårlig undersøkt (gjelder særlig de som har hatt lite undersøkelser de siste par årene).
- Det er ikke gjort forsøk på å skille ut lokaliteter i nærområdet til veien opp fra Kåfjorddalen til Guolášjávri. Her må Sállir natur sine data benyttes, og det er utvilsomt verdifulle miljøer der.
- Betydelige deler av dette kartleggingsområdet må fortsatt betegnes som dårlig undersøkt, og det finnes opplagt mange flere lokaliteter som burde vært avgrenset. Dette gjelder særlig i de delene som ligger inne i Nordreisa kommune, samt i den vestlige halvdel av området (vest for Goddejávri og Magervatnet), men nok også flekkvis i mer sentrale deler.

På den andre siden så har også kartleggingene ført til en viss, bedret forståelse av naturverdiene i dette området:

- Sinaidvárri og Loapmi ser ut til å være de mest verdifulle enkeltobjektene her, ut fra dagens kunnskap.
- Det er en tydelig konsentrasjon av verdifulle områder på vestsiden av Guolášjávri mot nordsiden av Goddejávri, samt nord-nordøst for Guolášjávri opp mot Loapmi. I tillegg er det indikasjoner på betydelige verdier videre vest-nordvestover fra Goddejávri og inn i nedbørfeltet til Manddalen, men både størrelse, innhold og lokalisering av verdiene der er mer usikre.

- Særlig som følge av mindre kalkrik berggrunn virker det gjennomgående å være vesentlig mindre naturverdier i grensefjellene mot Finland og Skibotndalen, dvs. sør for Guolášjávri og sør og sørvest for Goddejávri, dog med lokalt viktige unntak.
- Kjente verdier er særlig knyttet til arts mangfold og naturtyper i mellomalpin sone, i mindre grad lavalpin sone (men utvilsomt noe også der). Området virker derimot mindre viktig for arter knyttet til nedre deler av lavalpin sone og tilhørende miljøer som varme rasmarker og bergveggsmiljøer.
- Naturverdiene viser en ganske god spredning på naturtyper, fra rabber via lesider og fjellgrasheier og over til ulike typer snøleiesamfunn. Naturverdiene er likevel antagelig aller størst knyttet til rike snøleiesamfunn/våtsnøleier, rike fjellgrasheier og ekstremrike rabber. Rasmarksamfunn og lignende ustabile miljøer er dårligst representert.
- Naturverdiene er samlet sett til dels godt dokumentert og virker hittil størst for karplanteflora og moseflora. Området har noe verdi for fuglelivet, men så langt er det lite som tyder på at det er spesielt viktig for noen arter. Andre organismegrupper er dårligere undersøkt, men selv om enkeltfunn av eksempelvis svært sjeldne og interessante lav og insekter vitner om verdier også for slike, så er det hittil mindre grunnlag for å anse området som særlig viktig for disse gruppene samlet. Bedre undersøkelser kan likevel endre denne forståelsen.

Tabell 7. Avgrensede verdifulle naturtyper innenfor undersøkelsesområdet rundt Guolášjávri, inkludert naturtype, verdi og areal. Verdi: A=svært viktig, B=viktig, C=lokalt viktig. Areal i dekar.

Nr	Navn	Nasjonal ID	Naturtyper	Verdi	Areal
20	Loapmi	BN00069965	Kalkrike områder i fjellet	A	13240
21	Sinaidvárri	BN00069966	Kalkrike områder i fjellet	A	3253
22	Goddejávri: Duolbajohka	BN00069967	Kalkrike områder i fjellet	B	27
23	Goddejávri vest	BN00069968	Kalkrike områder i fjellet	A	502
24	Goddejávri nordvest	BN00069969	Kalkrike områder i fjellet	A	172
25	Viessogjelasjávri sørøst	BN00069970	Kalkrike områder i fjellet	B	69
26	Goddejávri nord	BN00069971	Kalkrike områder i fjellet	A	3448
27	Unna-Goddejohka øst	BN00069972	Kalkrike områder i fjellet	A	513
28	Goddečorut nord	BN00069973	Kalkrike områder i fjellet	A	678
29	Guoasjávri nordvest	BN00069974	Kalkrike områder i fjellet	A	759
30	Kåfjordelva ved Ankerlia	BN00069975	Bekkekløft	A	438
38	Ráisduottarháldi nordside	BN00069992	Kalkrike områder i fjellet	A	2474
42	Goddejávri vest: Vann 971	BN00069999	Kalkrike områder i fjellet	A	1548
44	Sabetjohka	BN00069989	Kalkrike områder i fjellet	C	740
45	Biertavárri	BN00069990	Kalkrike områder i fjellet	B	1463
50	Viessogielas	Ny	Kalkrike områder i fjellet	A	1179

Nr	Navn	Nasjonal ID	Naturtyper	Verdi	Areal
51	Unna Njaggajavri	Ny	Kalkrike områder i fjellet	A	983
52	Goddečorut	Ny	Kalkrike områder i fjellet	A	778
53	Ronnajavri øst	Ny	Kalkrike områder i fjellet	A	527
54	Guolasjohka vest 1	Ny	Kalkrike områder i fjellet	A	1061
55	Stuornjårga	Ny	Kalkrike områder i fjellet	A	802
	23 lokaliteter				36.560 da

Figur 24 En bygning der veggene fortsatt delvis står, en rest av gruvedrifta som tidligere var rundt Ankerlia. Bygningen står nå som et nesten merkelig malplassert kulturminne ikke langt fra anleggsvei opp på snaufjellet. I bakgrunnen Sabasjohka, et mindre sidevassdrag som kommer ned fra Biertavárri og de gulbrune løsmassene der vitner også om gruvedrifta. Foto: Hallvard Skrede

Figur 25 Boltit (hannfugl) med avledningsmanøver på Sinaidvárri 9. juli. Fuglen har sikkert små unger (eller egg) like ved. Boltit har trolig noe toleranse for menneskelig forstyrrelser, men eksempelvis kombinasjon med løse hunder blir fort katastrofal for hekkende fugler. Foto: Oleif Johnsen.

Figur 26 Konsentrert tue med blodvrangmose *Ptychostomum wrigthii* på Sinaidvárri. Forekomsten på dette fjellområdet er antagelig den største kjente i Norge. Arten er liten og opptreer omtrent alltid i sparsomme, spredte tuer der den finnes. Hadde det ikke vært for de nesten lysende blodrøde sporekapslene ville det vært en skikkelig utfordring å finne den, men fargen står i så stor kontrast til den gjerne gråsvarte grunnfargen i landskapet rundt, med dominans av småstein og grus, med bare spredte karplanter. Foto: Steinar Skrede.

3.4 Kvartærgeologiske verdier

Randmorenen/kameterassen ved Unna Ruonasjohka er rimelig godt bevart (sett bort fra veien over, men den har heldigvis verken endret landskapskarakteren vesentlig eller gjort landformen utydelig), og bør ha noe naturverdi som geologisk landform. Det samme gjelder for de antatte breelvavsetningene mellom Sabetjohka og Miessevárri. Begge forekomstene bør være egnet som ekskursjonslokaliteter for å studere de kvartærgeologiske prosessene i området. Og ikke minst betegnes kanjonene for Sorbmejohka på vestsiden av Ankerlia og Gåikegårsa/Tørrfossen på østsiden av dalen (der brua går over) som en «unik geologisk ekskursjonslokalitet» i NGU sin vurdering av geologisk arv (https://geo.ngu.no/kart/geologiskarv_mobil/).

Figur 27 Randmorene med innslag av solifluksjon ved Unna Ruonasjohka. Foto: Hallvard Elven.

Figur 28 Antatte breelvavsetninger mellom Sabetjohka og Miessevárri. Foto: Hallvard Elven.

4 FORVALTNINGSRÅD

4.1 Behov for skjøtsel

Stort sett er naturverdiene i undersøkelsesområdet lite skjøtselsbetinget. Fjellnatur har tradisjonelt bare vært svært ekstensivt utnyttet, i første rekke til jakt og fangst. Selv om tamreindrift er en viktig bruksform og en sentral del av den samiske kulturen, går sannsynligvis heller ikke denne kulturen så mange hundre år tilbake i tid (det er ikke så lenge siden det fantes villrein også i Nord-Norge), noe som er et svært kort tidsrom evolusjonsmessig.

Det er likevel grunn til å nyansere dette noe, samt at det også er enkelte mer klare unntak her. Nyansen gjelder rein, da det er klart at uansett om reinen er tam eller vill, så er økosystemene i fjellet tilpasset beite og tråkk fra små og store flokker med reinsdyr. Hva som er passe beitetrykk i ulike naturtyper varierer, og vi har ikke forsøkt oss med noen detaljert analyse av det her. Men, det er grunn til å framheve forekomsten av blindlemenmose i dette området. Arten vokser på møkk og er i Europa bare funnet på reinsdyrmøkk (Høitomt mfl. 2021). Dette er samtidig en ekstremt sjelden art, og det kanskje eneste stedet i Europa (utenfor Svalbard) der det ser ut til at den har en litt større, levedyktig bestand er nettopp rundt Guolášjávri. En fortsatt god bestand av reinsdyr i dette området kan derfor være avgjørende for artens overlevelse i fastlands-Europa. Samtidig er bekymring for overbeite en stor problemstilling knyttet til forvaltning av fjellskog og fjellheier i Finnmark. En god tilpasning av antall beitedyr til beitegrunnet er derfor utvilsomt viktig for artsmangfoldet i fjellområdene rundt Guolášjávri.

Unntakene gjelder i første rekke nede i Kåfjorddalen, rundt Ankerlia. Her har det vært gruvedrift, noe som har medført at det ligger igjen slagghauger mv. med steinblokker som har uvanlig høyt innslag av tungmetaller. På disse kan det forekomme flere sjeldne og rødlistede arter, i første rekke blant laver og moser, og enkelte av disse er da også påvist her. Disse er på den ene siden avhengig av at disse slagghaugene ikke blir fjernet, og på den andre siden at de heller ikke får gro igjen med tett skog. Artene vokser primært ganske lysåpent, og en viss grad av skjøtsel for å holde disse spesielle miljøene vil derfor være ønskelig. Det er arbeidet forholdsvis lite med bevaring av slike miljøer med tilhørende arter i Norge. Gruveområdet på Røros er kanskje viktigste lokalitet i landet, men her vises det til faktaark for naturtypen (Bratli & Jordal 2014), samt en forvaltningsplan for et gruveområde i Os kommune, Innlandet fylke (Gaarder 2020). Det finnes ellers flere slagghauger i og rundt øvre deler av Kåfjorddalen, og det kan slett ikke utelukkes at også disse inneholder noen naturverdier.

Nede i Kåfjorddalen er det også flere verdifulle kulturbetingede naturbeitemarker og innslag av boreal hei. For disse er et godt husdyrbeite (her i praksis særlig sau) en betingelse for bevaring av naturverdiene, kombinert med fravær av gjødsling og jordbearbeiding, samt aktiv rydding av trær og busker år om annet for å opprettholde et forholdsvis åpent, trefritt landskap. Det ser likevel i liten grad ut til å være naturbeitemarker av betydning igjen innenfor det avgrensede undersøkelsesområdet.

4.2 Behov for hensyn

Utbyggingen av Guoláshjohka/Kåfjordelva med sideelver og oppdemmingen av Guolášjávri skjedde for såpass lenge siden at hensynet til naturmangfoldet i området verken ble utredet eller vektlagt på noen nevneverdig måte (bortsett fra litt hensyn til fisk). Hvor mye som gikk tapt der er ukjent, men en art – puterublom *Draba corymbosa* – skal i sin tid være funnet nær innsjøen før reguleringen. Den er aldri gjenfunnet og anses nå som utryddet fra Norge (og fastlands-Europa). Årsaken til at arten er forsvunnet lar seg neppe dokumentere, men det er grunn til å tro at denne vassdragsreguleringen har vært en av de mest negative for naturmangfoldet i Nord-Norge (Alta-utbyggingen er nok ennå alvorligere).

Noen som helst forsøk på ytterligere heving av vannstanden i Guolášjávri eller et reguleringsregime som gir økt erosjon i strandsona vil være klart negativt for gjenværende naturverdier. Det bør komme klart fram av de avgrensede naturtypelokalitetene som går helt ned mot reguleringssona.

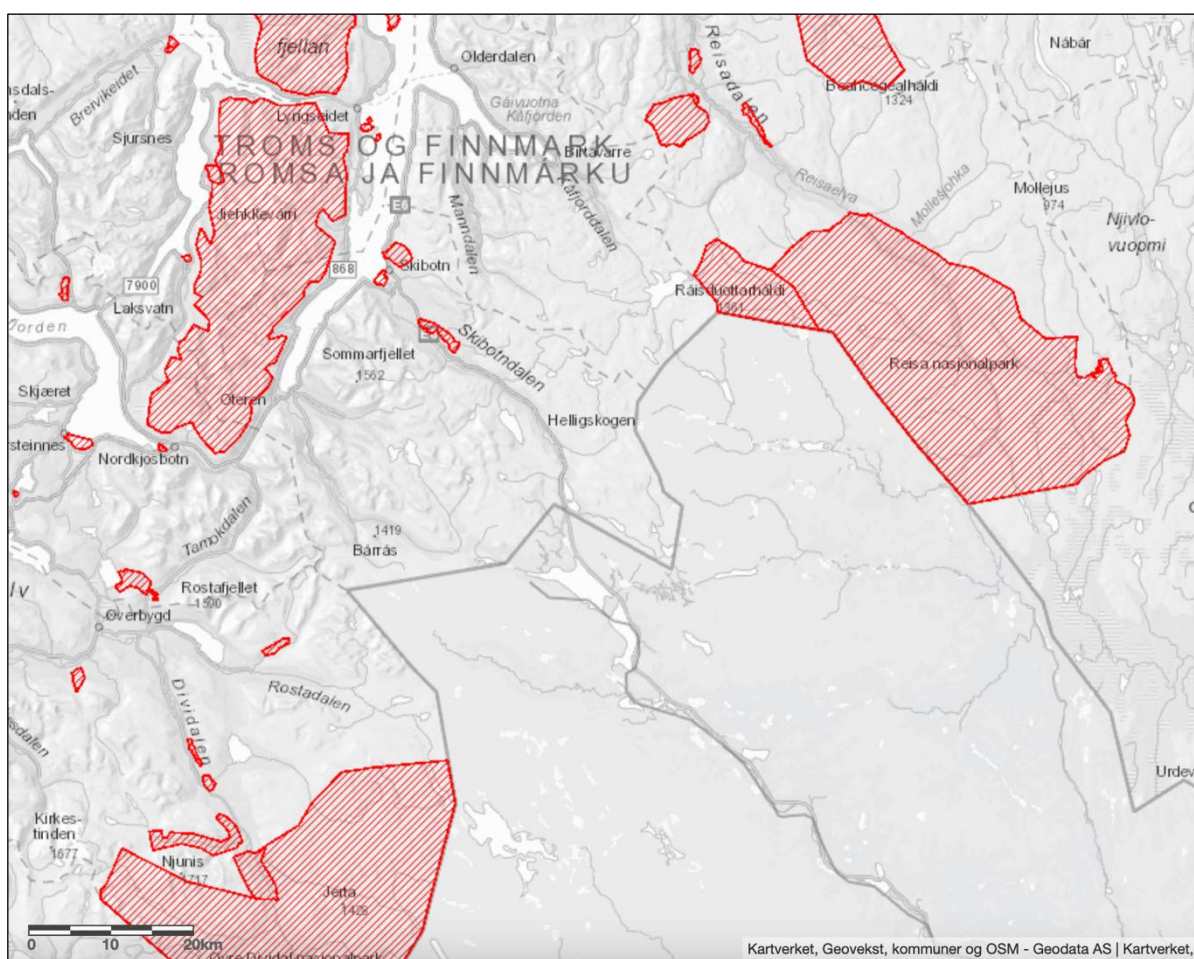
Et annet relevant hensyn er minstevannføring i Guoláshjohka. Dette er nærmere diskutert av Gaarder & Alvereng (2017), og det konkluderes der med at det hittil ikke foreligger spesiell dokumentasjon på at dette vil gi en vesentlig miljøforbedring av vassdraget. Samtidig fremhever rapporten usikkerhet knyttet til kunnskapsgrunnlaget.

Også fysiske inngrep bør en unngå i størst mulig grad. Dette underbygges kanskje best av et søk på artskart som viser en rekke steder der rødlistede og truede arter er funnet nær inntil eksisterende veier, og det er all grunn til å tro at flere forekomster dukker opp ved supplerende undersøkelser. Også veibyggingen i forbindelse med blant annet vassdragsreguleringen var nok i sin tid skadelig for naturverdiene i området, men sannsynligvis klart mindre uheldige enn selve reguleringen. En bør derfor unngå ytterligere nedbygging i området, uten grundige biologiske undersøkelser i forkant som et minimumskrav. Samtidig burde det vært gjort systematiske undersøkelser langs etablerte ruter for fastmarkskjøring i utmark, som den som benyttes nord for Goddejávri, og på østre del av Sinaidvárri for å se hvor skadelig disse kan være og om det er mulig med avbøtende tiltak. Rutene går gjennom verdifulle naturtyper og sannsynligheten for ødeleggelse av verdifulle artsforekomster er absolutt til stede. Spesielt gjelder det over Sinaidvárri, der ruta er plassert rett gjennom noe av de mest spesielle og verdifulle delene av dette området.

Ferdsel til fots i området ser så langt ut til ikke å ha gitt synlige negative virkninger på naturverdiene i området. Det er heller ikke umiddelbart grunn til å frykte at dette er noe problem, men naturverdiene her er såpass høye at dette bør vurderes fortløpende, særlig hvis det er en mulighet for vesentlig økning. Selve slitasjen i seg selv er neppe noe problem, så sant det ikke blir snakk om sterk økning eller på svært sårbare steder (som partier av Sinaidvárri). Derimot kan uvettig innsamling av sjeldne arter være det, samt forstyrrelser av bl.a. fuglelivet (og reinsdyr) i området.

4.3 Vern

Er det aktuelt å opprette et stort naturreservat eller en nasjonalpark i dette området? Det er framfor alt fjellnatur som vi er flinke til å verne i Norge, og flere verneevalueringer har pekt på at det i første rekke er i lavlandet og langs kysten at vernebehovet fremdeles er størst, mens vi er godt dekt opp med karrig, høytliggende fjellnatur. Mens store verneområder i fjellet (og dels fjellskogen) er opprettet både i Nordreisa og Kvænangen i nordøst, på Lyngehalvøya i vest og inne i Dividalen i Målselv i sør, så er slike derimot fraværende i Kåfjord og Storfjord kommuner, se figur 29 under. Dette på tross av at både landskapene og naturmangfoldet også der er spektakulært, variert og utvilsomt inneholder svært store naturverdier. Årsakene analyseres ikke nærmere her, men det virker opplagt at flere større vassdragsreguleringer i disse to kommunene spiller en sentral rolle.

Figur 29 Verneområder i midtre og indre deler av Nord- og Midt-Troms. Hentet fra Naturbase (Miljødirektoratet 2022).

Eventuelle verneforslag i området rundt Guolášjávri bør mest sannsynlig ha ett av tre utgangspunkt:

1. En utvidelse av eksisterende verneområder i Nordreisa kommune i vestgående retning. Dette er kanskje mest relevant for Ráisduottarháldi landskapsvernområde. En utvidelse mot nord og nordvest vil der kunne inkludere de rike plantefjellene på Loapmi og mot vegen opp Kåfjorddalen. Et slikt vern ville kunne supplere verneverdiene i Reisa nasjonalpark (som har svært lite kalkrik høyfjellsvegetasjon) og ikke minst kanskje ivareta mye av de samme naturverdiene som finnes i Jávreaivvit naturreservat, siden dette reservatet sliter alvorlig med å bevare sine naturverdier som følge av hardt reinbeite (se eksempelvis Gabler & Elvestad 1984).

2. Et nytt stort landskapsvernområde/nasjonalpark i indre Kåfjord, med utgangspunkt i indre deler av Manndalen og fjellområdene mot Guolášjávri. Det ville i så fall kunne fange opp store deler av de aller rikeste fjellpartiene her. Dels vil dette området kunne sikre en del av de samme naturverdiene som Jávreaivvit naturreservat sliter med å bevare, men det virker samtidig ganske opplagt at de verdifulle miljøene og artsforekomstene omfatter et mye større areal i Kåfjord kommune, og flere arter/kvaliteter forekommer samtidig i større antall her.
3. Opprettelsen av mindre naturreservat for å ta vare på noen av kjerneområdene. Dette er særlig aktuelt for Sinaidvárri, som foruten å være ekstremt artsrikt med forekomst av svært sjeldne arter, også er noe utsatt for negativ påvirkning. Det pågår fremdeles noe erosjon av kantsoner som følge av reguleringen av Guolášjávri. Det er også en del kjøreskader i området. I tillegg er området såpass lite at eventuell uvettig plante-innsamling raskt kan skade populasjoner av sjeldne fjellplanter alvorlig. En annen sårbarhetsfaktor er at området er forholdsvis lett tilgjengelig.

Samlet sett finnes det både potensielle verneobjekter innenfor det kartlagte fjellområdet rundt Guolášjávri og det er flere gode argumenter for å vurdere vern her. Det store spørsmålet er om det også finnes alternative forvaltningsformer som sikrer verdiene i tilstrekkelig grad, uten å måtte gå til en restriktiv og kanskje rigid håndlegging som et vern etter naturmangfoldlova vil innebære.

4.4 Verdisetting av naturtyper i fjellet

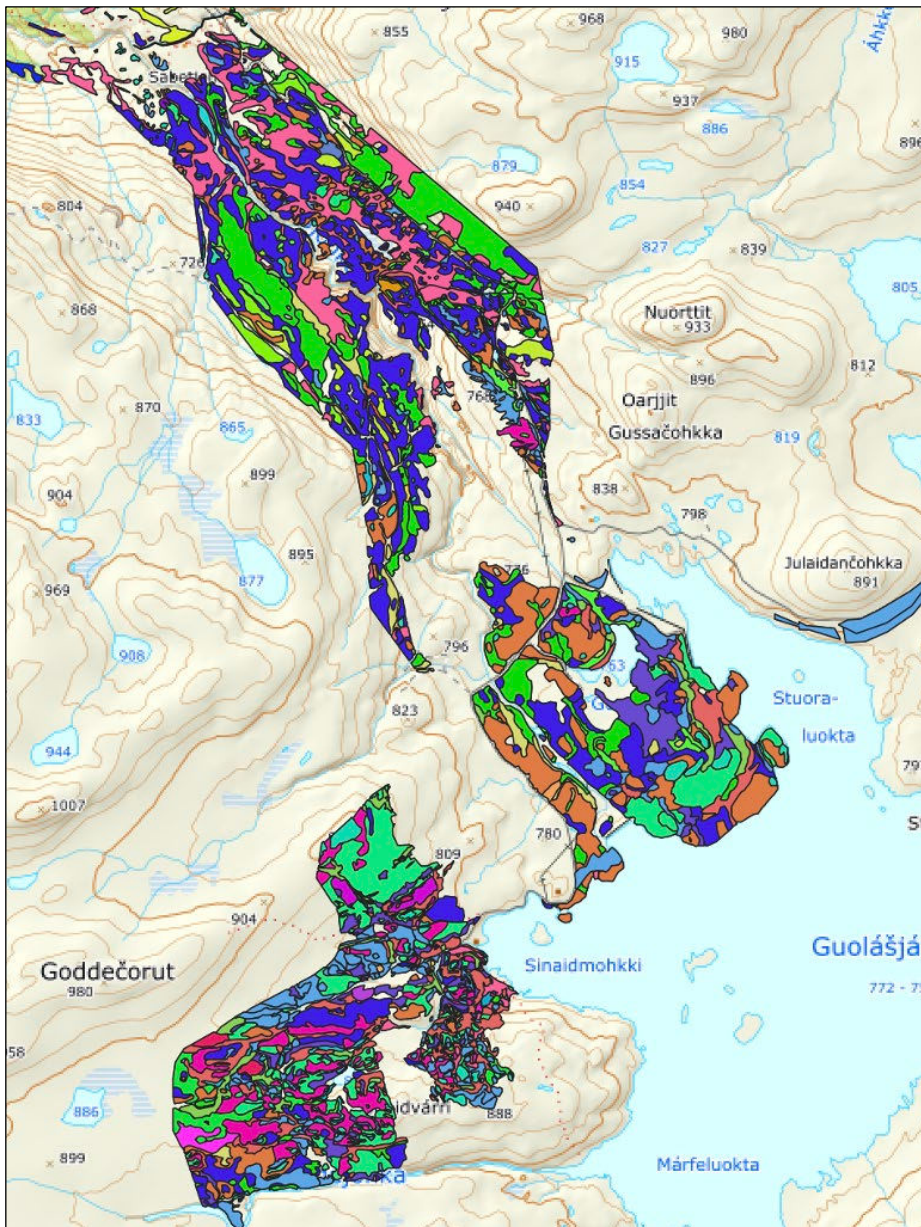
I 2021 ble fjellområdene rundt Guolášjávri i Kåfjord kommune kartlagt etter både den gamle DN-håndbok 13 (Direktoratet for naturforvaltning 2015) sin metode og Miljødirektoratet (2021a) sin nye instruks, der vi kartla etter gammel metodikk mens konsultentselskapet Sállir natur kartla etter den nye metoden. Selv om det metodisk var et viktig skille da Sállir natur skulle kartlegge heldekkende innenfor et begrenset område og hadde en del større midler til rådighet, mens vi bare fokuserte på de aller mest verdifulle områdene og søkte etter disse over et stort område, bør en sammenligning og kritisk diskusjon av metodene være forvaltningsmessig verdifull.

Miljødirektoratet (2021) sin instruks for kartlegging av verdifulle naturtyper baserer seg ikke minst på den nyeste rødlista for naturtyper (Artsdatabanken 2018). I praksis innebærer dette at omtrent all fjellnatur skal kartlegges som verdifullt, siden blant annet rabber, snøleier og fjellheier i sin helhet er rødlistet. Samtidig krever Miljødirektoratet at disse tre hovedtypene i utgangspunktet skal skilles ut, og også at det skal skilles mellom kalkrike og kalkfattige utforminger av dem. I tillegg kommer som sagt andre typer som kalkrike rasmarksheier, kalkrike fjellgrasheier, våtsnøleier, blokkmarker, overrislingsberg og snøleieberg. I de fleste fjellområder vil det vanligvis være en mosaikk mellom de ulike hovedtypene, til dels på ganske fin skala, og er det snakk om fjell med kalkrik berggrunn, så vil det også bli mosaikk mellom kalkrike og kalkfattige utforminger.

Hvis det gjøres en faglig solid kartlegging etter Miljødirektoratet (2021) sin instruks i et kalkrikt fjellområde, så vil det av denne grunn gjerne bli svært komplekse kart som kommer ut av det. Disse kan virke forvirrende både på fagfolk og lekmenn, noe som også gjelder rundt Guolášjávri. Etter å ha kartlagt i flere fjellområder gav Sállir natur (2021) i ettertid ganske klare tilbakemeldinger til Miljødirektoratet. De fikk store kartleggingsutfordringer blant annet rundt Guolášjávri, se figur 30. Fra deres erfaringer kan følgende trekkes frem:

- De fikk rundt 700 polygon pr. kvadratkilometer på snaufjellet, et svært høyt antall sammenlignet med de fleste landskap under skoggrensa. De konkluderer med at dette blir en svært ressurskrevende kartlegging (Sállir natur 2021).
- Kartleggingsdataene er veldig detaljerte, men bør bearbeides noe for å skape en bedre oversikt. Kartleggingsinstruksen er på en så fin skala at resultatene er lite hensiktsmessig for brukere i forvaltningssystemet (Hilde Tandstad pers. med.).

- For fremtidige kartlegginger i fjellet bør instruksen forenkles med sammenslåing av klasser, med mindre det finnes helt spesielle grunner til at en ønsker de økologiske detaljene. Denne forenklingen kan løses ved å kartlegge også de kalkrike fjellområdene i en større målestokk, og på denne måten effektivisere kartleggingen og frigjøre tid til artsregistrering i kalkrike, interessante områder. Dette gjelder særlig ulike utforminger av fjellhei, som gjerne opptrer i stor utstrekning i lavalpin sone og som det er lite hensiktsmessig å skille mellom. Rabber og snøleier forekommer derimot ofte flekkvis på mindre areal (ikke minst rabber) og bør derimot kartlegges på en litt finere skala. I Miljødirektoratets kartleggingsinstruks er minsteareal for utfigurering av kartleggingsenheter av fjellhei 250 m². Dette gir svært mange og små avgrensninger i et område med forholdsvis små variasjoner (Hilde Tandstad pers. med.).

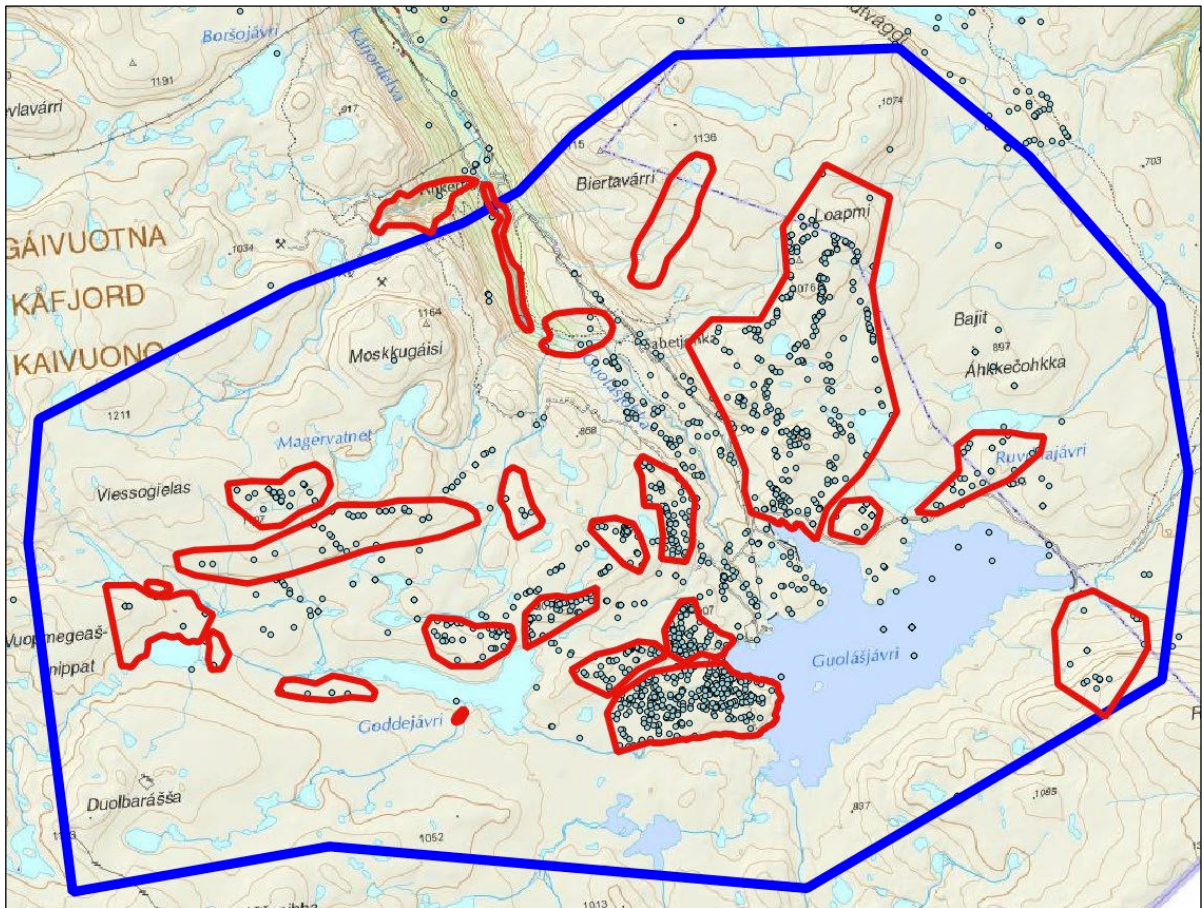
Figur 30 Resultater fra konsultentselskapet Sállir natur sin NIN-baserte kartlegging etter Miljødirektoratet (2021) sin kartleggingsinstruks i 2021 vest og nord for Guolášjávri i Kåfjord kommune, hentet fra deres presentasjon av dataene (Sállir 2021). Fargene representerer ulike naturtype-enheter mens ikke-fargelagte arealer stort sett er ikke-kartlagte områder. Bare unntaksvis representerer areal som ikke er fargelagt, naturmiljøer som ikke ligger innenfor Miljødirektoratet sin kartleggingsinstruks.

I tillegg til at en slik kartlegging tar svært mye tid og gir kartleggingsresultater som er krevende å tolke, så er det også alvorlige faglige svakheter ved metodikken. Metoden innebærer isolert sett bare en kvalitetsvurdering av hvert enkelt areal, men i en forvaltningssammenheng må dette benyttes for å verdisette områdene. Miljødirektoratet (2021b) har derfor laget et oversettelsessystem som skal benyttes til verdisetting blant annet i konsekvensvurderinger. Svakheten ligger der ikke minst i at hver enkelt polygon skal verdisettes hver for seg, uten at en tar hensyn til verdiene som finnes i nærliggende polygon. Dette bryter på den ene siden med det meste av landskapsøkologisk kunnskap, som bl.a. vektlegger betydningen av at miljøer ligger nær hverandre og ikke for isolert, samt størrelsen på områdene. Og siden størrelse blir vurdert som en svært viktig del av kvalitetsvurderingene, så betyr dette at desto mer variert og finoppdelt et område er, desto lavere vil verdiene estimeres, noe som står i direkte konflikt med den naturfaglige kunnskapen.

En tung vektlegging av størrelse fungerer i første rekke i landskap med svært varierende påvirkningsgrad, som er oppstykket av inngrep, intensivt og ekstensivt utnyttede miljøer. Da vil fragmentering (og faren for såkalt utdøingsgjeld) være en sentral utfordring i arbeidet med bevaring av naturmangfoldet i et biologisk kortsiktig (dvs. noen ti-år, kanskje 100 år) perspektiv. I et fjell-landskap der menneskelig påvirkning enten har vært fraværende eller er svært homogen (noe som definitivt gjelder langsiktige klimaendringer og ofte også reinbeite), fungerer en slik tilnærming vesentlig dårligere. Og virkelig uheldig kan den bli når landskapet er naturlig heterogent med høyt preg av mosaikkartede miljøer. Da bør det i liten grad være store arealer av en naturtype som må vurderes som særlig viktige i et bevaringsperspektiv, men derimot de sjeldne naturtypene som det bør fokuseres på.

I norske fjell-landskap er det nesten alltid de kalkfattige miljøene som er dominerende, mens kalkrike miljøer oftest opptrer som spredte små og halvstore miljøer mellom disse. Nåværende metodikk gir da selv i forholdsvis kalkrike landskap som rundt Guolášjávri mange steder store polygon med kalkfattige fjelltyper, isprengt småflekker med kalkrike naturtyper (selv om det her også finnes ganske store, sammenhengende områder med kalkrik vegetasjon, som på Sinaidvárri). Resultatet kan da bli det paradoksale at de store, fattige og forholdsvis artsfattige polygonene får en høyere verdi enn de små og artsrike kalkpolygonene! Dette har da også blitt resultatet mange steder i dette området. En ubetenksom bruk av slike kartleggingsresultater kan ende opp i at man for eksempel ved planlegging av en ny kraftlinje målrettet forsøker å plassere kraftlinjemastene på de kalkrike knausene, for å unngå inngrep i den kalkfattige fjellheia rundt. Hvis det hadde vært gjennomført en naturtypekartlegging i konsekvensutredningsprosessen for kraftlinja som delvis går gjennom de kalkrike partiene mellom Magervatnet og Viessogielas, og resultatene der ble fulgt direkte opp i valget av kraftlinjetrasé, så virker det sannsynlig at dette nettopp ville blitt resultatet der.

Bruken av nåværende kartleggingsmetodikk fra Miljødirektoratet (2021a, 2021b) kan settes opp mot vårt verdikart, se figur 31, basert på den gamle DN-håndbok 13. Dette gir et fundamentalt annet bilde av verdifordelingen i dette fjell-landskapet. Nå kan som tidligere nevnt ikke resultatene sammenlignet fullt ut, ikke minst fordi det opplagt er en god del verdifulle naturmiljøer som ikke fanges opp i vårt verdikart og våre avgrensninger utvilsomt er mye mer grove og unøyaktige enn Sállir sine. Det er også grunn til å være kritisk til deler av verdikriterier som ligger bak den gamle DN-håndbok 13-metoden. Fjellnatur anses som generelt mer truet og bevaringsverdig nå enn i 2015, noe som blant annet har kommet til uttrykk i revisjonen av rødlista for arter, der den kanskje største og viktigste endringen fra rødlista i 2015 til rødlista i 2021 var en innskjerping av rødlistestatus for et stort antall arter i fjellet.

Figur 31 Markert i rødt: Verdifulle naturtyper avgrenset i dette prosjektet med grunnlag i DN-håndbok 13 sitt system. Punktmarkeringer: Alle funn av rødlistearter i området (Artskart.no, 01.01.2022).

Det er likevel vanskelig å se noen annen løsning på disse utfordringene enn å følge opp Sállir (2021) sitt klare råd om å forenkle kartleggingsinstruksen i alpine vegetasjonssoner (dvs. fjellet) betydelig sammenlignet med dagens instruks. Samtidig må landskapsøkologisk kunnskap innarbeides på en mye klarere og mer konstruktiv måte i metoden.

På grunnlag av dette har vi følgende konkrete råd til en framtidig kartlegging av verdifull fjellnatur i Norge:

1. Rødlistestatus for naturtyper bør utgjøre et grunnleggende skille. Dette innebærer i praksis, slik situasjonen er nå, at eksempelvis snøleiesamfunn skilles fra rabber og fjellheier, men ikke nødvendigvis at de to sistnevnte blir delt (rabber og tørre lavheier kan samtidig i praksis være svært vanskelig å skille fra hverandre (Hilde Tandstad pers. med.)).
2. Rødlistearter bør tillegges høyere vekt ved inndeling av fjellnaturen, siden innslaget av slike både vil variere sterkt mellom ulike områder og forekomsten stedvis kan være svært høy. Også her bør forskjeller i rødlistestatus tillegges høy vekt, slik at ikke minst naturtyper og forekomster med en viss andel truede arter skilles fra miljøer med bare nær truede arter. Dette betyr at det er behov for å analysere rødlistearter i fjellet sin tilknytning til ulike NiN-hovedtyper (og grunntyper), for å se om det er noen typer som skiller seg ut.
3. Det bør fortsatt være et skille mellom kalkrike og kalkfattige miljøer. Dette henger sammen med de to foregående punktene, både fordi de kalkrike er mer sjeldne (og truet) enn de kalkfattige og fordi de har et mye høyere artsmangfold (med flere rødlistede og truede arter) knyttet til seg.

4. Størrelse som verdikriterium bør benyttes med stor varsomhet, siden det er snakk om landskap som normalt har forholdsvis homogen menneskelig påvirkning. I stedet bør sjeldenhet vektlegges tyngre.
5. En bør anvende landskapsøkologisk kunnskap på en operativ, konkret måte i avgrensning av områder som skal ses i direkte sammenheng i verdisettingen. I praksis betyr dette at en innenfor et avgrenset fjellområde (inntil en viss størrelse) verdivurderer alle polygon av samme (natur)type samlet, og ikke hver for seg. Se her Gaarder & Høitomt (u.a.) sitt forslag til metodikk for verdisetting av bekkekløfter.

Figur 32 Polarsmyger på Loapmi. Miljødirektoratet sin metodikk for verdisetting av naturtyper gir ingen uttelling for forekomst av rødlistede insekter. Dette er en annen potensiell svakhet med systemet, men som ikke diskuteres nærmere her. Foto: Steinar Skrede.

4.5 Oppfølgende undersøkelser

Som det blir påpekt flere steder i rapporten så er det fremdeles betydelige kunnskapshull innenfor utredningsområdet rundt Guolášjávri, både med hensyn på forekomst av verdifulle naturtyper og arter. Mer omfattende og detaljerte undersøkelser anbefales derfor. Dette gjelder ikke minst de dårlig undersøkte vestre delene av området. Det er eksempelvis gjort flere funn av dvergarve (EN) på nye lokaliteter i indre deler av Manndalen de siste årene (Hegglund mfl. 2021), og det er store arealer med høytliggende fjellpartier mellom der og de undersøkte delene vest for Guolášjávri som har til dels svært kalkrik berggunn. Her kan det potensielt ligge svært store verdier som ennå står igjen å avdekke. Den nye kraftlinja som går gjennom dette landskapet, uten at disse verdiene på noen som helst måte ble påvist eller tatt hensyn til i utredningsprosessen, viser på den andre siden faren for at selv slike avsidesliggende miljøer kan være i fare. Det var bare flaks, og ikke dyktighet eller gode utredningsprosesser, som gjorde at kraftlinjemastene her ikke ble lagt til de mest kalkrike og verdifulle små knausene.

Figur 33 Deler av de kalkrike miljøene på vestsiden av Magervatnet (i bakgrunnen) og opp mot Viessogielas der halvkulerubblom *Draba subcapitata* vokser. Samtidig vises også den nye, ganske nylig konsekvensutredete kraftlinja, som her går nær inntil kalkområdene. Foto: Geir Gaarder.

I tillegg bør det absolutt gjennomføres mer omfattende kartlegginger av organismegrupper som sopp, moser og virvelløse dyr. Våre funn av dvergperlemorvinge dokumenterer hvilke verdier som kan finnes for virvelløse dyr, og for sopp har vi nok i praksis svært liten kunnskap. Det er her også grunn til å sammenligne med tidligere grove kartlegginger, der moser ikke ble fanget opp. Da fikk eksempelvis Sinaidvárri bare verdien viktig – B (Gaarder 2010), noe som står i klar kontrast til hvilke store kvaliteter vi nå er klar over at dette fjellpartiet har.

Erfaringene våre fra kartleggingene bl.a. rundt Guolášjávri er at uten solide, brede undersøkelser er faren stor for at ikke bare store, men kanskje også de største naturverdiene kan bli undervurdert eller uoppdaget i fjell-landskap som dette.

4.6 Overvåking

Det viktigste behovet for overvåking vurderes under nåværende forhold å være i forhold til barmarkstraséene som går gjennom de kalkrike miljøene vest for Guolášjávri. Særlig traséen over Sinaidvárri. Antagelig vil det mest effektive og fornuftige være å fokusere overvåkingen på utvalgte arter, som blindlemenmose, blodvrangmose, dvergubblom og dverggarve.

Figur 33 Reinsdyrtråkk over ekstremrike partier på Sinaidvárri. Slike mindre tråkk er nok antagelig både helt greit og til en viss grad positive her, men som det bør være tydelig her, så er dette miljøer som er svært følsomme for overbelastning. Det skal ikke gå mange dyr, mennesker eller motorkjøretøy over de omtrent vegetasjonsløse kalkpartiene før miljøene blir sterkt påvirket. Siden det samtidig er på slike steder de aller mest sjeldne og truede artene forekommer her, så sier det seg selv at behovet for å følge nøye med på bruken er viktig. Foto: Geir Gaarder.

5 KILDER

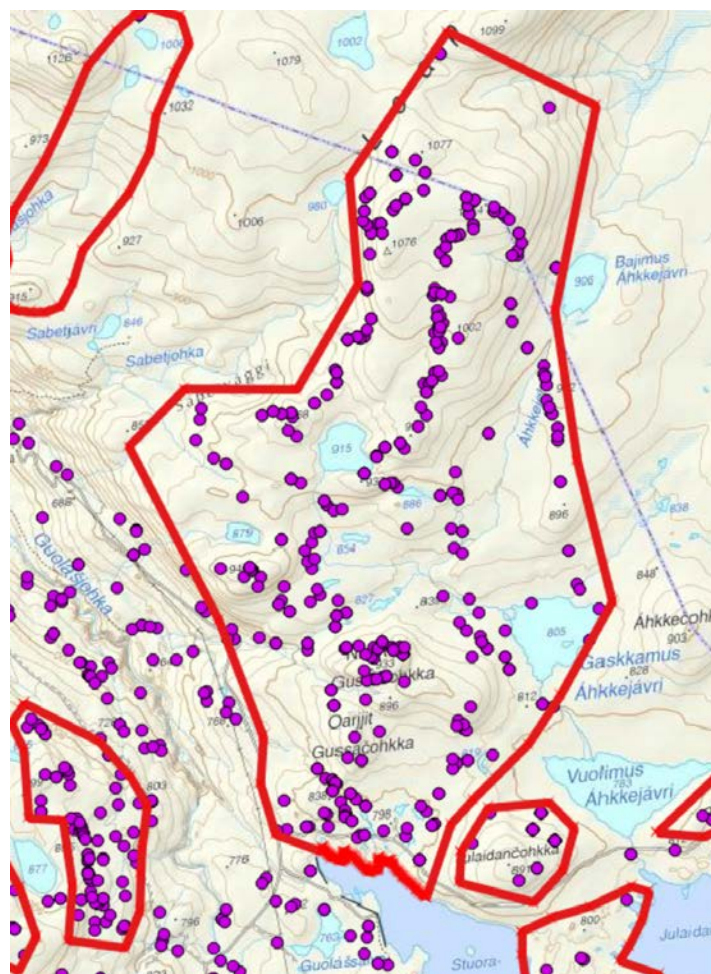
- Artsdatabanken. 2018. Rødliste for naturtyper 2018.
<https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Artsdatabanken 2022. Artskart. <http://artskart.artsdatabanken.no/>
- Bratli, H. & Jordal, J. B. 2014. Ultramafisk og kis-rik mark. Utkast til reviderte faktaark for verdifulle naturtyper. Versjon 26.11.2014. 5 s.
- Direktoratet for jakt, viltstell og ferskvannsfisk 1966. Regulering og overføring i Guollasjokka i Kåfjord herred, Troms fylke. Deres ekspedisjon av 29. Oktober. Brev til Landbruksdepartementet av 16.12.1966. 3 s.
- Elven H, Aarvik L og Berggren K (24.11.2021). Sommerfugler: Vurdering av dvergperlemorvinge *Boloria improba* for Norge. Norsk rødliste for arter 2021. Artsdatabanken.
<https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/8066>
- Engelskjøn, T. & Skifte, O. 1995. The vascular plants of Troms, North Norway. Revised distribution maps and altitude limits after Benum: The flora of Troms fylke. Tromura, naturvitenskap nr. 80. 227 pp.
- Gabler, H. M. & Elvestad, M. 1988. Undersøkelser i Jav'reoaivit Naturreservat i Nordreisa 1988. Polarflokken 12(3): 261-266.
- Gaarder, G. 2010a. Biologisk mangfold i Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2010:25. 38 s. + vedlegg.
- Gaarder G. 2010b. Naturverdier for lokalitet Sorbmejhoka, registrert i forbindelse med prosjekt Bekkekløfter 2009. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.
- Gaarder, G. 2020. Naturfaglige forvaltningsråd for Gruvåsen, Os kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2021-30. 28 s. + vedlegg. ISBN 978-82-345-0157-9
- Gaarder, G. & Alvereng, P. 2017. Vilkårsrevisjon av Guolasjohka i Kåfjord kommune. Utredning på tema biologisk mangfold og elva som kulturell møteplass. Miljøfaglig Utredning rapport 2017-9. 64 s.
- Halvorsen, R., Bendiksen, E., Bratli, H., Moen, A., Norderhaug, A. & Øien, D.-I. 2016. NiN natursystem versjon 2.1.1. Artstabeller og annen tilrettelagt dokumentasjon for variasjonen langs viktige LKM. – Natur i Norge, Artikkel 9 (versjon 2.1.1): 1–125. (Artsdatabanken, Trondheim; <http://www.artsdatabanken.no>.)
- Halvorsen, R. & Bratli, H. 2019. Dokumentasjon av NiN versjon 2.2 tilrettelagt for praktisk naturkartlegging: utvalgte variabler fra beskrivessystemet. – Natur i Norge, Artikkel 11 (versjon 2.2.0): 1–218 (Artsdatabanken, Trondheim; <http://www.artsdatabanken.no>.)
- Heggelund, I. 2017. Floravoktere i Nordreisa. Upublisert notat, 5 s.
- Heggelund, I., Johnsen, O., Lunde, S. E. & Hansen, B. J. 2021. Nye funn av dverggarve *Arenaria humifusa* i Kåfjord/Gáivuotna/Kaivuono, Troms. Blyttia 79: 199-204.
- Høitomt, T. & Hassel, K. 2015. *Encalypta longicolla* found in Kåfjord, Troms, new to Norway. Blyttia. 73. 103-106.
- Høitomt, T., Blom, H. H., Brynjulvsrud, J. G., Hassel, K. & Kyrkjeeide, M. O. 2021a. Moser: Vurdering av blindlemenmose *Tetraplodon paradoxus* for Norge. Norsk rødliste for arter 2021. Artsdatabanken. <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/32739>

- Høitomt, T., Blom, H. H., Brynjulvsrud, J. G., Hassel, K. & Kyrkjeeide, M. O. 2021b. Moser: Vurdering av blodvrangmose *Ptychostomum wrightii* for Norge. Norsk rødliste for arter 2021. Artsdatabanken. <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/27172>
- Mathiassen, G. & Granmo, A. 1995. The 11th Mycological Congress in Skibotn, North Norway 1992. NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 1995-6. 77 s.
- Mejland, Y. 1943. *Carex stylosa* og *Draba crassifolia* i Skandinavia. *Nytt Mag. Naturvit.* 83: 71-74.
- Miljødirektoratet 2022. Naturbase. <http://kart.naturbase.no>
- Miljødirektoratet 2021a. Kartleggingsinstruks. Kartlegging av Naturtyper etter NiN2 i 2021. Veileder M-1930, 369 s.
- Miljødirektoratet. 2021b. Metode: Konsekvensutgreiing av klima- og miljøtema. Naturmangfold. Veileder M-1941. Hentet fra <https://www.miljodirektoratet.no/myndigheter/arealplanlegging/konsekvensutgreiinger/vurdere-miljokonsekvensene-av-planen-eller-tiltaket/naturmangfold/> (24.01.21)
- Naturforvalteren & AsplanViak 2008. 420 kV-kraftledning Balsfjord-Hammerfest - virkninger på biologisk mangfold. Rapport 2008-44. 102 s + vedlegg
- NGU 2020. Geologisk arv. https://geo.ngu.no/kart/geologiskarv_mobil/
- Rikardsen, F. 1984. Guoloasjavrre. 822 Kåfjordelva. Samlet Plan for vassdrag. Troms fylke, Kåfjord kommune. Rapport, 70 s.
- Sállhir natur 2021. Erfaringer med Miljødirektoratets instruks i fjelløkosystemer. PPT-presentasjon, 15 s.
- Skrede, S., Heggelund, I., Johnsen, O., Lunde, S. E., Skrede, H. & Gaarder, G. 2018. Om forekomst og trusselbilde for sibirnattfiol *Platanthera obtusata* subsp. *oligantha* i Norge. *Blyttia* 76: 155-165.
- Solstad, H., Elven, R., Arnesen, G., Eidesen, P. B., Gaarder, G., Hegre, H., Høitomt, T., Mjelde, M. & Pedersen, O. 2021a. Karplanter: Vurdering av puterublom *Draba corymbosa* for Norge. Norsk rødliste for arter 2021. Artsdatabanken. <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/28336>
- Solstad, H., Elven, R., Arnesen, G., Eidesen, P. B., Gaarder, G., Hegre, H., Høitomt, T., Mjelde, M. & Pedersen, O. 2021b. Karplanter: Vurdering av dverggrubblom *Draba crassifolia* for Norge. Norsk rødliste for arter 2021. Artsdatabanken. <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/27904>
- Steel, C. & Bengtson, R. 2011. Dvergperlemorvinge *Boloria improba* i Norge. *Insekt-Nytt* 36: 5-16. http://www.entomologi.no/journals/insektnytt/2011/IN_36_01_2011.pdf
- Svenning, M.A. & Klemetsen, A. 2001. Overbefolka røyevatn i Nord-Norge (ORN). Veiledning i teinefiske. Sluttrapport fra ORN-prosjektet. Rapport.
- Timdal, E. 2004. *Dactylina ramulosa* new to Norway. *Graphis Scripta*. ISSN 0901-7593. 16, s. 33–36.

6 VEDLEGG - NATURTYPEBESKRIVELSER

På de neste sidene følger naturtypebeskrivelser for de 23 omtalte lokalitetene.

Lokalitetsavgrensning (den store figuren), inkludert kjente rødlistefunn

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Utforming: Rabbe
Mosaikk:
Feltsjekk: 15/07/2021 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen ble opprinnelig utarbeidet av Geir Gaarder, basert på bl.a. eget feltarbeid 17. og 18.07.2009 og litteraturkilder (Gaarder 2010), men er endret 31.01.2022 basert på bl.a. nytt eget feltarbeid i 11.07.2021, sammen med bl.a. Ivar Heggelund, Perry G. Larsen, Oleif Johnsen, Stein Erik Lunde og Steinar Skrede, samt alene 15.07.2021. Sistnevnte undersøkelser ble gjort gjennom truede arter-prosjekt, mens førstnevnte omtale var med grunnlag i kommunal naturtypekartlegging. For øvrig vises det til Gaarder mfl. (2022) for gjennomgang av litteraturkilder og annet datagrunnlag mv. for dette området. Kort oppsummert har det vært en del besøk her av ulike fagfolk, i første rekke på 2000-tallet og på fjelltoppene Oarjji og Nuortti i sør, eksempelvis av Reidar Elven, Heidi Solstad, Henrik Weibull, Anders Breili, Jan Ole Olsen, samt tidligere nevnte Ivar Heggelund, Oleif Johnsen og Stein Erik Lunde. Sammenlignet med tidligere beskrivelse så er denne nå vesentlig omarbeidet som følge av ny kunnskap, grensene er satt en god del mer presist, og det er valgt å skille ut tre separate fjellpartier i sør som egne, nye lokaliteter

(mens den gamle videreføres her).

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørlige del av Kåfjord kommune, nord for den regulerte innsjøen Guolásvári. Den omfatter flere fjelltopper, der Oarjjet og Nuorttit i sør kunne vært skilt ut som egne delområder, med tilhørende lisider og mindre dalfører oppover mot fjellmassivene til Loapmi. Nordligste del av lokaliteten kommer inn i Nordreisa kommune. Berggrunnen er gjennomgående ganske kalkrik, med glimmerskifer mv., men i liten grad rein kalkstein. Det er innslag av flere mindre fjellsjøer, bekker og enkelte partier med berghamre og skrenter. Lokaliteten har gjennomgående grove grenser, men det er et nokså tydelig skille mot mer fattig fjellvegetasjon både mot sør og nord, mens grensa mot øst fortsatt er meget usikker som følge av manglende undersøkelser. I vest er det bare satt en nokså pragmatisk grense mot nærområdet til bilvegen, og for disse partiene vises det her primært til Artskart og Sállhir sin naturtypekartlegging i 2021 for områdevurdering.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Liene mot vest, partiene nær Guolásvári og dalene innover tilhører ganske klart lavalpin sone. De lavereliggende fjelltoppene i vest og sør har også mye lavalpine trekk, men samtidig enkelte mellomalpine, og når en kommer opp på Loapmi i nord er det overveiende mellomalpint preg på vegetasjonen. Toppen av Loapmi har mye rabbevegetasjon, og det samme gjelder de øvre partiene på de andre toppene, samt flere rygger nedover dalsidene. Ellers er det fjellhei og lesidevegetasjon som dominerer. Snøleier forekommer flere steder i bratte lier og skrenter, men dekker bare små areal samlet sett. Det er også litt myr og våtsnøleier noen steder, samt bl.a. i innløpselva til Gaskkamus innslag av litt åpen flommark. Vegetasjonen varierer en del i rikhet, men gjennomgående er det kalkrikt til intermediært og større areal med fattig vegetasjon er stort sett fraværende.

Artsmangfold: Området har en svært rik fjellflora, med et meget stort antall rødlistearter og til dels store bestander av flere sjeldne og truede arter. Dette omfatter av karplanter: hvitstarr (EN-22 funn), dvergrublom (EN-8 funn), stivsildre (EN-38 funn), normansnøkleblom (EN-ett funn), grønnkattfot (VU-noen funn), sølvkattfot (VU-mange funn), reinstarr (VU-noen funn), dubbestarr (VU-mange funn), kløftstarr (VU-ett funn), smalstarr (VU-noen funn), kantlyng (VU-tallrik), snøørve (VU-noen funn), gullrubloms (VU-mange funn), lapprublom (VU-noen funn), svartbakkestjerne (VU-noen funn), dvergsgyre (VU-3 funn), snøfrytle (VU-et par funn), grynsildre (VU-noen funn), brannmyrklegg (VU-ganske tallrik), snøgras (VU-to funn), jervrapp (VU-ett funn), issoleie (VU-noen funn), snøsoleie (VU-jmange funn), polarsoleie (VU-en del funn), lapprose (VU-noen funn), sibirkoll (NT-mange funn), fjellsolblom (NT-mange funn), høyfjellsklokke (NT-mange funn), rabbestarr (NT-nokså sparsomt), skjeggstarr (NT-nokså sparsomt), fjellkurle (NT-noen funn), fjellpyrd (NT), alperublom (NT-noen funn), snørublom (NT-noen funn), reinrose (NT), ullbakkestjerne (NT-ett funn), snøbakkestjerne (NT-noen funn), snøull (NT), moselyng (NT), fjellmarigras (NT), tvillingsiv (NT), buefrytle (NT) vardefrytle (NT), reinfrytle (NT-ett funn), grannsildre (NT), nålearve (NT-noen funn), grannarve (NT-noen funn), reinmjelt (NT), lodnemyrklegg (NT-tallrik), snømore (NT-noen funn), flogmore (NT-to funn - muligens feilbestemt), fjellnøkleblom (NT-mest sannsynlig smalnøkleblom), dvergsoleie (NT), jøkelarve (NT), polarvier (NT), knoppsildre (NT), rødsildre (NT), bekkesildre (NT), blindurt (NT-noen funn) og høyfjellsveronik (NT-ett funn). Samlet sett nærmere 60 arter, inkludert 4 sterkt truede. Av moser er følgende funnet: blindlemenmose (CR-ett funn), fjellfiltmose (VU), blakklundmose (VU), fjell-lundmose (VU), hjelmmose (VU), tuetrollmose (VU), buttklokkemose (VU), fugleknausing (VU), aurbjørnemose (VU), kratermose (VU), rekkeblomstermose (VU), aurtranemose (VU), bremose (NT), fjellputemose (NT), mørkleggmose (NT), labbmose (NT), vorteblomstermose (NT) og knollmose (NT), dvs. i alt 18 arter. Av insekter følgende: sanddynenebbmott (EN-ett funn), dvergperlemorvinge (NT-en av de rikeste forekomstene i Skandinavia, over 100 indiv. sett), tundrahumle (NT) og polarhumle (NT). I tillegg forekommer

også en del andre sommerfugler, som I tillegg forekommer også andre sommerfugler til dels tallrikt, som fjellringvinge, mjeltgulvinge, fjellperlemorvinge og polarsmyger (bare sett i sør), samt at også fjellmåler, polarbergmåler, sotdagfly, polarblåvinge og pjuskemåler er sett. Flere fuglearter opptre vanlig til sparsomt, som heilo (NT), sandlo, temmincksnipe, boltit, lappsurv (EN) og smålom. Til sammen over 80 rødlistearter (og over 800 rødlistefunn hittil).

Påvirkning/bruk/trusler: Bortsett fra reinbeite (det går et reingjerde i vest), reguleringen av Guoasjavri (som forårsaker lokal erosjon i kalkrike skråninger) og vegen langs vatnet, ble det ikke observert påvirkninger av betydning.

Verdivurdering

Samlet sett har lokaliteten en ganske klar verdi som svært viktig - A, siden den er stor (over 13 km²), svært artsrik og med forekomst av svært mange rødlistearter, inkludert enkelte som også er sjeldne i en nasjonal sammenheng. Det kan være relevant å splitte lokaliteten noe opp.

Skjøtsel og hensyn

Fysiske inngrep bør generelt unngås. En bør samtidig unngå for hardt reinbeite og som minimum ikke legge til rette for at dyr ansamles over noe tid på begrensede areal på artsrike deler av området.

Litteratur

Artsdatabanken 2010. Artskart. <http://artskart.artsdatabanken.no>

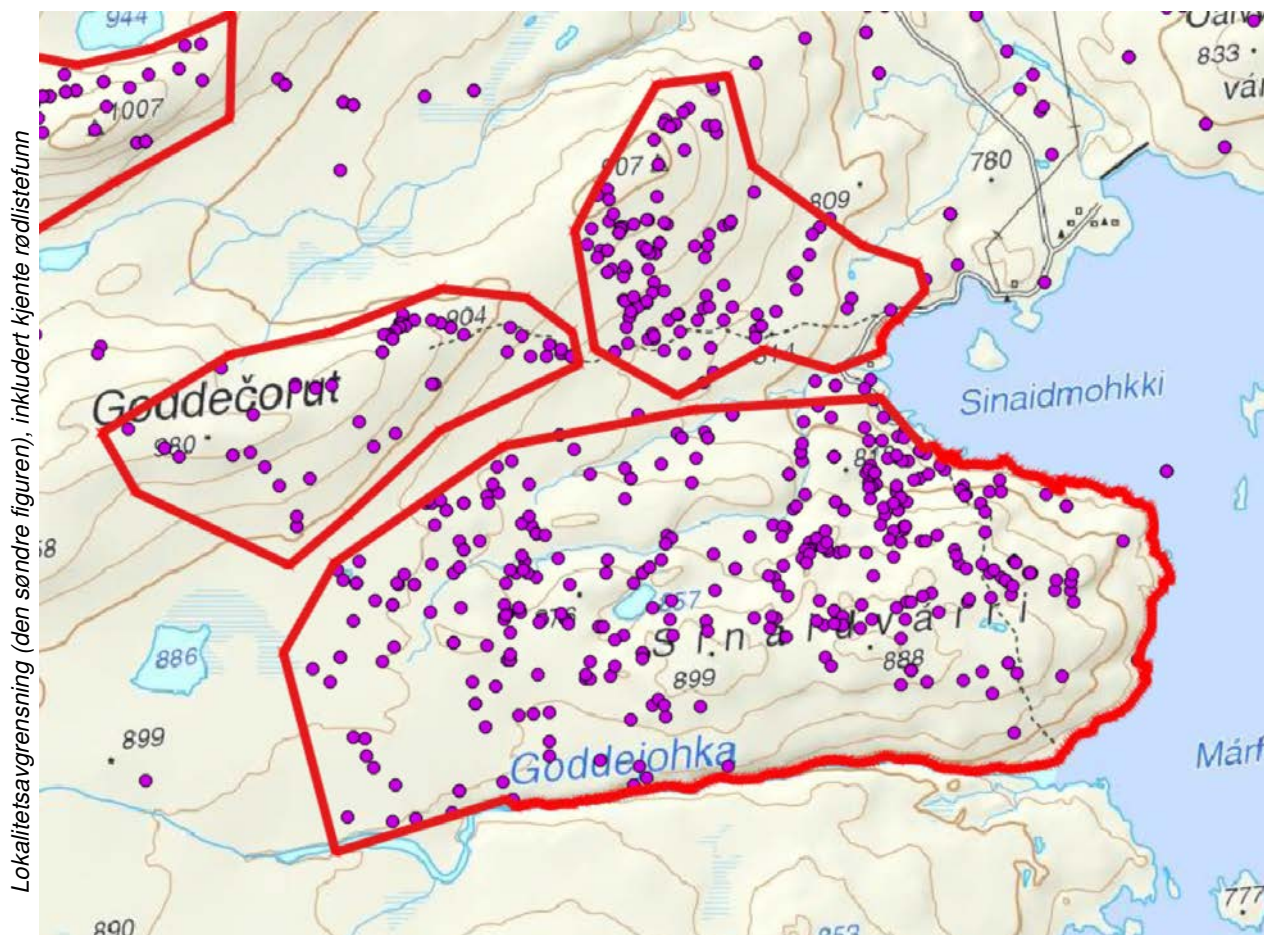
Gaarder, G. & Alvereng, P. 2017. Vilkårsrevisjon av Guolasjohka i Kåfjord kommune. Utredning på tema biologisk mangfold og elva som kulturell møteplass. Miljøfaglig Utredning rapport 2017 -9. 64 s.

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásvávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

Gaarder, G. 2010. Biologisk mangfold i Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2010:25. 38 s. + vedlegg.

Høiland, K. 1986. Lokalitetsliste over utsatte planter i Nord-Norge. Vedlegg til Økoforsk rapport 1986:1/1986:2. 262 s.

Jørgensen, E. 1894. Om floraen i Nord-Reisen og tilstøtende dele af Lyngen. Christiania Vidensk.-Selsk. Forh. 1894:8: 1-104.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 26/07/2021 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen ble opprinnelig utarbeidet av Geir Gaarder, basert på bl.a. eget feltarbeid 18.07.2009 og litteraturkilder (Gaarder 2010), men er endret 31.01.2022 basert på bl.a. nytt eget feltarbeid i juli og august 2021, sammen med bl.a. Ivar Heggelund, Perry G. Larsen, Oleif Johnsen, Stein Erik Lunde og Steinar Skrede. Sistnevnte undersøkelser ble gjort gjennom truede arter-prosjekt, mens førstnevnte omtale var med grunnlag i kommunal naturtypekartlegging. For øvrig vises det til Gaarder mfl. (2022) for gjennomgang av litteraturkilder og annet datagrunnlag mv. for dette området, men det er grunn til å framheve at det her er gjort en rekke viktige funn i nyere tid, se ikke minst Heggelund mfl. (2021) og Høitomt & Hassel (2015). Mye av området ble for øvrig også kartlagt av Sállhir i løpet av 2021, representert ved bl.a. Elin Plathe og Hilde Tandstad. Sammenlignet med tidligere beskrivelse så er denne nå vesentlig omarbeidet som følge av ny kunnskap. Grensene er derimot bare litt justert som følge av den bedrede kunnskapen. Verdien er også oppjustert.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger inn mot finskegrensa vest for Guoláshjávri. Et bredt belte med kalkspatmarmor går gjennom lokaliteten. Dette er tydelig i østre og sentrale deler av lokaliteten, men forsvinner etter hvert under løsmasser mot vest. Lokaliteten ligger i lavalpin sone. Den grenser mot fattigere vegetasjon på alle kanter, men denne grensa er usikker mot sør, samt at det trolig er bare gradvis overgang i nord.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Det er mye rabbesamfunn her, men også mindre partier med snøleier (inkludert våtsnøleier), litt småflekke med bergknauser og rasmark flere steder, og en del lesidesamfunn. Andelen kalkrike miljøer er nok kanskje i overkant av 50%, hvorav en ikke ubetydelig andel kan betegnes som ekstremrikt. Lokaliteten har en særegen kombinasjon av å ligge i et forholdsvis kontinentalt område, samtidig som det er plassert i midtre og øvre del av lavalpin sone (med mellomalpine trekk i øvre deler), og har innslag av en god del kalkstein.

Artsmangfold: Dette fjellpartiet kan trolig betegnes som et av de aller mest artsrike, særpregede og verdifulle som er kjent i Nord-Norge. Dette skyldes både et svært høyt antall krevende arter, sett i relasjon til størrelsen, og forekomst av flere både nasjonalt og internasjonalt sett sjeldne og truede arter. Av karplanter er følgende rødlistearter påvist: dvergarve (EN-5 funn), hvitstarr (EN-28 funn), dvergrubblom (EN-8 funn), stivsildre (EN-24 funn), grønnskattfot (VU-noen funn), sølvskattfot (VU-spredd), reinstarr (VU-ett funn), dubbestarr (VU-ganske vanlig), smalstarr (VU-spredd), kantlyng (VU-vanlig), snøarve (VU-et par funn), gullrubblom (VU-ganske vanlig), lapprubblom (VU-noen funn), svartbakkestjerne (VU-ganske vanlig), dvergsyre (VU-3 funn), grynsildre (VU-sparsom), brannmyrkleg (VU-spredd), snøgras (VU-to funn), jervrapp (VU-ett funn), issoleie (VU-3 funn), snøsoleie (VU-tallrik), polarsoleie (VU-ganske vanlig), lapprose (VU-spredd), sibirkoll (NT-sparsom), fjellsolblom (NT-en del), rosekarse (NT-spredd), høyfjellsklokke (NT-spredd), rabbestarr (NT-spredd), fjellkurle (NT-spredd), fjellbunke (NT), fjellpyrd (NT), snørubblom (NT-noen funn), reinrose (NT), ullbakkestjerne (NT-ett funn), snøbakkestjerne (NT-et par funn), snøull (NT), fjellmarigras (NT), tvillingsiv (NT), buefrytle (NT), vardefrytle (NT), grannsildre (NT), nålearve (NT-ett funn), grannarve (NT-noen funn), reinmjelt (NT), lodnemyrklegg (NT-tallrik), snømore (NT-noen funn), dvergssoleie (NT), jøkellarve (NT), polarvier (NT), knoppsildre (NT), rødsildre (NT), blindurt (NT) og høyfjellsveronika (NT-ett funn). I alt 53 arter. Også mangfoldet av moser er høyt, med arter som sporeklokkemose (CR), blindlemenmose (CR), blassflik (EN), grannsotmose (VU), fjellfiltmose (VU), blakklundmose (VU), fjell-lundmose (VU), fjellgittermose (VU), hjelmmose (VU), tuetrollmose (VU), luggsigd (VU), buttklokkemose (VU), vomknausing (VU), blodvrangmose (VU-en av de største forekomstene i Skandinavia), jøkelflette (VU, fjellbleikmose (VU), kratemose (VU), rabbeblomstermose (VU), snølundmose (VU), fjellfagermose (NT), vorteblomstermose (NT), knollmose (NT), fjelltrompetmose (NT), gull-lemenmose (NT) og skåldragmose (DD). I alt 25 moserarter. I tillegg et par funn av telgraktsopp (DD). Samlet nesten 80 rødlistearter (samt rundt 600 rødlistefunn hittil).

Påvirkning/bruk/trusler: Området beites noe av rein, i likhet med resten av fjell-landskapet her. Reguleringen av Guoláshjávri har medført at den østlige delen av lokaliteten nok i sin tid gikk tapt, uten at det er kjent hvilke naturverdier som samtidig forsvant. Reguleringen fører fremdeles til litt erosjon i kantsonene til lokaliteten. I tillegg går det ei rute/spor for barmarkskjøring over østre del av området, fra veien i nord og mot sør. Denne har medført kjøreskader og erosjon i partier med til dels vært verdifull vegetasjon, og har derfor også hatt en klar negativ virkning på naturverdiene her.

Verdivurdering

Lokaliteten fikk i 2010 bare verdien viktig - B, noe som er en sterk undervurdering av verdiene her. Samlet sett har lokaliteten en ganske klar verdi som svært viktig - A, siden den er stor (over 3

km²), svært artsrik og med forekomst av svært mange rødlistearter, inkludert enkelte som også er sjeldne i en nasjonal sammenheng.

Skjøtsel og hensyn

Fysiske inngrep bør generelt unngås. En bør samtidig unngå for hardt reinbeite og som minimum ikke legge til rette for at dyr ansamles over noe tid på begrensede areal på artsrike deler av området. Et visst reinbeite er likevel svært viktig for å bevare viktige deler av naturverdiene (som forekomsten av blindlemenmose).

Litteratur

Artsdatabanken 2010. Artskart. <http://artskart.artsdatabanken.no>

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásjávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

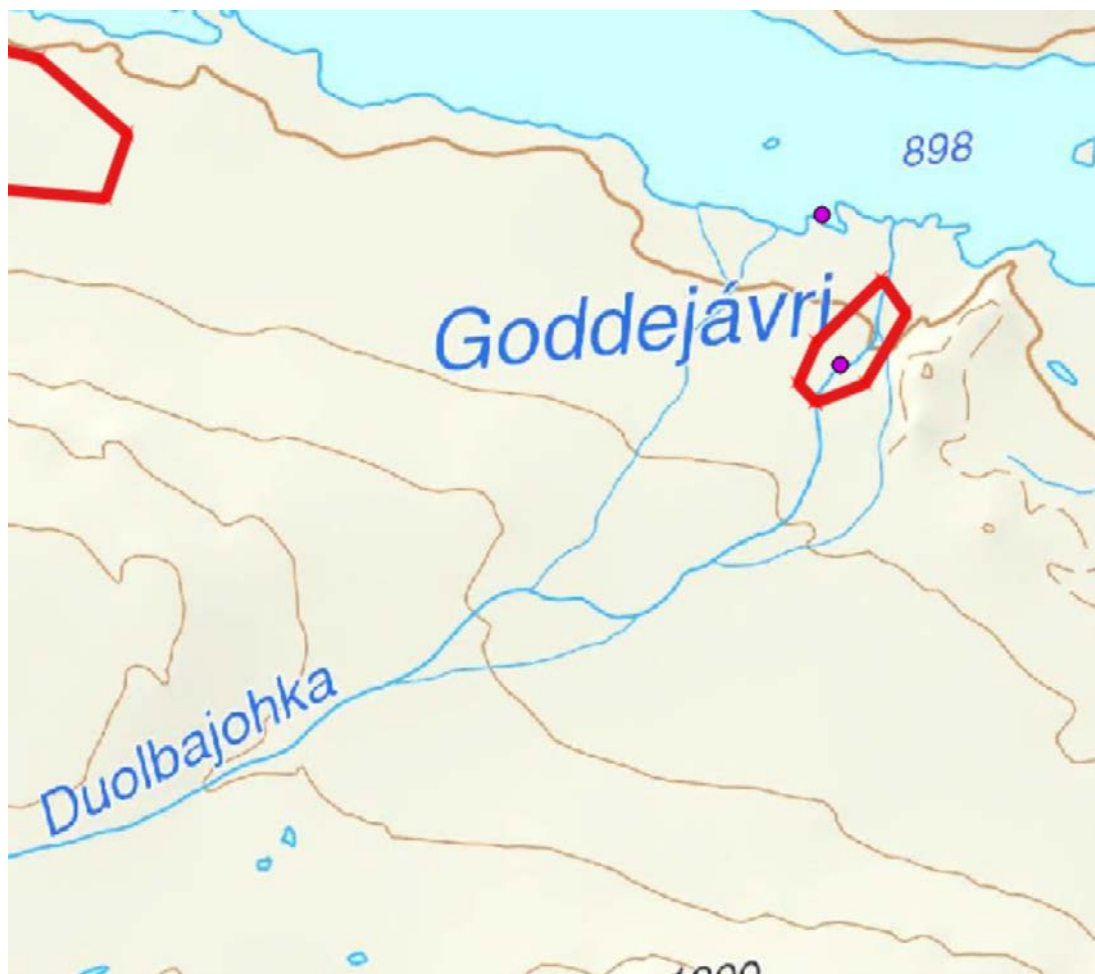
Gaarder, G. 2010. Biologisk mangfold i Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2010:25. 38 s. + vedlegg.

Heggelund, I., Johnsen, O., Lunde, S. E. & Hansen, B. J. 2021. Nye funn av dvergarve *Arenaria humifusa* i Kåfjord/Gáivuotna/Kaivuono, Troms. *Blyttia* 79: 199-204.

Høitomt, T. & Hassel, K. 2015. *Encalypta longicolla* found in Kåfjord, Troms, new to Norway. *Blyttia*. 73. 103-106.

Mathiassen, G. & Granmo, A. 1995. The 11th Mycological Congress in Skibotn, North Norway 1992. NTNU Vitensk.mus. Rapp. bot. Ser. 1995-6. 77 s.

Lokalitetsavgrensning, inkludert kjente rødlistefunn

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Utforming: Bergknaus og rasmark
Mosaikk:
Feltsjekk: 18/07/2009 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er basert på eget (Geir Gaarder) feltarbeid 18.07.2009 i forbindelse med kommunal naturtypekartlegging i Kåfjord kommune (Gaarder 2010). Den er nå endret 31.01.2022 i forbindelse med truede arter-prosjekt for området rundt Guolájavri. Det er ikke kjent nyere undersøkelser herfra. Omtalen er derfor ikke endret i særlig grad, men verdisettingen er basert på reviderte faktaark for verdifulle naturtyper fra 2015.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørlige del av Kåfjord kommune, vest for Guolájavri, og på sørsiden av Goddejávri, inntil nedre deler av elva Duolbajohka. Et bredt belte med kalkspatmarmor går på sørsiden av Goddejávri, men er sjelden synlig (for det meste dekt av fattigere løsmasser), men det spørs om ikke litt kommer fram her. Lokaliteten ligger i lavalpin sone. Lokaliteten grenser skarpt mot elva i øst og også ganske skarpt mot fattigere vegetasjon på andre kanter.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Det er snakk om noen småskrenter inntil det brede, steinete løpet

til elva.

Artsmangfold: Lokaliteten er ikke spesielt artsrik, men bl.a. forekommer litt gullrublom (VU), samt arter som sølvkattfot (VU) og lodnemyrklegg (NT).

Påvirkning/bruk/trusler: Det ble ikke observert påvirkninger av betydning.

Verdivurdering

Lokaliteten ble i 2010 verdisatt til lokalt viktig - C. Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten lav vekt på typevariasjon, middels på størrelse (27 dekar), middels på arts mangfold, trolig lav på kalkinnhold og høy på påvirkning. Samlet sett ligger lokaliteten i grenseland mellom lokalt viktig og viktig, men siden lokaliteten er ganske dårlig undersøkt og bør ha potensial for flere rødlistearter, gis den her verdien viktig - B.

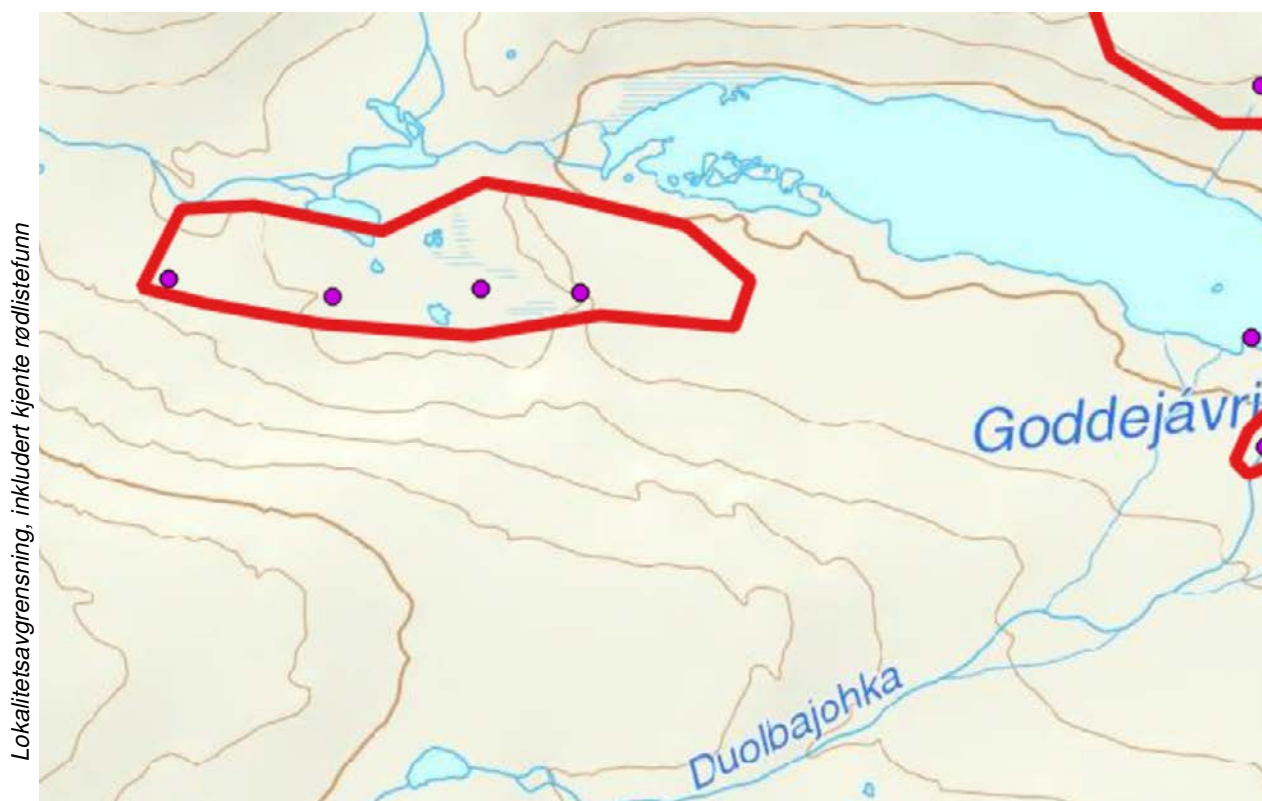
Skjøtsel og hensyn

Fysiske inngrep bør generelt unngås. En bør samtidig unngå for hardt reinbeite.

Litteratur

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásjávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

Gaarder, G. 2010. Biologisk mangfold i Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2010:25. 38 s. + vedlegg.

Lokalitetsavgrensning, inkludert kjente rødlistefunn

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Utforming: Rabbe
Mosaikk:
Feltsjekk: 18/07/2009 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er basert på eget (Geir Gaarder) feltarbeid 18.07.2009 i forbindelse med kommunal naturtypekartlegging i Kåfjord kommune (Gaarder 2010). Den er nå endret 31.01.2022 i forbindelse med truede arter-prosjekt for området rundt Guolájavri. Det er ikke kjent nyere undersøkelser herfra. Omtalen er derfor ikke endret i særlig grad, men verdisettingen er basert på reviderte faktaark for verdifulle naturtyper fra 2015.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørlige del av Kåfjord kommune, vest for Guolájavri, og vest for Goddejávri. Et bredt belte med kalkspatmarmor går trolig gjennom lokaliteten, uten at dette kan sies å være spesielt tydelig. Lokaliteten ligger i lavalpin sone. Lokaliteten grenser til fattigere vegetasjon på alle kanter (flekker med litt rikere ble også funnet lenger øst), og er trolig delvis ganske klar.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Terrenget er ganske flatt, men noen små rygger har rabbesamfunn. I tillegg en del snøleiepreget mark med til grunnlendt myr/flytjord (våtsnøleier). Det er lite

lesidesamfunn (selv om området ligger i lavalpin sone har det mellomboreale trekk). Anslagsvis 50% vurderes som ganske rikt.

Artsmangfold: Dette fjellområdet har en generelt rik flora med forekomst av mange kravfulle, sjeldne og dels rødlistede arter. Dette gjelder også innenfor avgrenset lokalitet. Av arter ble det påvist bl.a. lapprose (VU), høyfjellsklokke (NT), brannmyrklegg (VU), lodnemyrklegg (NT), stivsildre (EN), rabbetust (NT), dubbestarr (VU), fjellsolblom (NT), gullrublom (NT) og jøkellarve.

Påvirkning/bruk/trusler: Det ble ikke observert påvirkninger av betyding.

Verdivurdering

Lokaliteten ble i 2010 verdisatt til viktig - B. Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten minst middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (502 dekar), høy på arts mangfold, middels på kalkinnhold og høy på påvirkning. Samlet sett ligger lokaliteten i grenseland mellom viktig og svært viktig, men siden lokaliteten er ganske dårlig undersøkt og bør ha potensial for flere rødlistearter, gis den her verdien svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn

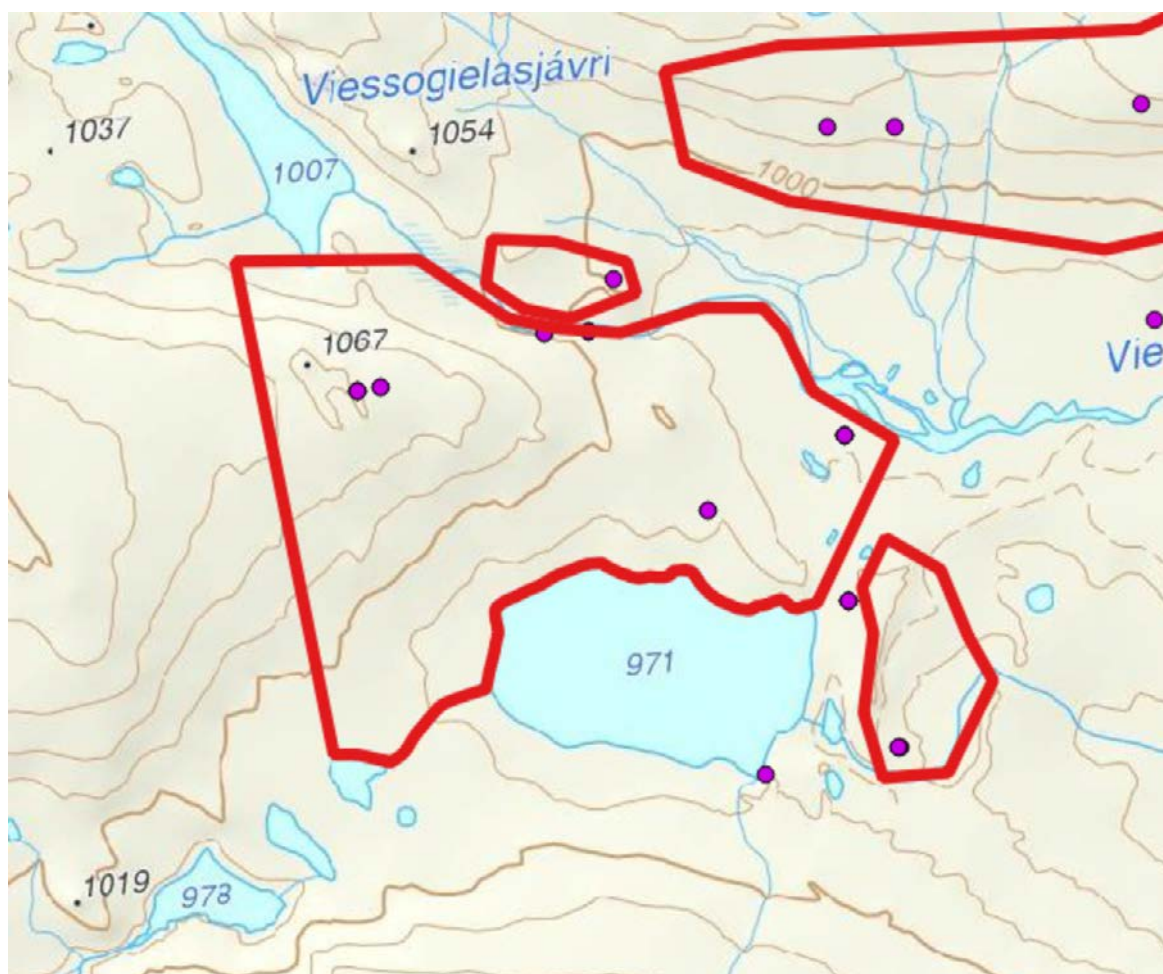
Fysiske inngrep bør generelt unngås. En bør samtidig unngå for hardt reinbeite.

Litteratur

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásvávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

Gaarder, G. 2010. Biologisk mangfold i Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2010:25. 38 s. + vedlegg.

Lokalitetsavgrensning (den sørøstre figuren), inkludert kjente rødlistefunn

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Utforming: Snøleie
Mosaikk:
Feltsjekk: 18/07/2009 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er basert på eget (Geir Gaarder) feltarbeid 18.07.2009 i forbindelse med kommunal naturtypekartlegging i Kåfjord kommune (Gaarder 2010). Den er nå endret 31.01.2022 i forbindelse med truede arter-prosjekt for området rundt Guolájjávri. Det er ikke kjent nyere undersøkelser herfra. Omtalen er derfor ikke endret i særlig grad, men verdisettingen er basert på reviderte faktaark for verdifulle naturtyper fra 2015. Lokaliteten ble gjennomgått på langs under noe dårlige værforhold (sludd). Kvaliteten på grenser og arts mangfold er derfor noe svak.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørlige del av Kåfjord kommune, vest for Guolájjávri, og vest for Goddejávri. Trolig er det mest metagråvakke her, men det er samtidig gjennomgående en del løsmasser. Lokaliteten har en vegetasjon som bærer preg av at det er på grensa opp mot mellomalpin sone her. Avgrensning er gjennomgående usikker og grov.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Vann 971 er delvis demt opp av det som trolig er en stor morenerygg. På nedsiden er det ei større flate med snøleiemiljøer/flytjordsamfunn (våtsnøleier),

mens flata oppe på ryggen har en del rabbesamfunn. Miljøet er for det meste fattig, men med stedvis noe mer rike forhold. Mer enn 25% kan neppe betegnes som særlig rikt, og kanskje enda mindre (dårlig vær og fremdeles noe is og snø på marka gjør vurderingene usikre).

Artsmangfold: Dette fjellområdet har en generelt rik flora med forekomst av mange kravfulle, sjeldne og dels rødlistede arter. Avgrenset lokalitet virker ikke spesielt artsrik, men enkelte funn tilsier at det er potensial for en del mer her. I fuktsig/snøleiesamfunn nedenfor moreneryggen ble bl.a. kvitstarr (EN), dubbestarr (VU) og gullrublom (NT) funnet, samt på litt fuktig mark oppe på ryggen noe brannmyrklegg (VU), mer dubbestarr (VU) og noe sølvkattfot (VU).

Påvirkning/bruk/trusler: Det ble ikke observert påvirkninger av betydning.

Verdivurdering

Lokaliteten ble i 2010 verdisatt til viktig - B. Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten minst middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (172 dekar), høy på artsamangfold, lav på kalkinnhold og høy på påvirkning. Samlet sett ligger lokaliteten i grenseland mellom viktig og svært viktig, men siden lokaliteten er ganske dårlig undersøkt og bør ha potensial for flere rødlistearter, gis den her verdien svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn

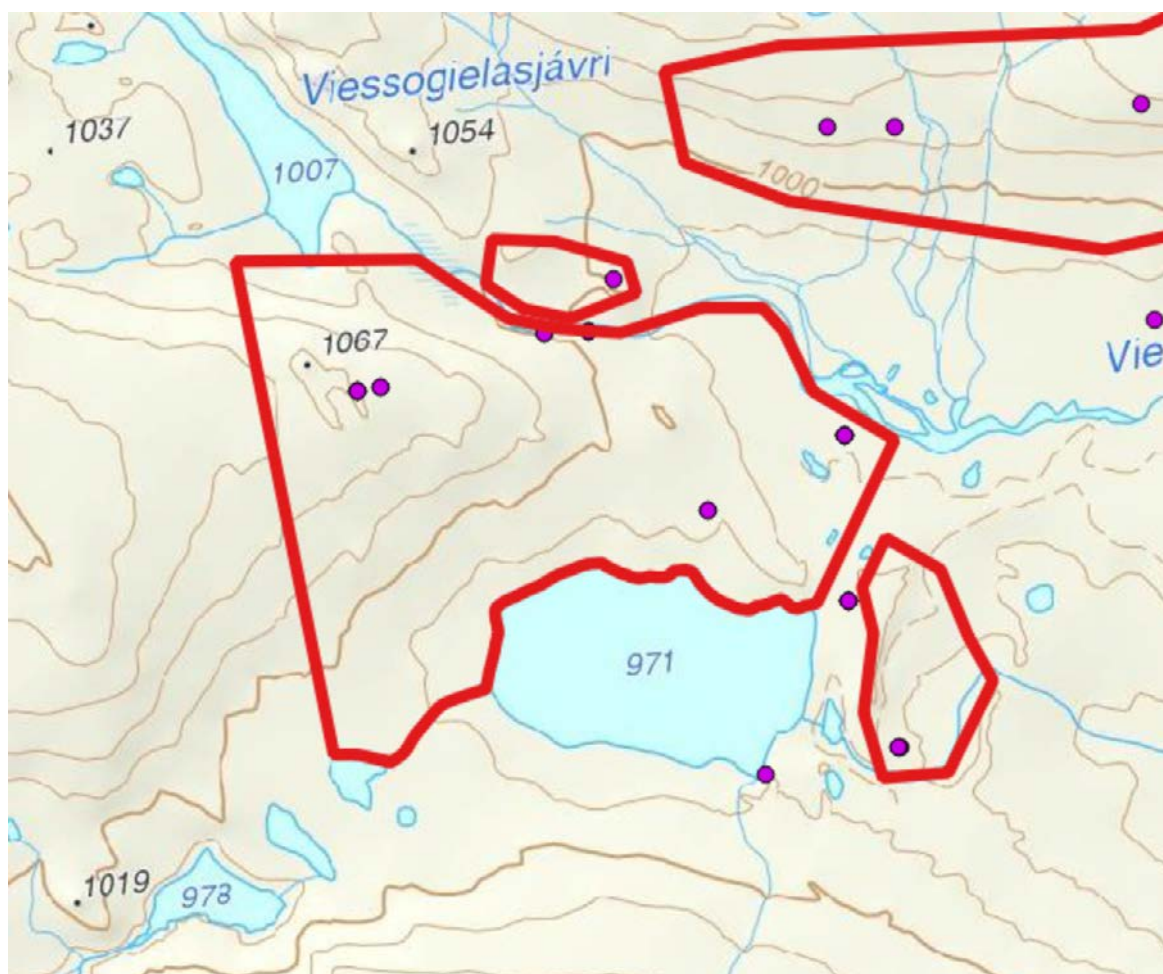
Fysiske inngrep bør generelt unngås. En bør samtidig unngå for hardt reinbeite.

Litteratur

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásjávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

Gaarder, G. 2010. Biologisk mangfold i Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2010:25. 38 s. + vedlegg.

Lokalitetsavgrensning (den minste figuren), inkludert kjente rødlistefunn

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Utforming: Rabbe
Mosaikk:
Feltsjekk: 18/07/2009 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er basert på eget (Geir Gaarder) feltarbeid 18.07.2009 i forbindelse med kommunal naturtypekartlegging i Kåfjord kommune (Gaarder 2010). Den er nå endret 31.01.2022 i forbindelse med truede arter-prosjekt for området rundt Guolájsjávri. Det er ikke kjent nyere undersøkelser herfra. Omtalen er derfor ikke endret i særlig grad, men verdisettingen er basert på reviderte faktaark for verdifulle naturtyper fra 2015. Lokaliteten ble gjennomgått på langs under noe dårlige værforhold (sludd). Kvaliteten på grenser og arts mangfold er derfor noe svak.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i sørlige del av Kåfjord kommune, vest for Guolájsjávri, og vest for Goddejávri. Trolig er det mest metagråvakk her. Lokaliteten har en vegetasjon som bærer preg av at det er på grensa opp mot mellomalpin sone. Avgrensning er litt usikker og grov.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Det er snakk om en liten rygg/svakt utformet knaus med innslag av noe steinblokker og rabbesamfunn og snøleiesamfunn. Stedvis er det noe rikere flora, men for

det meste er det fattig (ikke mer enn 20% rikt).

Artsmangfold: Dette fjellområdet har en generelt rik flora med forekomst av mange kravfulle, sjeldne og dels rødlistede arter. Avgrenset lokalitet virker ikke spesielt artsrik, men enkelte kravfulle arter som gullrublom (VU) og brannmyrklegg (VU) ble funnet og det bør forekomme ytterligere noen kravfulle arter.

Påvirkning/bruk/trusler: Det ble ikke observert påvirkninger av betydning.

Verdivurdering

Lokaliteten ble i 2010 verdisatt til lokalt viktig - C. Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten lav vekt på typevariasjon, middels på størrelse (69 dekar), middels på artsamangfold, lav på kalkinnhold og høy på påvirkning. Samlet sett ligger lokaliteten i grenseland mellom lokalt viktig og viktig, men siden lokaliteten er ganske dårlig undersøkt og bør ha potensial for flere rødlistearter, gis den her verdien viktig - B.

Skjøtsel og hensyn

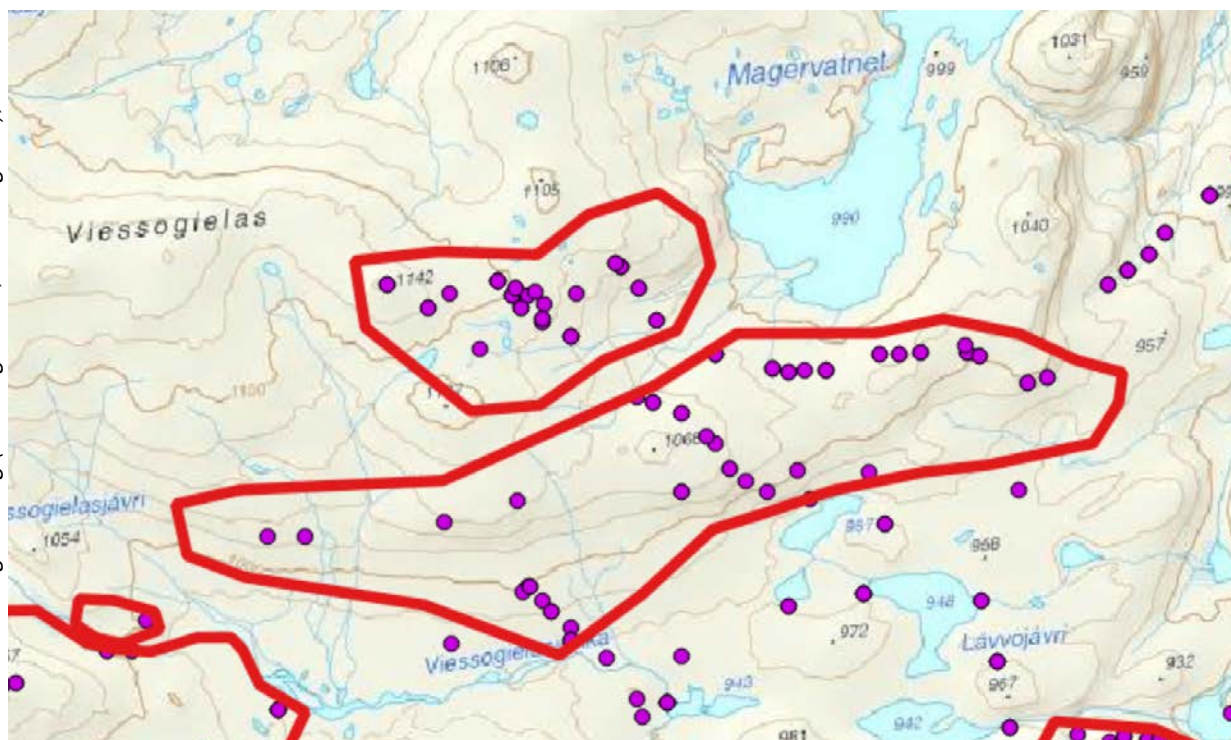
Fysiske inngrep bør generelt unngås. En bør samtidig unngå for hardt reinbeite.

Litteratur

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásjávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

Gaarder, G. 2010. Biologisk mangfold i Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2010:25. 38 s. + vedlegg.

Lokalitetsavgrensning (den langstrakte, største figuren), inkludert kjente rødlistefunn

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 14/07/2021 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er basert på eget (Geir Gaarder) feltarbeid 18.07.2009 i forbindelse med kommunal naturtypekartlegging i Kåfjord kommune (Gaarder 2010). Denne var basert på en rask tur rett gjennom området. I forbindelse med truede arter-prosjektet i 2021 ble det foretatt ytterligere noen turer i området, av Ivar Heggelund, Oleif Johnsen og Stein Erik Lunde i sørlige deler 1.8.21, samt av Geir Gaarder og Perry G. Larsen i midtre og nordøstre deler 14.7.21. Som følge av de nye undersøkelsene er avgrensning nå litt endreet, beskrivelsen en god del omarbeidet og ny verdisetting basert på faktaark fra 2015 er utarbeidet. Selv om avgrensning er noe mer presis nå, er det fortsatt en god del svakheter med denne.

Beliggenhet/avgrensning/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger inne på fjellvidda mellom indre deler av Kåfjorddalen og indre deler av Manndalen, i sørlige del av Kåfjord kommune. Området er såpass høytliggende at det ligger i grenseland mellom lavalpin og mellomalpin sone. Berggrunnen er nokså rik, med både glimmergneis/glimmerskifer, amfibolitt og grønnstein. Det er for en stor

del snakk om ei slak sørvendt fjellside, men inkluderer også slake flyer og slake nordvendte lier mot Magervatnet i nordøst. Bratte skrenter mangler, mens det er flere mindre bekker som renner gjennom området. Det er ganske jevnt med løsmasser her og lite berg i dagen. Lokaliteten grenser for det meste nokså diffust mot fattigere vegetasjon. Det er særlig usikkerhet knyttet til grensene i vestre deler, mens det var litt tydeligere fattigere i østre halvdel. Det er sannsynlig at mer detaljerte undersøkelser kan gi grunnlag for litt oppsplitting av området, men også endringer av yttergrensa.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Området har mye lesidesamfunn og fuktsig/flytjordsamfunn her, dels med snøleiepreg (våtsnøleier, mens det er mindre fastmarkssnøleier), mens det stort sett mangler bergknauser og rasmark og det er lite rabbesamfunn. Det meste av området er av fattig karakter, men anslagsvis 10-20% kan regnes som middels rikt til ganske rikt.

Artsmangfold: Samlet sett har området en ganske rik karplanteflora, men det kan ikke måle seg med en del andre lokaliteter i distriktet, og flere av de mest krevende og interessante artene ser ut til å mangle eller være svært sparsomme. Samtidig er området nokså grovt undersøkt, og sannsynligheten for at det kan gjøres flere interessante artsfunn er høy. Av interessante arter kan nevnes spredt med stivsildre (EN), gullrublom (VU), issoleie (VU), snøsoleie (VU) og dubbestarr (VU), samt mer sparsomt med grønnskattfot (VU), sølvkattfot (VU), svartbakkestjerne (VU), brannmyrklegg (VU), grynsildre (VU) og polarsoleie (VU). I tillegg arter som reinstarr (NT), lodnemyrklegg (NT), blindurt (NT), rødsildre (NT), polarvier (NT), dvergssoleie (NT), jøkelarve (NT), reinrose (NT), fjellsolblom (NT), fjellrpyd (NT), snøull (NT) og kantlyng (NT). Det er også registrert litt moser her, inkludert fjellfiltmose (VU), snølundmose (VU) og hjelmmose (VU). Samt at feltarbeidet i 2021 også dokumenterte en spredt bestand av dvergperlemorvinge (NT).

Påvirkning/bruk/trusler: Det ble ikke observert påvirkninger av betydning.

Verdivurdering

Lokaliteten ble i 2010 bare verdisatt til lokalt viktig - C. Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (3456 dekar), høy på artsamangfold, middels på kalkinnhold og høy på påvirkning. Samlet sett tilsier dette verdien svært viktig - A. Det bør likevel presiseres at sammenlignet med enkelte andre lokaliteter i området så er disse ut fra dagens kunnskap klart mer verdifulle enn denne.

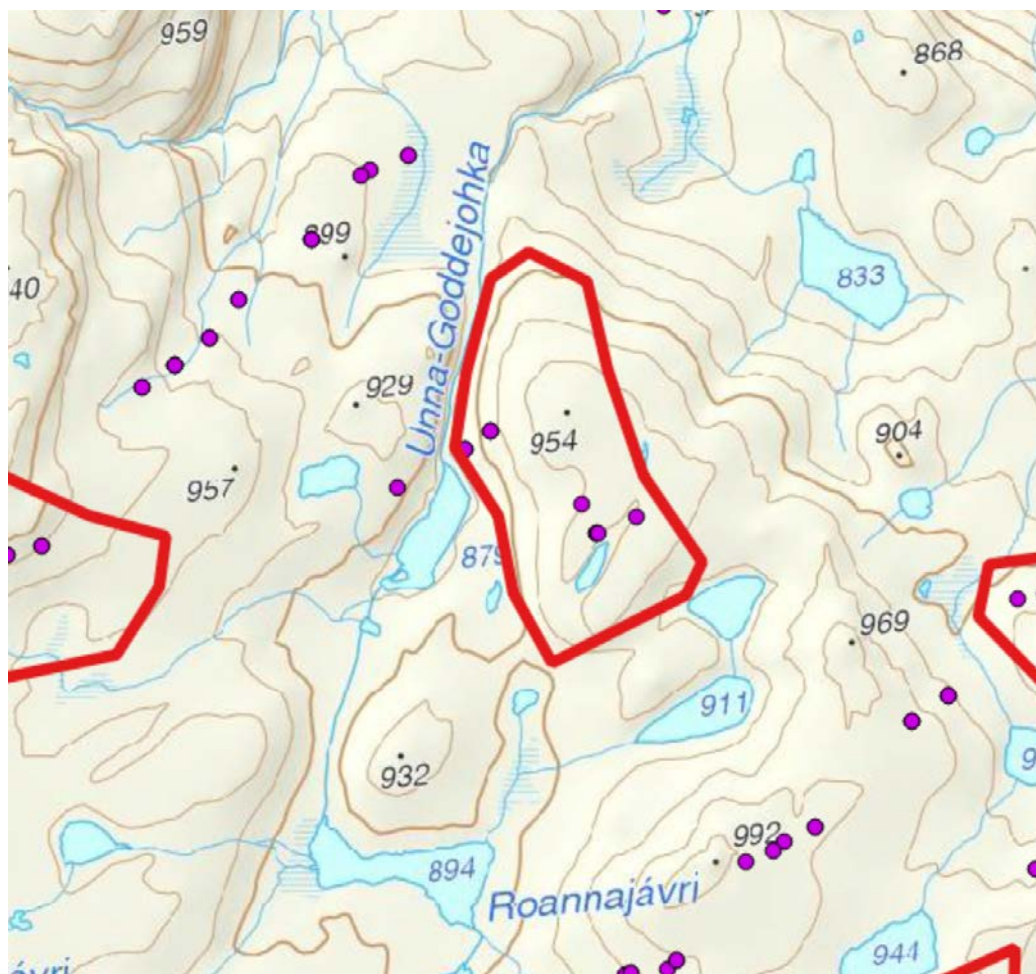
Skjøtsel og hensyn

Fysiske inngrep bør generelt unngås. En bør samtidig unngå for hardt reinbeite.

Litteratur

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásvávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

Gaarder, G. 2010. Biologisk mangfold i Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2010:25. 38 s. + vedlegg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 18/07/2009 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er basert på eget (Geir Gaarder) feltarbeid 18.07.2009 i forbindelse med kommunal naturtypekartlegging i Kåfjord kommune (Gaarder 2010). Den er nå endret 31.01.2022 i forbindelse med truede arter-prosjekt for området rundt Guolájávri. Det er ikke kjent nyere undersøkelser herfra. Omtalen er derfor ikke endret i særlig grad, men verdisetningen er basert på reviderte faktaark for verdifulle naturtyper fra 2015.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Kåfjorddalen og nordvest for Guolájávri. Trolig er det mest metagråvakke her (mer detaljert er det trolig snakk om glimmerskifer og glimmergneis), men artsregistreringene indikerer at det kan være litt mer kalkrike innslag. Det virker å være fattigere helt ned mot Unna-Goddejohka, samt at det blir tydelig noe fattigere i sørvest og sør. Grenser mot nord og øst er litt mer usikre, men trolig er mye av verdiene knyttet til de øvre, tørre delene av lokaliteten.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Det er noe løsmasser her, men også enkelte små berghamre i lia

ned mot Unna-Goddejohka. Rabbesamfunn dominerer oppe på kollen, mens det er noe lesidesamfunn og litt fuktig i lia. Snøleiesamfunn finnes også, men sparsomt. Anslagsvis er neppe mer enn ca 50% å regne som særlig rikt.

Artsmangfold: Dette fjellområdet har en generelt rik flora med forekomst av mange kravfulle, sjeldne og dels rødlistede arter. Avgrenset lokalitet skiller seg noe positivt ut fra omgivelsene, ved å ha mer rike rabbesamfunn, med arter som sibirkoll (NT), fjellsolblom (NT), lapprose (VU) og høyfjellsklokke (NT), samt nålearve (NT), reinstarr (VU), snørublom (NT) og på mer fuktige partier arter som smalstarr (VU), dubbestarr (VU), gullrublom (VU), brannmyrklegg (VU), lodnemyrklegg (NT), snøsoleie (VU), grannsildre (NT) og snøarve (NT).

Påvirkning/bruk/trusler: Det ble ikke observert påvirkninger av betyding.

Verdivurdering

Lokaliteten ble i 2010 verdisatt til viktig - B. Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (513 dekar), høy på artsamangfold, middels på kalkinnhold og høy på påvirkning. Samlet sett ligger lokaliteten i grenseland mellom viktig og svært viktig, men siden lokaliteten er ganske dårlig undersøkt og bør ha potensial for flere rødlistearter, gis den her verdien svært viktig - A.

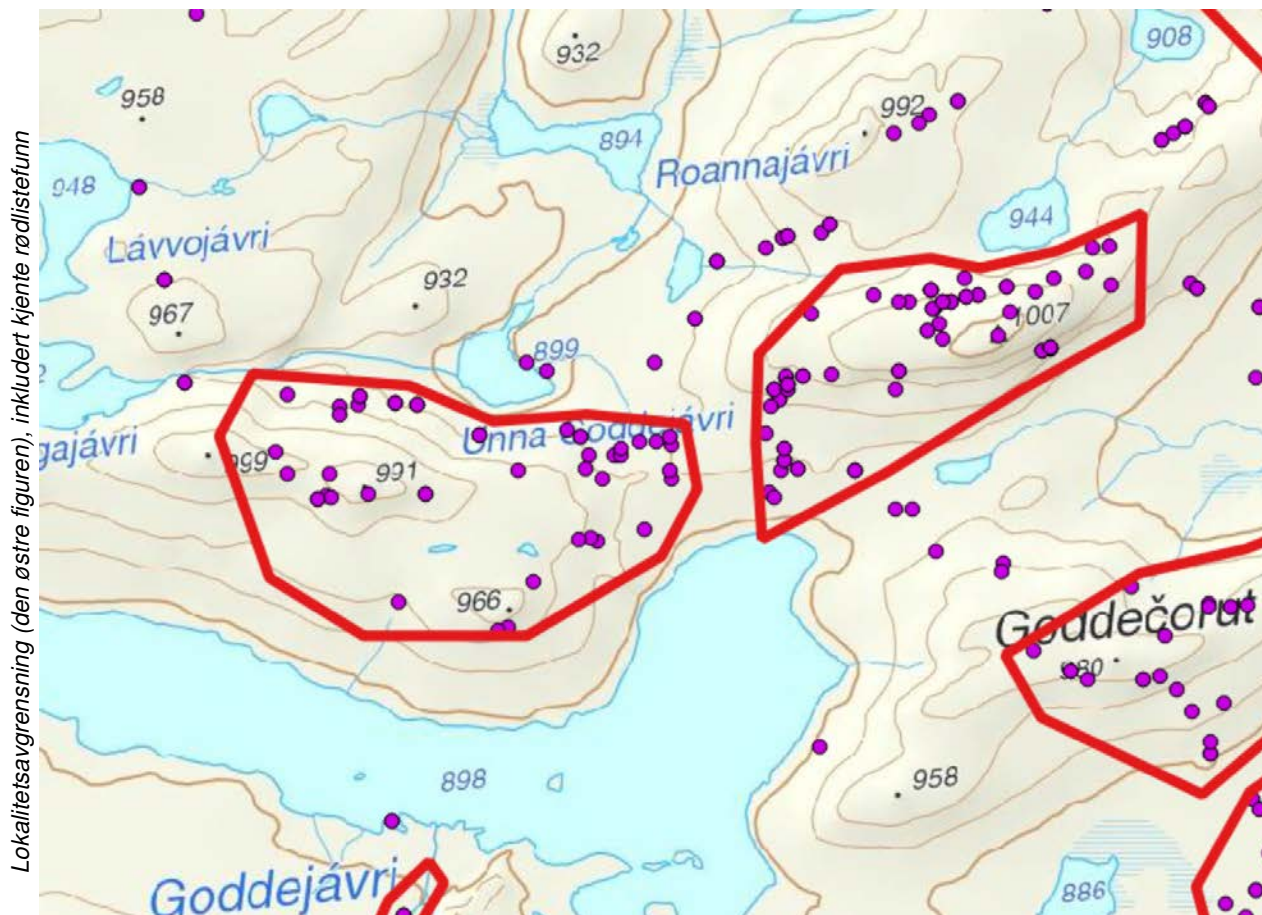
Skjøtsel og hensyn

Fysiske inngrep bør generelt unngås. En bør samtidig unngå for hardt reinbeite.

Litteratur

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásjávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

Gaarder, G. 2010. Biologisk mangfold i Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2010:25. 38 s. + vedlegg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming: Bergknaus og rasmark

Mosaikk:

Feltsjekk: 12/07/2021 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen ble opprinnelig beskrevet av Geir Gaarder (Miljøfaglig Utredning) basert på feltarbeid 18.07.2009, i forbindelse med kommunal naturtypekartlegging (Gaarder 2010). Den er nå endret 31.01.2022 i forbindelse med truede arter-prosjekt for området rundt Guolájávri. Dette basert på nytt eget feltarbeid 12.07.2021, sammen med Steinar Skrede og Perry Larsen. I tillegg til dette kommer også nyere besøk av Oleif Johnsen og Britt Jorunn Hansen 06.08.2016, 29.07.2018 og 27.07.2019. I tillegg kommer besøk av Jan Ole Olsen 16.07.2020. For øvrig peker herbariebelegg (jf Artskart) klart i retning av at Sigmund Sivertsen var på samme plass 24.07.1955 (herb. Tromsø, angitt som “Nordøst (2 km) Goddejavrre”), samt ganske opplagt Simen Bretten 09.08.1984 (“fjellet n for Gåddecarro sø-hellinga snøleie”). Beskrivelsen er som følge av dette vesentlig omarbeidet og verdisetting basert på faktaark fra 2015. Samtidig er det også gjort en del utvidelser av lokaliteten som følge av flere artsfunn.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten er en fjellrygg rett på nordøstsiden av

Goddejávri og nord for Goddecorut, dvs. litt vest for Guolásjávri, noe sør for Kåfjorddalen. Berggrunnen består trolig av bl.a. glimmerskifer og glimmergneis, men er tydelig nokså kalrik, selv om det er litt forskjeller innenfor lokaliteten. Det virker rikest i vestre deler og rundt topppartiet, noe svakere nede i skråningene mot sør og stedvis også på nordvestsiden. Selv om feltarbeidet de siste par årene har gitt grunnlag for en mer presis avgrensning enn før, er den nok fortsatt litt unøyaktig mot flere kanter.

Naturtyper/vegetasjonstyper: I den sørvendte lia er det i øvre deler små bergskrenter og ustabil rasmark med snøleiepreg, stedvis nokså kalkrik vegetasjon. I den nordvendte lia er det lesidesamfunn og grunnlendt myr/fuktsig (våtsnøleier) med noe kalkrik vegetasjon. Også i i lia i sørvest er det rike lesidesamfunn. Opp på toppen og ryggen mot vest forekommer rabbesamfunn. Anslagsvis 40% av lokaliteten vurderes som rik. Lokaliteten ligger i lavalpin sone, men med enkelte mellomalpine trekk.

Artsmangfold: Dette fjellområdet har en generelt rik flora med forekomst av mange kravfulle, sjeldne og dels rødlistede arter. Avgrenset lokalitet skiller seg ganske positivt ut fra omgivelsene. Av særlig interesse i den sørvendte bergskrenten er innslag av noe dvergrublom (EN) (20-30 eksemplarer sett over en strekning på noen ti-metre i 2009), samt sparsomt med stivsildre (EN). I tillegg vokser det her (samt spredt eller i området) også grønnkattfot (VU), gullrublom (VU), smalstarr (VU), dubbestarr (VU), sølvkattfot (VU), grannarve (NT), snøarve (VU), lapprose (VU), blindurt (NT), svartbakkestjerne (VU) mv. I fuktsigene og lesidene på nordsiden og dels på sørsiden vokser noe hvitstarr (EN), samt sparsomt med snøfrytle (VU), og gullrublom (NT), snøgras (VU), polarsoleie (VU), snøsoleie (VU), issoleie (VU), dubbestarr (VU), brannmyrklegg (VU), smalstarr (VU) jøkelarve (NT), dvergssoleie (NT) og stivsildre (EN). Oppe på toppen forekommer også reinstarr (VU), sibirkoll (NT), fjellsolblom (NT) og høyfjellsklokke (NT). For øvrig kan nevnes funn av kvapgulmose (VU) i 2021. Også Sigmund Sivertsen fant gullrublom her i 1955. I tillegg fant Simen Bretten (herb. TRH) dvergrublom i sørøsthellina til "fjellet nord for" Goddecorut 07.08.1984, sannsynligvis samme sted som ble undersøkt i 2009. Det er all grunn til å regne med at grundigere undersøkelser vil øke artslista ytterligere, ikke minst med rødlistede mosearter.

Påvirkning/bruk/trusler: Det ble ikke observert påvirkninger av betydning.

Verdivurdering

Med grunnlaget i kartleggingen i 2009 fikk lokaliteten verdien svært viktig - A, særlig som følge av dvergrublom, mens det da ble påpekt at den nordlige delen nok ikke forsvarte mer enn en C-verdi. Nye og bedre undersøkelser gir helt klart grunnlag for å sette en A-verdi på lokaliteten som helhet. Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten middels til høy vekt på typevariasjon, høy på størrelse (678 dekar), høy på artsamangfold, middels til høy på kalkinnhold og høy på påvirkning.

Skjøtsel og hensyn

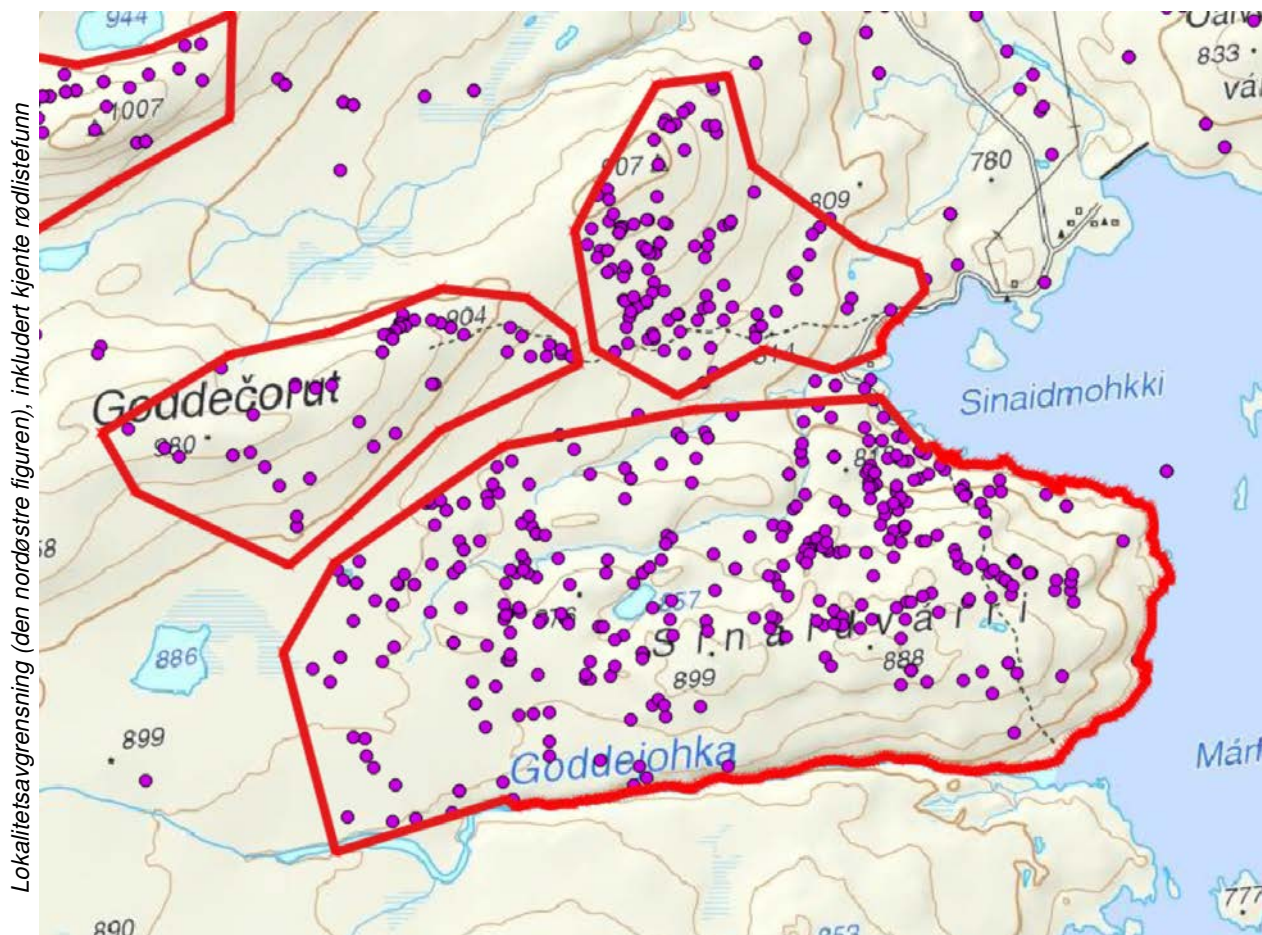
Fysiske inngrep bør generelt unngås. En bør samtidig unngå for hardt reinbeite.

Litteratur

Artsdatabanken 2010. Artskart. <http://artskart.artsdatabanken.no>

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásjávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

Gaarder, G. 2010. Biologisk mangfold i Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2010:25. 38 s. + vedlegg.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Utforming: Leside
Mosaikk:
Feltsjekk: 12/07/2021 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen ble opprinnelig beskrevet av Geir Gaarder (Miljøfaglig Utredning) basert på feltarbeid 18.07.2009, i forbindelse med kommunal naturtypekartlegging (Gaarder 2010). Den er nå endret 31.01.2022 i forbindelse med truede arter-prosjekt for området rundt Guolásvári. Dette basert på nytt eget feltarbeid 12.07.2021, sammen med Steinar Skrede og Perry Larsen, samt . I tillegg til dette kommer Sállhir sin naturtypekartlegging i deler av området også i 2021, representert ved Anna Caroline Grimsby mfl. Trolig var også Simen Bretten her 09.08.1984. Samt Finn Grønningsæter 20.07.2018, Jutta Kaper og Kelsey Lorberau 05.08.2020, Bård Haugsrud mfl. 20.07.2012, Stein Erik Lunde 20.07.2005, Oleif Johnsen og Britt Jorunn Hansen 26.07.2017 og Kristine Westergaard 14.08.2002. Beskrivelsen er som følge av dette vesentlig omarbeidet og verdisetting basert på faktaark fra 2015. Samtidig er det også gjort en del utvidelser av lokaliteten som følge av flere artsfunn.

Beliggenhet/avgrensning/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett på nordvestsiden av Guolásvári.

Trolig er det mest metagråvakke her, men artsregistreringene viser tydelig at det er mer kalkrike innslag (med glimmerskifer og glimmergneis) her. Lokaliteten ligger i ei ganske slak sørvendt li, jevn i øvre halvdel og med noen småknauser i nedre halvdel. Avgrensning er ganske klar mot noe fattigere vegetasjon i nordvest og sørvest, gjennomgående mer usikker mot nordøst (men overfladisk sett virket det litt fattigere, samt at en etter hvert kommer borti noen reingjerder).

Naturtyper/vegetasjonstyper: Det er mye lesidevegetasjon her, i overgang mot rabbesamfunn (som er mest velutviklet i nedre deler). Noen små bergskrenter. Snøleiesamfunn er det derimot lite av. Ganske mye av lokaliteten må regnes som rik, kanskje rundt 75%.

Artsmangfold: Som det vises på kartet er det gjort et stort antall rødlistefunn i området, fordelt på en rekke arter. Særlig topp-partiet og de sørvestre delene virker rike, men også helt nede ved Guolásvári og i de nordre delene forekommer krevende arter. Fra artslista kan nevnes stivsildre (EN), hvitstarr (EN), dvergrublom (EN), dubbestarr (VU), snøsoleie (VU), snøørve (VU), sølvkattfot (VU), smalstarr (VU), svartbakkestjerne (VU), polarsoleie (VU), kantlyng (VU), grynsildre (VU), sølvkattfot (VU), lapprose (VU), brannmyrklegg (VU), lapprublom (VU), gullrublom (VU), sølvkattfot (VU), moselyng (NT), reinrose (NT), polarvier (NT), sibirkoll (NT), rødsildre (NT), knoppsildre (NT), fjellpyrd (NT), snøbakkestjerne (NT), snørublom (NT), fjellkurle (NT), rabbestarr (NT), snøull (NT), moselyng (NT), blindurt (NT), reinmjelt (NT), skjeggstarr (NT), høyfjellsklokke (NT), dvergssoleie (NT), tvillingsiv (NT) buefrytle (NT), lodnemyrklegg (NT), grannsildre (NT), fjellmarigras (NT), dvergsyre (VU), jøkelarve (NT), alperublom (NT) og grannarve (NT). I alt funn av så langt 46 rødlistearter, deriblant 3 EN-arter, 16 VU-arter og 27 NT-arter. Lista over rødlistearter vil sannsynligvis kunne forlenges vesentlig hvis en også fikk kartlagt mosefloraen her.

Påvirkning/bruk/trusler: Den nevnte forstyrrede marka har oppstått som følge av noe inngjerding tidligere av rein, som lokalt har endret vegetasjonssammensetningen helt. Dette opphørte for noen år siden, men er fortsatt markert på vegetasjonen.

Verdivurdering

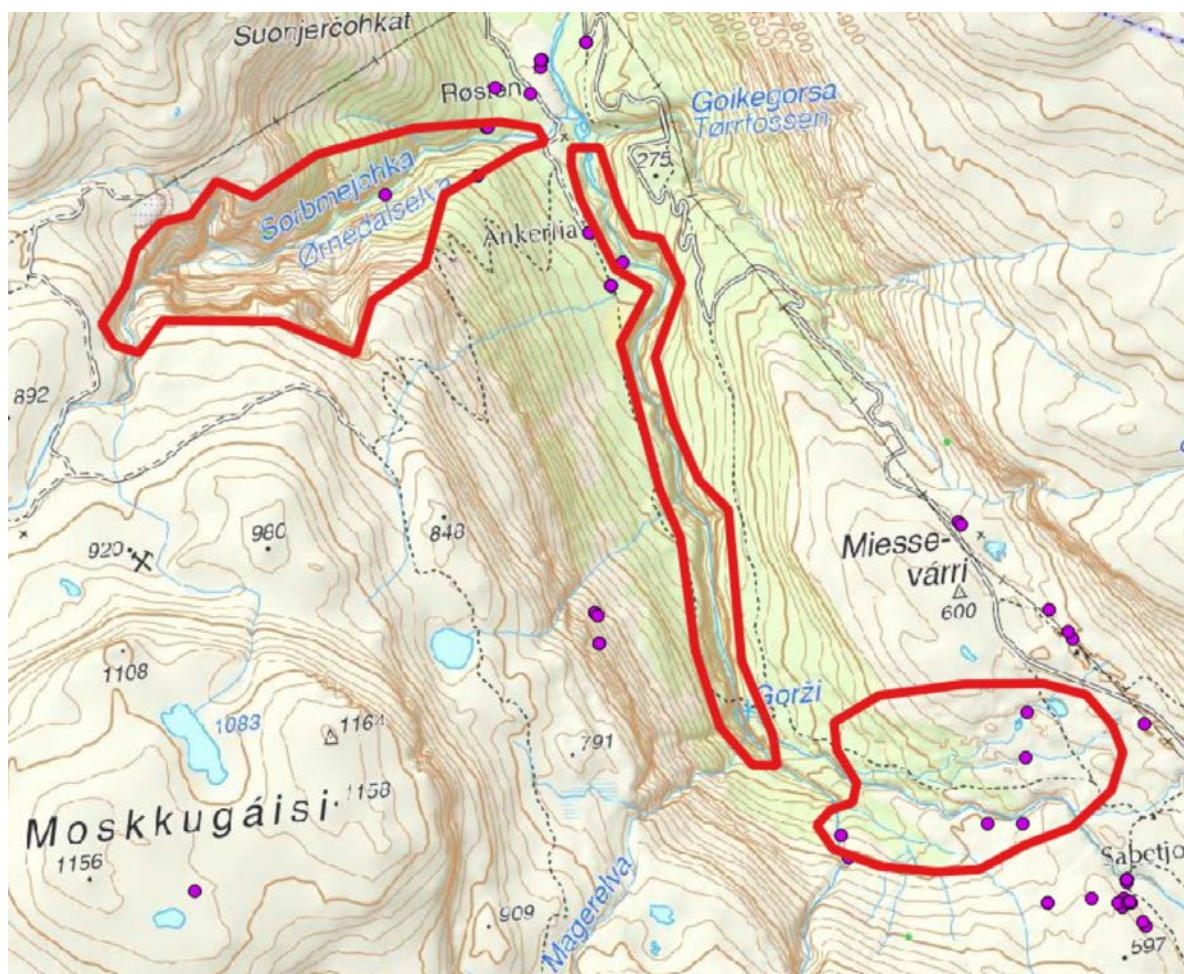
Lokaliteten ble i 2010 verdisatt til viktig - B. Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten minst middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (759 dekar), høy på artsamangfold, middels til høy på kalkinnhold og høy på påvirkning. Samlet sett ligger lokaliteten i grenseland mellom viktig og svært viktig, men siden lokaliteten er så artsrik at den her gis verdien svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn

Fysiske inngrep bør generelt unngås. En bør samtidig unngå for hardt reinbeite. Det er viktig at ikke reguleringen av Guolásvári medfører mer erosjon langs strandlinja.

Litteratur

Lokalitetsavgrensning (den lange, smale figuren), inkludert rødlistefunn

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Bekkekløft og bergvegg
Utforming: Bekkekløft
Mosaikk:
Feltsjekk: 23/07/2021 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er primært basert på eget (Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning) feltarbeid 19.07.2009 i forbindelse med kommunal naturtypekartlegging (Gaarder 2010). Bare i nedre deler ble lokaliteten undersøkt under feltarbeidet, mens områdene litt mer oppover bare ble avstandsstudert med kikkert, og for øvre deler er lokalitetsgrenser bare basert på topografisk kart. Steinar Skrede undersøkte nedre del den 13.07.2021. I tillegg har flere botanikere besøkt lokaliteten etter den tid og gjort spredte registreringer, deriblant Bård Haugsrud mfl. 18.07.2012, Anders Breili 17.07.2015 og Jan Ole Olsen 23.07.2021. Et besøk av Eli Fremstad 01.08.1980 er under tvil ikke inkludert da funnene virker forholdsvis grovt stedfestet. Beskrivelsen er nå oppdatert med grunnlag i de supplerende artsfunnene, samt at verdisetting er gjort med grunnlag i faktaark fra 2015. Grensene er ikke endret.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger inne i Kåfjorddalen, der den flate dalbunnen opphører og blir erstattet av ei trang elvekløft og bratte liser. Berggrunnen består av

metagråvakke og er nok for en stor del ganske fattig, men med lokalt rikere innslag. Stedvis er den ganske skifrig. Lokaliteten avgrenses topografisk ganske så skarpt av opphørt av kløftmiljø på alle kanter (men noe usikker som følge av manglende undersøkelser i øvre deler i sør). Vassdraget er regulert, men har en del vannføring på strekningen (som følge av uregulerte sideelver). Elva går i et til dels svært trangt juv med mange ti-meter høye, stupbratte bergvegger på begge kanter.

Sannsynligvis finnes fossefall i øvre deler, men dette ble ikke sjekket opp. I nedre deler renner elva jevnt og danner også små elveører, samt litt rasmarker.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Vegetasjonen er ufullstendig undersøkt, men det er mye bergvegger som ser ut til å være av intermediær karakter. I tillegg noe høgstaudepreget vegetasjon samt fuktige berghyller med sin blandings av høgstauder, fjellplanter mv. Bare små tendenser til elveørvegetasjon.

Artsmangfold: Lokaliteten må betraktes som dårlig undersøkt og her er det opplagt en god del mer å finne. Av særlig interesse under egen kartlegging i 2009 var en sparsom forekomst av den internasjonalt meget sjeldne arten sibirnattfiol (EN), som ble funnet med 13-14 eksemplarer (6 blomstrende eksemplarer, samt 7-8 sterile skudd) ett sted. Funnet ble bekreftet ved undersøkelsen 13.07.21 med funn av 6 eksemplarer, mens det ble funnet 1 ekstant eksemplar vel 40 høydemeter ovenfor denne plassen, nærmere stien langs mot Gorsabrua. Øvrig flora virker noe mer oridnær, med flere typiske litt basekrevende arter som gulsildre, rødsildre (NT), fjellfrøstjerne, fjellsnelle og fjellsmelle. Også arter som fjellkvitkurle, bergstarr, knoppsildre (NT), kantlyng (VU), rynkevier, hengefrytle (NT) og fjell-lok. Sterkt kalkkrevende arter er det lite av. Andre botanikere har funnet arter som nubbestarr (NT), grynsildre (VU), tvillingsiv (NT), reinrose (NT) og fjellrpyd (NT). Under feltarbeidet 13.07.21 ble det også notert en del sommerfugler i nedre deler, nedenfor museet, både aglajaperlemorvinge, tiriltungeblåvinge, myrgulvinge, brunflekkt perlemorvinge, frøyas perlemorvinge, gullmåler og brun buemåler.

Påvirkning/bruk/trusler: Vassdraget er regulert og vannføringen sannsynligvis vesentlig redusert i forhold til det opprinnelige. Det var tidligere gruvesamfunn i Ankerlia og nederst er det nok litt preg av dette. Kulturutnyttinga har sikkert vært mye sterkere før, mens lokaliteten for øvrig ser ut til å ligge i fred nå. Et par sauer beitet likevel nede i kløfta ved besøket.

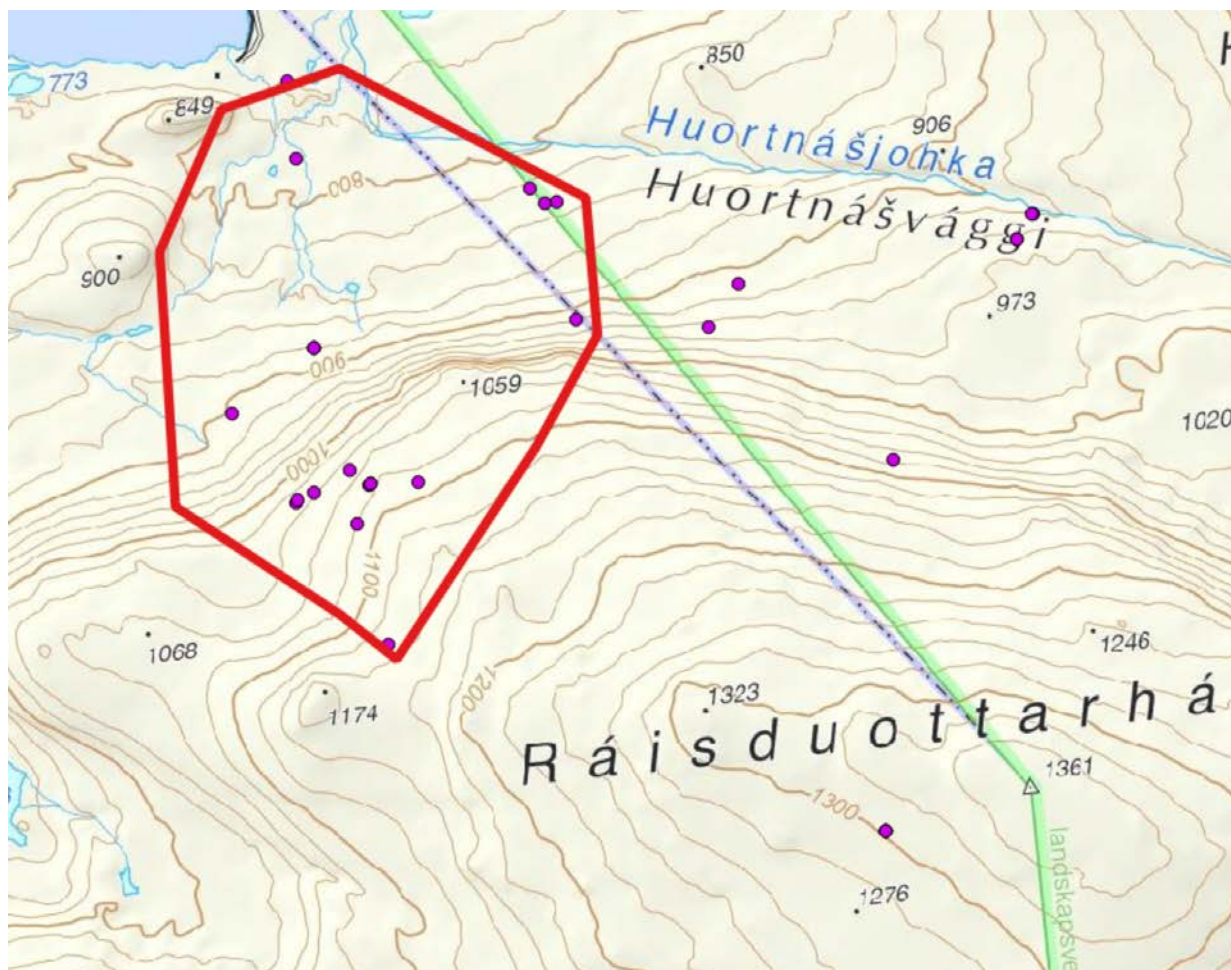
Verdivurdering

Lokaliteten fikk i 2010 verdien verdi svært viktig - A, som følge av funn av kritisk truet art. Påvirkning tilsier for øvrig litt lavere verdi, men på den andre siden kan det godt være betydelige verdier i øvre deler som hittil ikke er kjent. Verdivurderingen er noe styrket i etterkant, som følge av flere rødlistearter i kløfta.

Skjøtsel og hensyn

Naturverdiene bevares best hvis lokaliteten får ligge i fred for inngrep. Intensivt beite er klart uheldig.

Litteratur

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 04/08/2020 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Lokaliteten ble opprinnelig beskrevet av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning i 2010, basert på Timdal (2004) og artsfunn lagt inn i ulike databaser og presentert på Artskart (Artsdatabanken 2010). Funnene er gjort av Einar Timdal 10.08.2003 og (antagelig) Simen Bretten 08.08.1984. Naturtypebeskrivelsen ble da laget som den av kommunal naturtypekartlegging (Gaarder 2010). Senere har også bl.a. Jutta Kapfer og Kelsey Lorberau vært her 04.08.2020, Heini Rämä, Riikka Juutinen 19.08.2017 og Ivar Heggelund 25.08.2017.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett nord for finskegrensa, på nordvestsiden av grensefjellet Ráisduottarháldi. Berggrunnen varierer noe, men består av bl.a. metaarkoser og amfibolitt. Trolig er det mye fattig mark her, men kanskje litt mer kalkrikt i partier. Avgrensningen av lokaliteten må betraktes som meget grov og usikker, selv om flere av artsfunnene er svært presist stedfestet.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Timdal (2004) angir at det innenfor området der han fant

fingerglye var kantlyng-hei, dvs kalkrike rabbesamfunn. I tillegg angir han at det fantes snøleiesamfunn i området.

Artsmangfold: Einar Timdal (2004) gjorde flere funn av fingerlav (EN) oppe i fjellsida her. Dette er en internasjonalt sjelden art, som hittil ikke er funnet andre steder i Norge. Han nevner også arter som reinrose (NT) og kantlyng (VU) fra samme området (samt oppgir at fingerlav er noe kalkkrevende). Simen Bretten (eller andre jf innlagte funnopplysninger i herb. TRH) fant bl.a. grønnkattfot (VU), sølvkattfot (VU) og lapprublom (VU) i samme fjellside, men noe lenger ned i 1984. Fra nyere registreringer kan nevnes funn av arter som issoleie (VU), grynsildre (VU), lodnemyrklegg (NT) og høyfjellsklokke (NT).

Påvirkning/bruk/trusler: Ingen kjente.

Verdivurdering

Lokaliteten fikk i 2010 verdien viktig - B. Siden fingerlav siden er oppgradert til sterkt truet, og dette fremdeles er eneste kjente lokalitet for arten i Norge, så virker det her korrekt ut fra en skjønnsmessig vurdering å gi den verdien svært viktig - A, selv om kalkrihet, variasjonsbredde og arts mangfold for øvrig nok ikke skulle tilsi høyere verdi enn viktig etter faktaarket fra 2015.

Skjøtsel og hensyn

Naturverdiene bevares best hvis miljøet og arts mangfoldet får ligge urørt. Det er særlig viktig å være restriktiv med innsamling av fingerlav, annet enn etter nøye vurderinger og i strengt vitenskapelig øyemed.

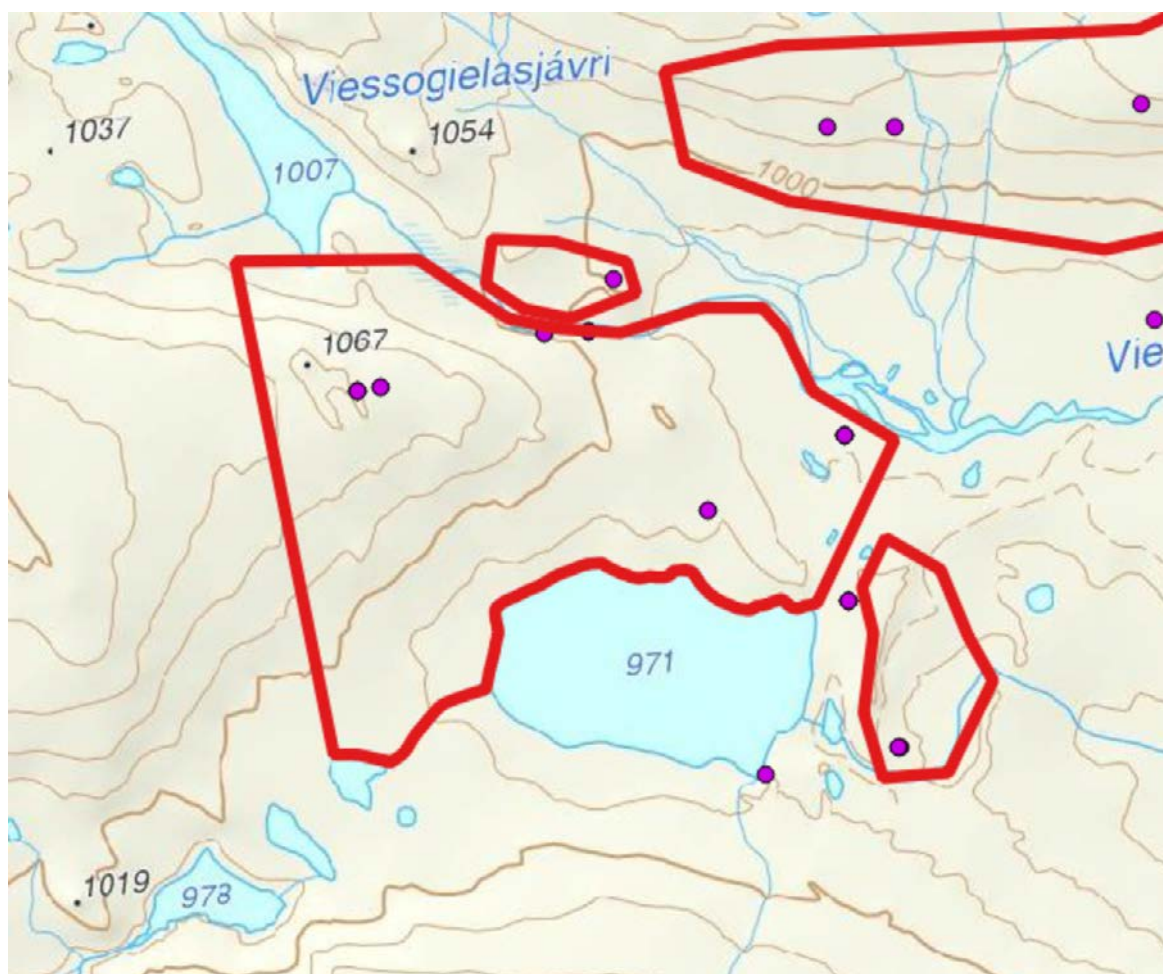
Litteratur

Artsdatabanken 2010. Artskart. <http://artskart.artsdatabanken.no>

Gaarder, G. 2010. Biologisk mangfold i Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2010:25. 38 s. + vedlegg.

Timdal, E. 2004. *Dactylina ramulosa* new to Norway. *Graphis Scripta* 16: 33-36.

Lokalitetsavgrensning (den store figuren), inkludert rødlistefunn

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Utforming: Rabbe
Mosaikk:
Feltsjekk: 18/07/2009 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen ble først utarbeidet i 2010 av Geir Gaarder (Miljøfaglig Utredning), primært basert på litteraturkilde (Naturforvalteren & AsplanViak 2008), med grunnlag i feltarbeid utført av Bjarne Oddane og Ingve Birkeland 11.07.2008, og gjelder deres lokalitet S3-1, men også eget (Geir Gaarder) feltarbeid 18.07.2009 (da ble bare deler av området raskt gjennomført). Eget feltarbeid var i forbindelse med kommunal naturtypekartlegging (Gaarder 2010). Beskrivelsen er nå oppdatert med grunnlag i rødlista for arter fra 2021, samt revidert verdisetting basert på faktaark fra 2015.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på vannskillet mellom Manndalen og Kåfjorddalen, på nordsiden av et halvstort fjellvann. Et lengre marmorband går gjennom området og gir stedvis grunnlag for kalkrik vegetasjon. Området består av småkuperte rabber, med noen fuktigere områder og små vann. Lokaliteten ligger i hellende terreng ned mot vannet.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Vegetasjonen bar preg av den kalkrike berggrunnen, med områder

dominert av rynkevier og rødsildre som trolig kan føres til rynkevier-polarvier-snøleie (T6) og mindre områder med rikt våtsnøleie (T9) med arter som moselyng, rødsildre og snøsoleie (NT). Store deler var dominert av fjellkrekling, med greplyng med bra innslag av reinrose og kantlyng og var stedvis veldig artsrik med arter som sølvkattfot, sibirkoll og brannmyrklegg (NT).

Vegetasjonen her kan føres til reinrosegras- lavrabb (R3).

Artsmangfold: Det ble i 2008 funnet en rekke kalkkrevende arter i området. Reinrose (NT), kantlyng, (VU) fjellkrekling, fjellblokkebær, rynkevier og finnskjegg var vanlig forekommende arter. I fuktige sig var også snøsoleie (VU) vanlig forekommende. I tillegg ble det registrert brannmyrklegg (VU), lodnemyrklegg (NT), grannsildre (NT), sibirkoll (NT), sølvkattfot (VU) og ullbakkestjerne (VU). På de tørre rabbene ned mot vannet ble det observert boltit og sandlo. Dette er kjente naturtyper som disse artene benytter som hekkelokalitet. I tillegg ble det registrert snøspurv og en flokk med gråsisik. Under feltarbeidet i 2009 ble enkelte av de samme planteartene påvist, som brannmyrklegg (VU) og sølvkattfot (VU), samt i tillegg dubbestarr (VU). I tillegg fjørplytt (sannsynlig hekkende) nær vatnet, samt 5 voksne storlom ute på vannet.

Påvirkning/bruk/trusler: Lokaliteten ligger i et mye brukt reinbeiteområde og er av den grunn påvirket av beite og tråkkskader fra tamrein.

Verdivurdering

Området vurderes som et godt utviklet kalkrikt området i med flere registrerte rødlistede arter. Området ble hos Naturforvalteren & AsplanViak (2008) vurdert å være av nasjonal verdi som svært viktig - A. I 2010 ble denne verdien redusert til viktig - B. Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten minst middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (1548 dekar), høy på artsamangfold, middels på kalkinnhold og høy på påvirkning. Samlet sett ligger lokaliteten i grenseland mellom viktig og svært viktig, men siden lokaliteten er ganske dårlig undersøkt og bør ha høyt potensial for flere rødlistearter, gis den her verdien svært viktig - A.

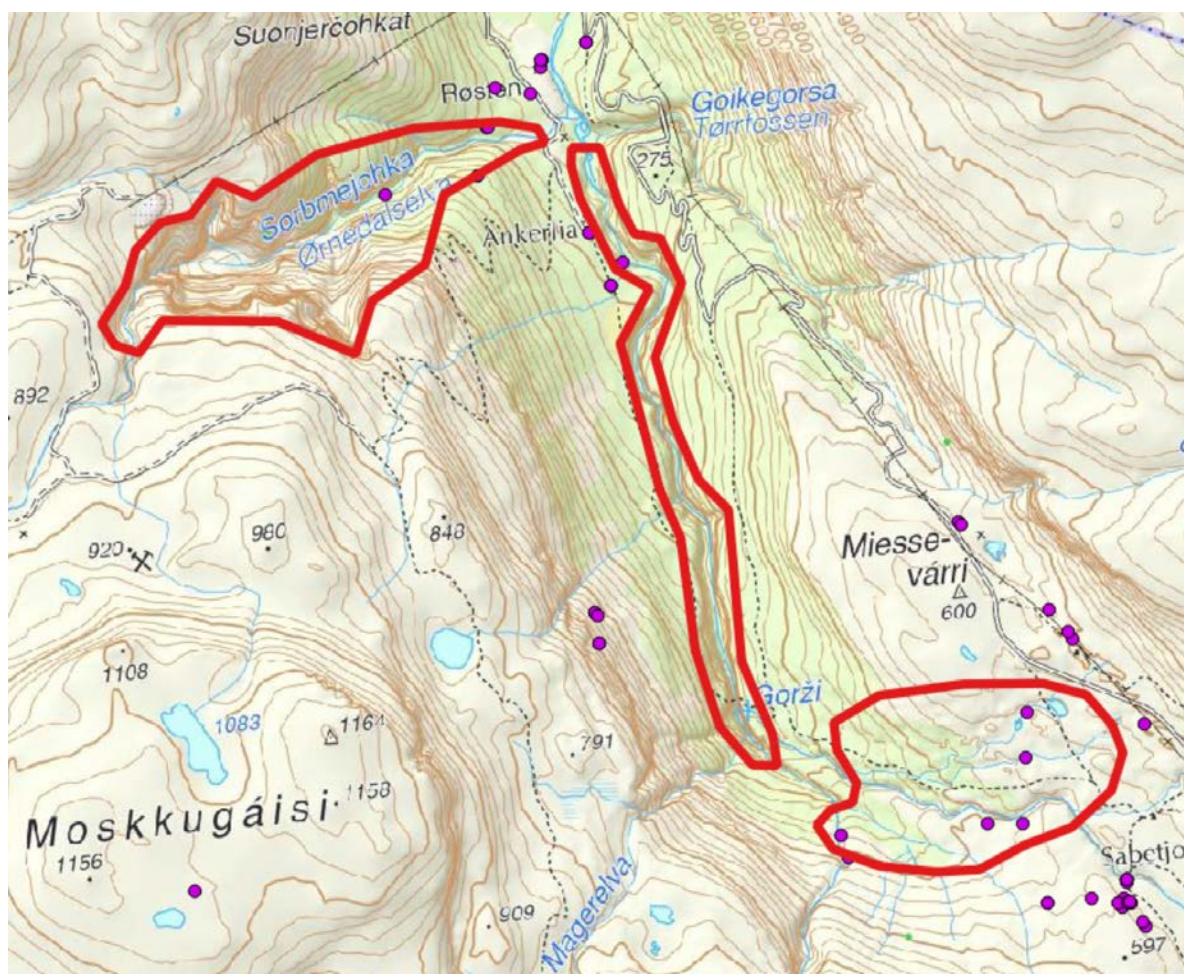
Skjøtsel og hensyn

Man bør forsøke å unngå store arealinngrep i forekomsten.

Litteratur

Naturforvalteren & AsplanViak 2008. 420 kV-kraftledning Balsfjord-Hammerfest - virkninger på biologisk mangfold. Rapport 2008-44. 102 s + vedlegg

Lokalitetsavgrensning (den runde figuren i sørøst), inkludert rødlistefunn

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 04/07/2008 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen ble først utarbeidet av Geir Gaarder i forbindelse med kommunal naturtypekartlegging (Gaarder 2010), og er basert på litteraturkilde (Naturforvalteren & Asplan Viak 2008), med grunnlag i feltarbeid utført av Roy Mangersnes og Rune Søyland 04.07.2008, og gjelder deres lokalitet S3-12. Den er nå revidert i forbindelse med truede arterprosjektet rundt Guolásvávri av Geir Gaarder 01.02.2022, bl.a. basert på faktaark for verdifulle naturtyper fra 2015, samt nye registreringer utført av Sállhir (ved Sara Bystedt og Julie Brastein Halvorsen) i 2021 (informasjon hentet fra NiN-web).

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nedenfor veien som går opp Kåfjorddalen. Området virker å bestå av grushauger med form som kan minne om dødisgroper. Dalen er relativt flatt i dette området og haugene er ikke orientert i en spesiell retning.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Bunnene er fuktigere og har mest sannsynlig ansamling av mer jord. Dermed har disse kreklingutforming med dvergbjørk, ullvier, einer, setermjelt og lyngarter.

Rabbene er tørre og har typisk reinrose-utforming med kalkkrevende arter som fjellpyrd (NT), fjellsmelle og fjelltettegras. Sara Bystedt og Julie Brastein Halvorsen påviste overveiende kalkfattig fjellhei i området og fant bare mindre felt med mer kalkrik hei.

Artsmangfold: Florafunn: Ingen spesielle arter ble registrert (fjellpyrd er ikke kalkkrevende og både fjellsmelle og fjelltettegras er intermediære). Faunafunn: Noe spurvefugl i området, heipiplerke og steinskvett.

Påvirkning/bruk/trusler: Veien gjennom dalen avgrenser området i nord. Det går også ei høyspentlinje over området. Vegetasjonene er noe preget av slitasje fra motorisert ferdsel og tråkk.

Verdivurdering

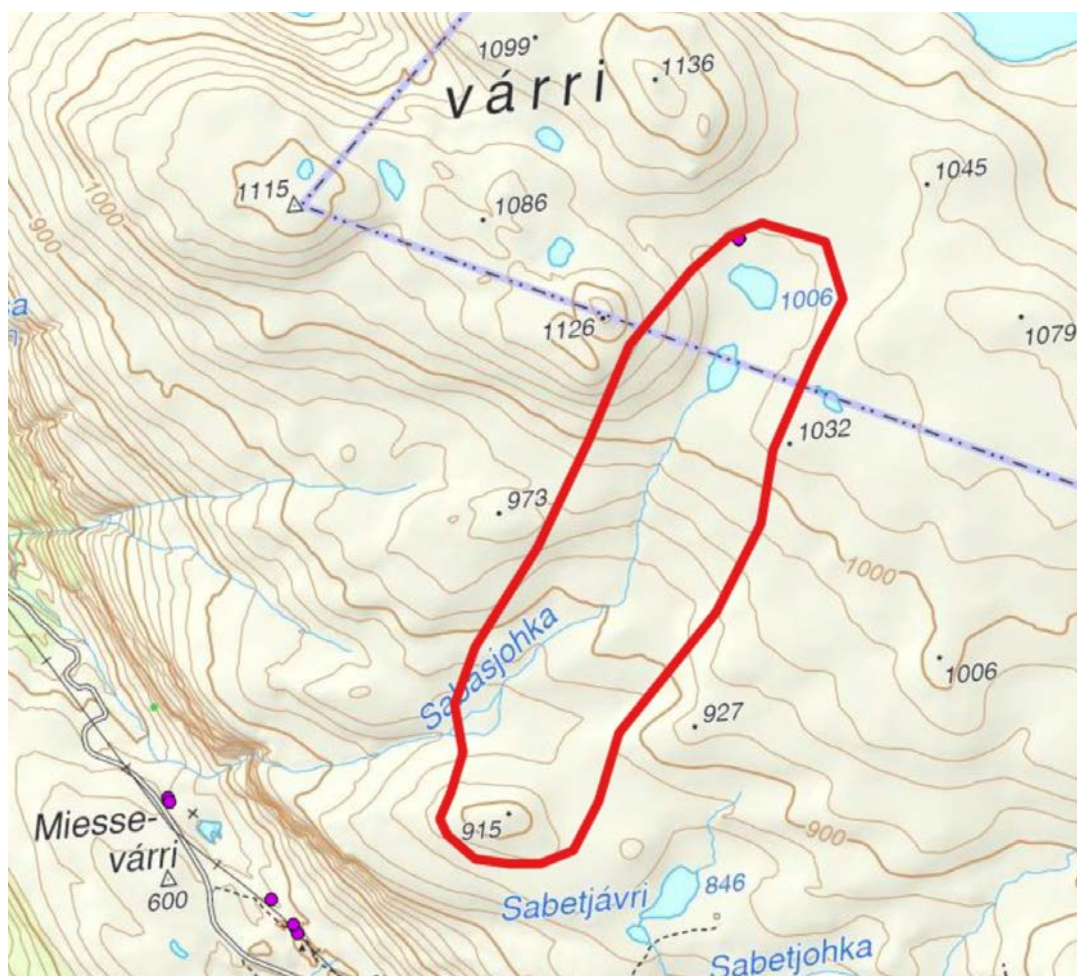
Lokaliteten ble i 2010 verdisatt til lokalt viktig - C. Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (740 dekar), lav på arts mangfold, knapt inngangsverdi på kalkinnhold og høy på påvirkning. Samlet sett ligger lokaliteten i grenseland mellom ingen spesiell verdi og lokalt viktig - C. Sammenlignet med svært mye annen fjellnatur i dette distriktet virker lokaliteten å være forholdsvis artsfattig og lite interessant. Samtidig er den topografisk spennende med elvekløfta. Under tvil opprettholdes her verdien lokalt viktig - C, men området bør kartlegges grundigere, med særlig vekt på arts mangfoldet knyttet til kløftesystemene, både for å få mer presise verdivurderinger og bedre avgrensninger (for terrenget rundt bør Sara Bystedt og Julie Brastein Halvorsen sine kartlegginger gi et godt grunnlag).

Skjøtsel og hensyn

Direkte arealinngrep bør unngås.

Litteratur

Naturforvalteren & AsplanViak 2008. 420 kV-kraftledning Balsfjord-Hammerfest - virkninger på biologisk mangfold. Rapport 2008-44. 102 s + vedlegg

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 04/07/2008 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen ble først utarbeidet av Geir Gaarder i forbindelse med kommunal naturtypekartlegging (Gaarder 2010), og er basert på litteraturkilde (Naturforvalteren & AsplanViak 2008), med grunnlag i feltarbeid utført av Roy Mangersnes og Rune Søyland 04.07.2008, og gjelder deres lokalitet S3-13. Den er nå revidert i forbindelse med truede arterprosjektet rundt Guolásvári av Geir Gaarder 01.02.2022, basert på faktaark for verdifulle naturtyper fra 2015. Det er ikke kjent nyere undersøkelser herfra.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Området er langt oppe i alpin sone og er kupert, med mye grus og ryas. Lokaliteten er en mosaikk med blokkrik mark, snøleier, tørrhei og bart fjell. Vegetasjonen er spesielt artsrik. Lokaliteten er nok langt større enn det som er avmerket i denne undersøkelsen. Det var fremdeles større snøfonner og is på vannene over 1000moh, under feltebefaring.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Lokaliteten er stor og inneholder flere hovedutformingene for

kalkrike områder i fjellet; rabber, snøleier samt bergknauser og rasmark. Lesider var fremdeles snødekt de fleste steder. Spesielt godt utviklet kantlynghei, samt reinrosehei, med fjellpyrd og gulskinn ble registrert på grusrygger og rabber flere steder. Snøleier var mange steder fremdeles snødekt, men flere steder ble det registrert rikt våtsnøleie med arter som snøsoleie (VU), lodnemyrklegg (NT), svartopp, fjellpestrot, fjelltettegras, fjellfrøstjerne og fjellsnelle. Bergknauser finnes spredt i hele området. Enkelte steder er disse overrislet med smeltevann og flere kravfulle arter ble funnet her. Blant annet kan nevnes snøsildre, knoppsildre (NT), rødsildre (NT) og moselyng (NT).

Artsmangfold: Stedvis store mengder snøsoleie (VU). Lodnemyrklegg (NT), ble registrert med tre mindre bestander der den største hadde 15-20 planter. Grannsildre (NT) ble funnet på en overrislet sentralt i området bergknaus. Det er et stort potensial for flere rødlistede arter i området. Heilo (NT) varslet i området. Temmincksnipe par ble sett. En død reinkalv med skader som tydet på jerv ble funnet. Tåke gjorde det umulig å registrere fugl.

Påvirkning/bruk/trusler: Ingen.

Verdivurdering

Lokaliteten ble i 2010 verdisatt til viktig - B. Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten trolig middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (1462 dekar), lav til middels på arts mangfold, muligens lav på kalkinnhold og høy på påvirkning. Samlet sett ligger lokaliteten i grenseland mellom lokalt viktig - C og viktig - B. Lokaliteten må sies å være forholdsvis dårlig kartlagt og usikkerhet knytte til verdiene høy. Ut fra et føre-var-prinsipp opprettholdes derfor her fortsatt verdien viktig - B, inntil området eventuelt blir bedre undersøkt.

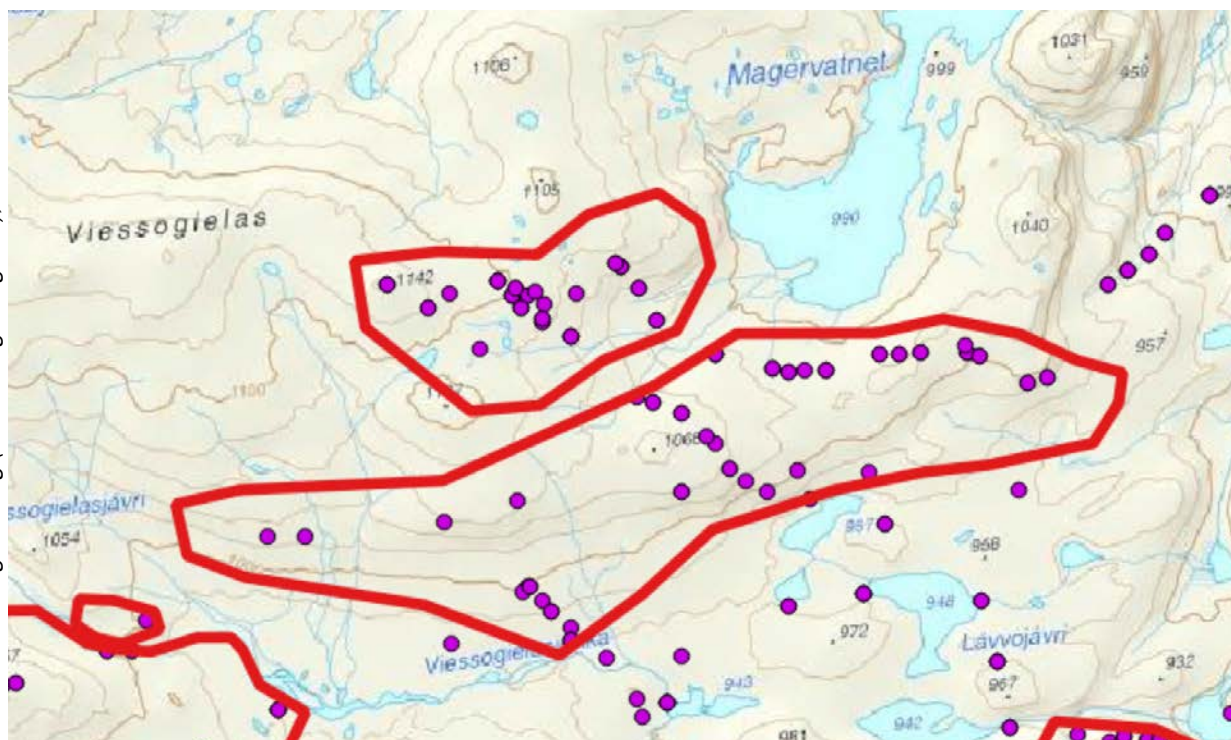
Skjøtsel og hensyn

Arealinngrep bør unngås. Tråkkslitasje i våtsnøleier må unngås.

Litteratur

Naturforvalteren & AsplanViak 2008. 420 kV-kraftledning Balsfjord-Hammerfest - virkninger på biologisk mangfold. Rapport 2008-44. 102 s + vedlegg

Lokalitetsavgrensning (den nordligste figuren), inkludert rødlistefunn

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet
Utforming: Rabbe
Mosaikk:
Feltsjekk: 14/07/2021 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.02.2022 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, basert på eget feltarbeid 14.07.2021, sammen med Perry G. Larsen. Undersøkelsene ble gjort i forbindelse med et truede arter-prosjekt i fjellområdene rundt Guolájávri. Det virker ikke som om det har vært andre som har undersøkt i området tidligere. Beskrivelser og verdisetting er basert norsk rødliste for arter fra 2021 og faktaark for naturtyper fra 2015.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger like sørvest for Magervatnet, på sørvestsiden av Kåfjorddalen. Det består av ganske slake overveiende sørvendte lisider opp mot et fjellplatå (Viessogielas). Berggrunnen består trolig overveiende av glimmerskifer, glimmergneis og amfibolitt og virker stort sett ganske kalkfattig (til intermediær), men samtidig går det enkelte mindre bånd med kalkstein gjennom området og gir opphav til vesentlig mer krevende vegetasjon. Området har et tydelig mellomalpint preg med dominans av blokkmark og bare usammenhengende vegetasjon. Tilknyttet kalksteinen er det også enkelte innslag av blottlagt berg

og lave berghamre. Avgrensning av lokaliteten er nokså grov, og det er godt mulig at lignende miljøer finnes spredt videre mot vest.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Her er det nok mye kalkfattig til intermediær blokkmark (T27) sammen med en del fjellgrasheier og grassnøleier (T22). I tillegg til innslag av snøleier (T7) av overveiende kalkfattige typer. I tillegg finnes det også mindre partier med kalkrike rabber (T14), rike fjellgrasheier der det er innslag av kalkstein i grunnen, men samlet utgjør nok ikke disse arealene mer enn 10% av totalarealet.

Artsmangfold: Siden lokaliteten er såpass høytliggende blir artsmangfoldet sparsomt, men flere krevende arter er likevel påvist. Av interessante arter kan nevnes stivsildre (EN), skjeggstarr (NT), rabbestarr (NT), lodnemyrklepp (NT), høyfjellsklokke (NT), reinrose (NT), polarvier (NT), kantlyng (VU), gullrublom (VU), grønnskattfot (VU), dubbestarr (VU), alperublom (NT), fjellsolblom (NT), knoppsildre (NT), høyfjellsveronika (NT) og isssoleie (VU). Av moser kan nevnes tuetrollmose (VU), snøbinnemose (VU), fjellhårstjerne (VU), grannsotmose (VU) og ørelundmose (NT). Enkelte observasjoner ble også gjort av den nordlig unisentriske sommerfuglen dvergperlemorvinge (NT). Potensielt for å finne flere rødlistede og krevende arter her er ganske høyt.

Påvirkning/bruk/trusler: Ei kraftlinje går gjennom området og gir lokalt litt fysisk påvirkning (men ikke mye).

Fremmede arter: Ingen observert.

Verdivurdering

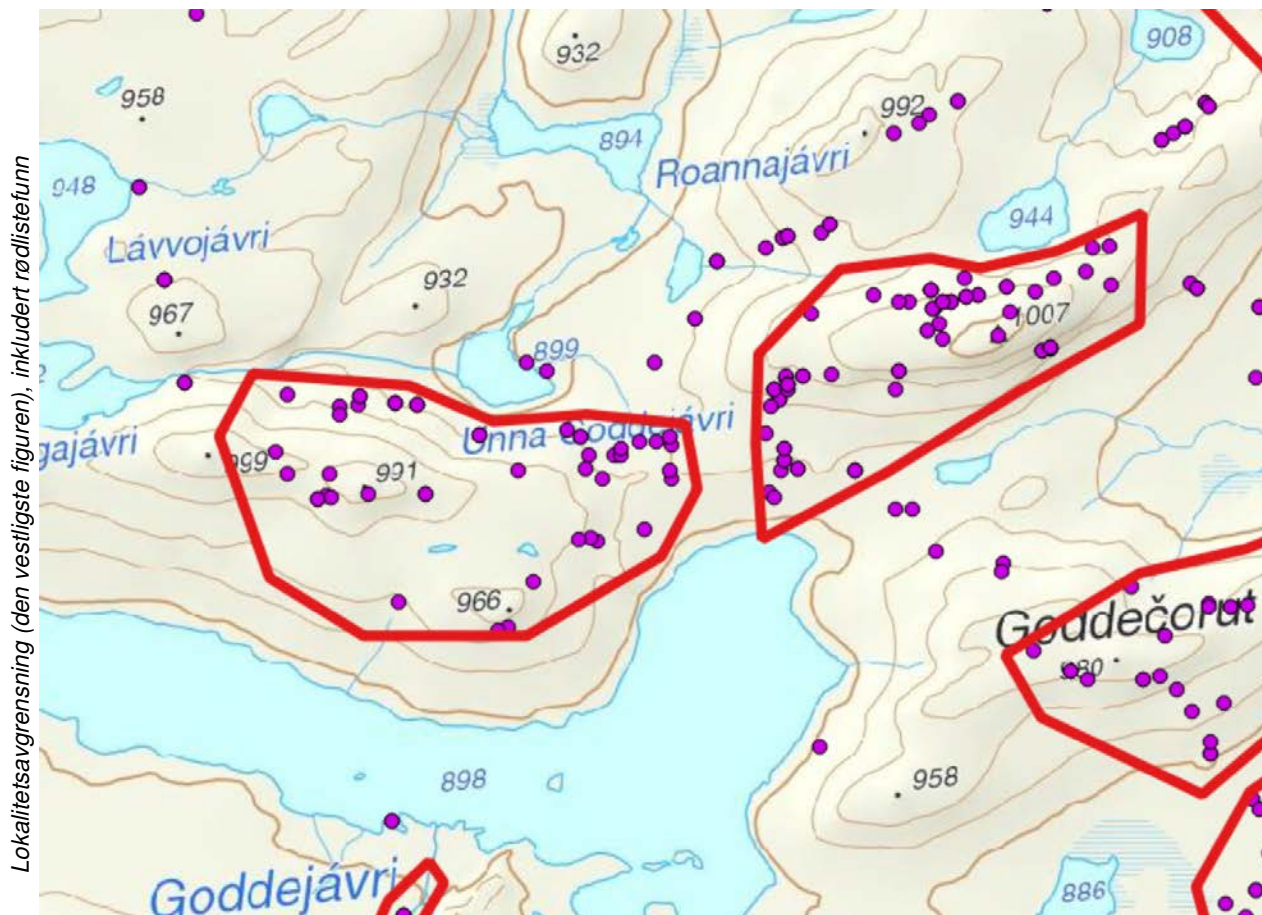
Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (1179 dekar, dog kanskje ikke så mye som 100 dekar med rik vegetasjon), høy vekt på artsmangfold, høy på kalkinnhold (innenfor de rike arealene) og middels på påvirkning. Samlet sett får lokaliteten verdien svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn

Det er viktig å utvise stor varsomhet ved framtidig vedlikehold av kraftlinjetraséen. Blant annet bør det ikke benyttes motorkjøretøy på barmark her.

Litteratur

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásjávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 01/08/2021 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.02.2022 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, basert på eget feltarbeid 14.07.2021, sammen med Perry G. Larsen, samt av Ivar Heggelund, Oleif Johnsen og Stein Erik Lunde 01.08.2021. Undersøkelsene ble gjort i forbindelse med et truede arter-prosjekt i fjellområdene rundt Guolásjávri. Det har også vært enkelte tidligere besøk her, av Oleif Johnsen og Britt Jorunn Hansen 29.07.2018 og 27.07.2019, Oleif samt Ivar Heggelund og Stein Erik Lunde 01.09.2019, og Jan Ole Olsen 09.08.2019. Beskrivelser og verdisetting er basert norsk rødliste for arter fra 2021 og faktaark for naturtyper fra 2015.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av Goddejávri og omfatter østre halvdel av fjellryggen der. Det er snakk om en ganske slak rygg uten berghamre av betydning, og lokaliteten omfatter både nord- og sørvendte lisider, samt mer flate partier oppe på toppen. Berggrunnen består trolig overveiende av glimmerskifer, glimmergneis og amfibolitt og virker stort sett intermediær til nokså kalkrik, men uten sterkt kalkrike partier. Området ligger

overveiende i midtre/øvre del av lavalpin sone, men har enkelte mellomalpine trekk. Avgrensning av lokaliteten er litt grov, da det er gradvise overganger mot mer gjennomført fattig vegetasjon mot flere kanter..

Naturtyper/vegetasjonstyper: Det meste er nok intermediære til svakt kalkrike fjellheier, men også noe svakt kalkrik hei i overgang mot sterkt kalkrike heier. I tillegg en del rabbevegetasjon i øvre deler (samt også stedvis i den sørvendte lia), for det meste intermediært til svakt kalkrikt. Det kommer også inn noe snøleier, lokalt på sørsiden og noe mer utbredt på nordsiden, også disse varierende fra intermediære til overganger mot sterkt kalkrike. Det er vanskelig å si hvor store deler av området som har rik fjellvegetasjon, men antagelig er det noe i underkant av 50%.

Artsmangfold: Lokaliteten er ganske artsrik og flere av de mest sjeldne og spesielle artene som er karakteristiske for området rundt Guolásvávri forekommer og har flere delforekomster her, som dverggrubblom (EN), stivsildre (EN) og hvitstarr (EN). I tillegg kan nevnes arter som gullrubblom (VU), snøgras (VU), svartbakkestjerne (VU), reinstarr (VU), dvergsoleie (NT), snøsoleie (VU), bekkesildre (NT), sølvkattfot (VU), grønnskattfot (VU), brannmyrklekk (VU), dubbestarr (VU), sibirkoll (NT), høyfjellsklokke (NT), lapprose (VU), grynsildre (VU) og setersoleie (VU). I tillegg kommer også enkeltfunn av sommerfuglen dvergperlemorvinge (NT). Bedre undersøkelser bør føre til ytterligere funn av krevende og rødlistede arter, særlig blant moser.

Påvirkning/bruk/trusler: Det går en ATV-trasé over ryggen, noe som medfører en del terrengslitasje lokalt.

Fremmede arter: Ingen observert.

Verdivurdering

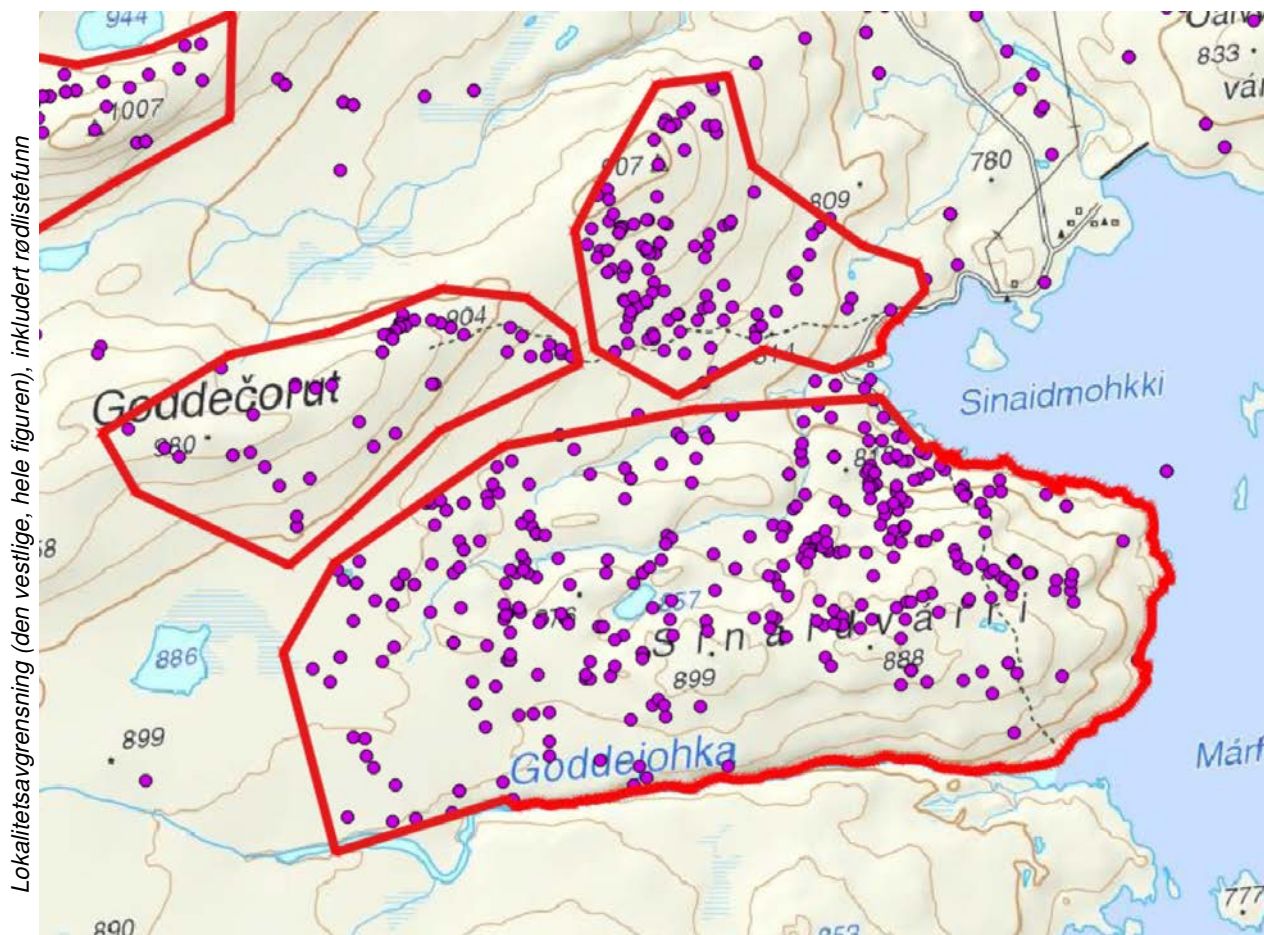
Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (983 dekar samlet, men langt fra alt er rikt), høy vekt på artsamangfold, middels på kalkinnhold og middels på påvirkning. Samlet sett får lokaliteten verdien svært viktig - A, særlig som følge av forekomst av tre sterkt truede arter.

Skjøtsel og hensyn

Det er viktig at det ikke blir mer skader på vegetasjonen som følge av ATV-kjøringen enn det som allerede har skjedd.

Litteratur

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásvávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 01/08/2021 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.02.2022 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, basert på eget feltarbeid 12.07.2021, sammen med Perry G. Larsen og Steinar Skrede, samt av Ivar Heggelund, Oleif Johnsen og Stein Erik Lunde 01.08.2021. Undersøkelsene ble gjort i forbindelse med et truede arter-prosjekt i fjellområdene rundt Guolásvári. Det har også vært enkelte tidligere besøk her, av Oleif Johnsen og Britt Jorunn Hansen 05.09.2017 og 29.07.2018, samt Oleif alene 27.08.2015 og 22.08.2016. I tillegg kommer Bård Haugsrud mfl. 21.07.2018 Beskrivelser og verdisetting er basert norsk rødliste for arter fra 2021 og faktaark for naturtyper fra 2015.

Beliggenhet/avgrænsing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på østsiden av Goddejvri og omfatter en fjellrygg mellom denne innsjøen og Guolásvári, rett på nordsiden av Sinaidvárr. Det er snakk om en ganske slak rygg med bare små berghamre, og lokaliteten omfatter både nord- og sørvendte lisider, samt litt mer flate partier oppe på toppen. Berggrunnen består trolig overveiende av glimmerskifer, glimmergneis og amfibolitt og virker stort sett intermediær til nokså kalkrik,

men uten sterkt kalkrike partier. Området ligger overveiende i midtre/øvre del av lavalpin sone, men har enkelte mellomalpine trekk. Avgrensning av lokaliteten er nok ganske presis, men det er gradvise overganger mot mer gjennomført fattig vegetasjon på flere kanter..

Naturtyper/vegetasjonstyper: Det meste er nok intermediære til svakt kalkrike fjellheier, men også noe svakt kalkrik hei i overgang mot sterkt kalkrike heier. I tillegg noe rabbevegetasjon i øvre deler, for det meste intermediært til svakt kalkrikt. Det kommer også inn noe snøleier, lokalt på sørsiden og noe mer utbredt på nordsiden, også disse varierende fra intermediære til overganger mot sterkt kalkrike. Det er vanskelig å si hvor store deler av området som har rik fjellvegetasjon, men antagelig er det kanskje over 50%.

Artsmangfold: Lokaliteten er ganske artsrik og flere av de mest sjeldne og spesielle artene som er karakteristiske for området rundt Guolásvávvri forekommer og har flere delforekomster her, som dverggrubblom (EN), stivsildre (EN) og hvitstarr (EN). I tillegg kan nevnes arter som gullrubblom (VU), snøgras (VU), svartbakkestjerne (VU), reinstarr (VU), lodnemyrklegg (NT), snøsoleie (VU), knoppsildre (NT), sølvkattefot (VU), kantlyng (VU), brannmyrklegg (VU), dubbestarr (VU), lapprose (VU), grynsildre (VU), bekkesildre (NT) og jøkelarve (NT). I tillegg kommer litt mer trivielle arter som rødsildre (NT), grannsildre (NT), dvergsoleie (NT), buefrytle (NT), polarlusegras (NT), fjellmarigras (NT), snøull (NT) og tvillingsiv (NT), samt labbmose (NT). Bedre undersøkelser bør føre til ytterligere funn av krevende og rødlistede arter, særlig blant moser.

Påvirkning/bruk/trusler: Det går en ATV-trasé over ryggen, noe som medfører en del terrengslitasje lokalt (dels synlig på flyfoto).

Fremmede arter: Ingen observert.

Verdivurdering

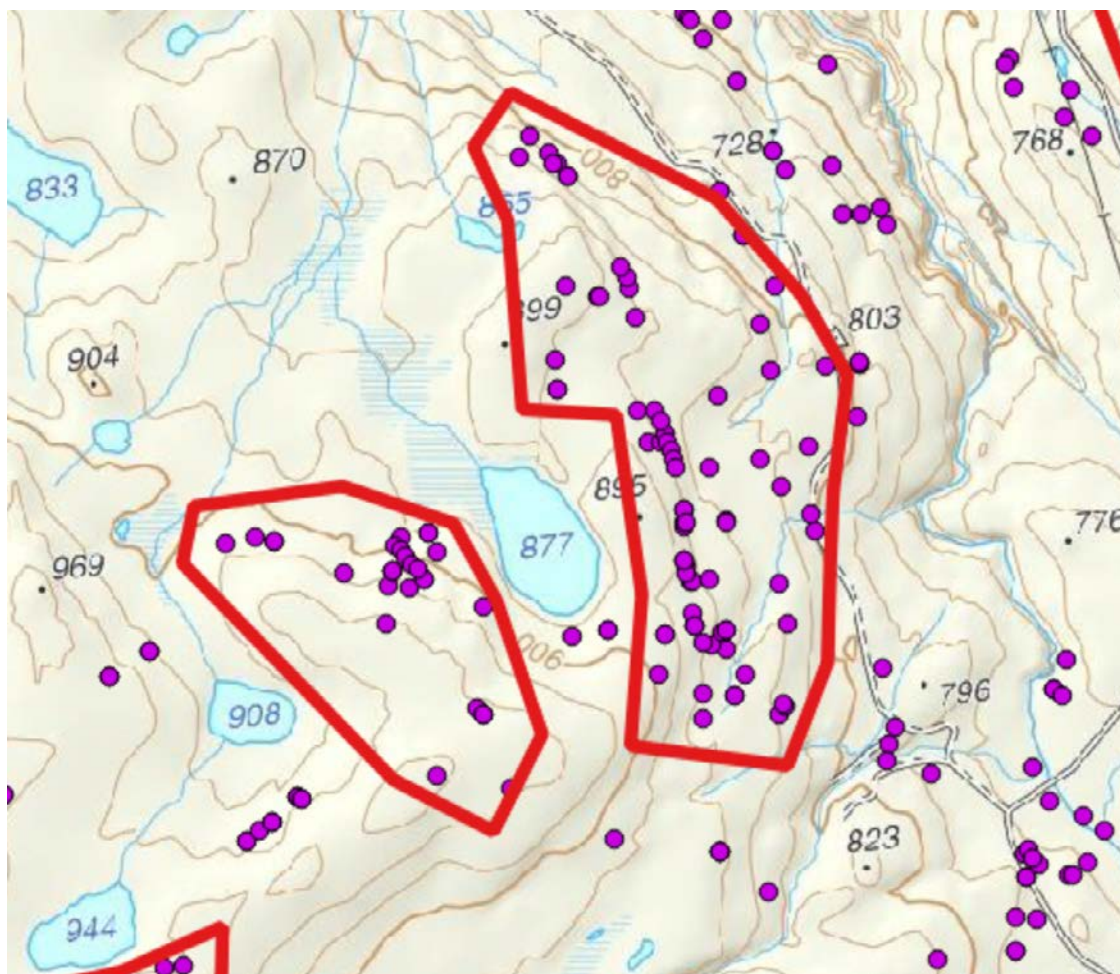
Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (778 dekar samlet, men langt fra alt er rikt), høy vekt på artsamangfold, middels på kalkinnhold og middels på påvirkning. Samlet sett får lokaliteten verdien svært viktig - A, særlig som følge av forekomst av tre sterkt truede arter.

Skjøtsel og hensyn

Det er viktig at det ikke blir mer skader på vegetasjonen som følge av ATV-kjøringen enn det som allerede har skjedd.

Litteratur

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásvávvri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 29/07/2021 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.02.2022 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, basert på eget feltarbeid 14.07.2021, sammen med Perry G. Larsen. Undersøkelsene ble gjort i forbindelse med et truede arter-prosjekt i fjellområdene rundt Guolásvjávri. I tillegg kommer Jan Ole Olsen 16.07.2020 og 29.07.2021. Beskrivelser og verdsetting er basert norsk rødliste for arter fra 2021 og faktaark for naturtyper fra 2015.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nordøst for Goddejávri og nordvest for Guolásvjávri. Den omfatter deler av et lite fjellplatå samt den nordvendte lisiden til denne. Det er litt innslag av berghamre, men ikke mye. Berggrunnen består trolig overveiende av glimmerskifer, glimmergneis og amfibolitt og virker stort sett intermediær til nokså kalkrik, men uten sterkt kalkrike partier. Området ligger overveiende i midtre/øvre del av lavalpin sone, men har enkelte mellomalpine trekk. Avgrensning av lokaliteten er nok delvis ganske presis, men det er gradvise overganger mot mer gjennomført fattig vegetasjon på flere kanter (mest usikker mot

vest).

Naturtyper/vegetasjonstyper: Det meste er nok intermediære til svakt kalkrike fjellheier, men også noe svakt kalkrik hei i overgang mot sterkt kalkrike heier. I tillegg mye rabbevegetasjon på toppen, for det meste intermediært til svakt kalkrikt. Det kommer også inn noe snøleier på nordsiden, også disse varierende fra intermediære til overganger mot sterkt kalkrike. Det er vanskelig å si hvor store deler av området som har rik fjellvegetasjon, men det er nok under 50%.

Artsmangfold: Lokaliteten er ikke utpreget artsrik, men har flere av de karakteristiske artene for området rundt Guolásjávri, som stivsildre (EN), gullrublom (VU), bleikrublom (VU), lapprublom (VU), svartbakkestjerne (VU), lodnemyrklegg (NT), dubbestarr (VU), høyfjellsklokke (NT), sibirkoll (NT), fjellsolblom (NT), grannsildre (NT), dvergsoleie (NT) og høyfjellskarse (NT). Bedre undersøkelser bør føre til ytterligere funn av krevende og rødlistede arter, særlig blant moser.

Påvirkning/bruk/trusler: Ingen spesielle er registrert.

Fremmede arter: Ingen observert.

Verdivurdering

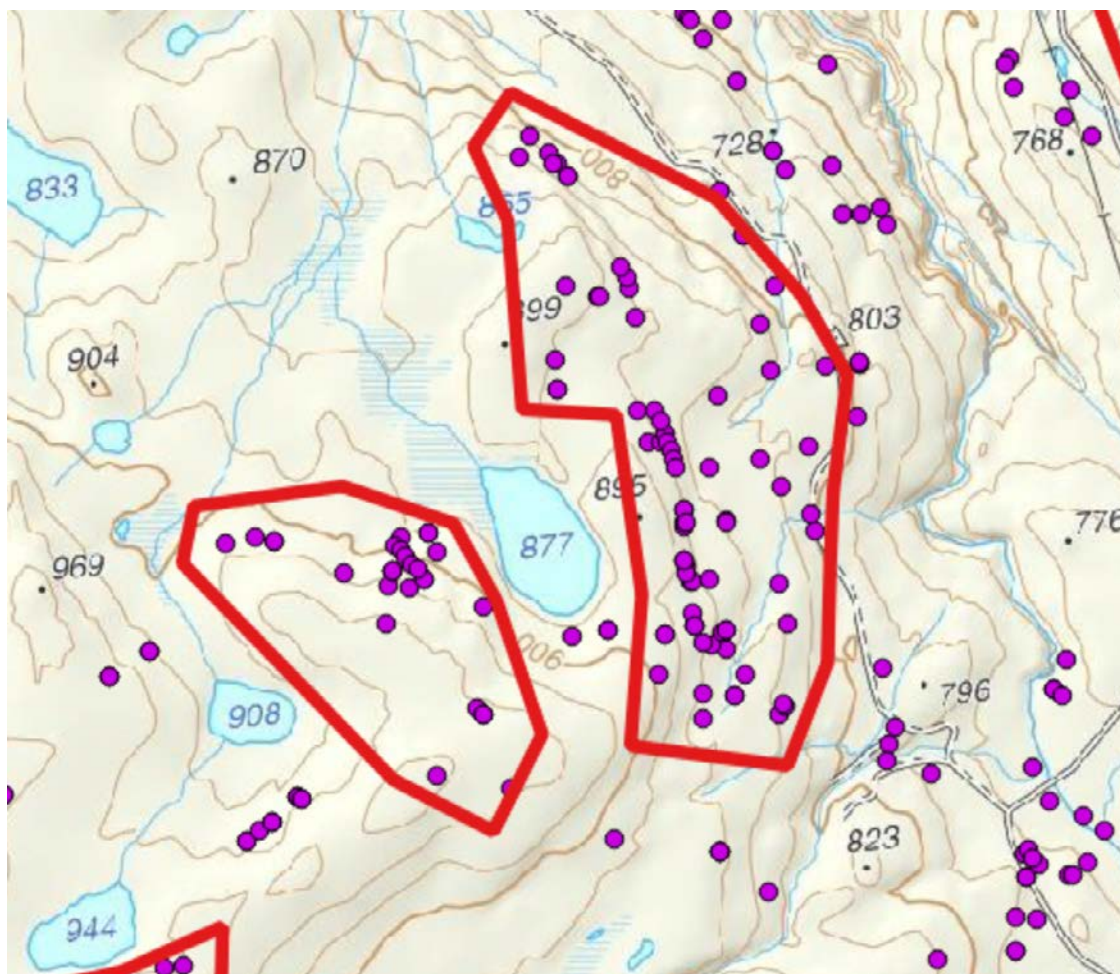
Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (526 dekar samlet, men langt fra alt er rikt), høy vekt på arts mangfold, middels på kalkinnhold og høy på påvirkning. Samlet sett får lokaliteten verdien svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn

Det er viktig å unngå fysiske inngrep her.

Litteratur

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásjávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 26/08/2021 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.02.2022 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, basert på eget feltarbeid 14.07.2021, sammen med Perry G. Larsen, samt av Oleif Johnsen, Britt Jorunn Hansen 06. og 26.08.2021, samt sammen med Cathrine Amundsen 25.07.2021. Undersøkelsene ble gjort i forbindelse med et truede arter-prosjekt i fjellområdene rundt Guolásjávri. I tillegg kommer Jan Ole Olsen 16.07.2020 og 29.07.2021. Deler av området ble også NiN-kartlagt i 2021 av Sállhir ved Julie Brastein Halvorsen). Beskrivelser og verdisetting er basert norsk rødliste for arter fra 2021 og faktaark for naturtyper fra 2015.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nordvest for Guolásjávri. Den omfatter i første rekke en del østvendte lisider. Det er litt innslag av berghamre. Berggrunnen består trolig overveiende av glimmerskifer, glimmergneis og amfibolitt og virker stort sett intermediær til nokså kalkrik, men uten sterkt kalkrike partier. Området ligger overveiende i midtre del av lavalpin sone. Avgrensning av lokaliteten er nok delvis ganske presis, men det er

gradvise overganger mot mer gjennomført fattig vegetasjon på flere kanter (kanskje særlig mot sør og nord).

Naturtyper/vegetasjonstyper: Det meste er nok intermediære til svakt kalkrike fjellheier, men også noe svakt kalkrik hei i overgang mot sterkt kalkrike heier. I tillegg litt rabbevegetasjon på toppen, for det meste intermediært til svakt kalkrikt. Det kommer også inn noe snøleier på nordsiden, også disse varierende fra intermediære til overganger mot sterkt kalkrike. Det er vanskelig å si hvor store deler av området som har rik fjellvegetasjon, men det er nok over 50%.

Artsmangfold: Lokaliteten er ganske artsrik og flere av de mest sjeldne og spesielle artene som er karakteristiske for området rundt Guolásvávri forekommer, som dvergrublom (EN), stivsildre (EN) og hvitstarr (EN). I tillegg kan nevnes arter som gullrublom (VU), bleikrublom (VU), snøgras (VU), dvergsyre (VU), svartbakkestjerne (VU), reinstarr (VU), lodnemyrklekk (NT), snøsoleie (VU), polarsoleie (VU), smalstarr (VU), skjeggstarr (NT), sølvkattefot (VU), kantlyng (VU), brannmyrklekk (VU), dubbestarr (VU), høyfjellsklokke (NT), snøbakkestjerne (NT), grannarve (NT), polarvier (NT) og snørublom (NT). I tillegg kommer litt mer trivielle arter som isssoleie (VU), snøull (NT), reinrose (NT), høyfjellskarse (NT), moselyng (NT), dvergssoleie (NT) og grannsildre (NT), samt hjelmose (VU) og gull-lemenmose (NT). Bedre undersøkelser bør føre til ytterligere funn av krevende og rødlistede arter, særlig blant moser.

Påvirkning/bruk/trusler: Ingen spesielle er registrert.

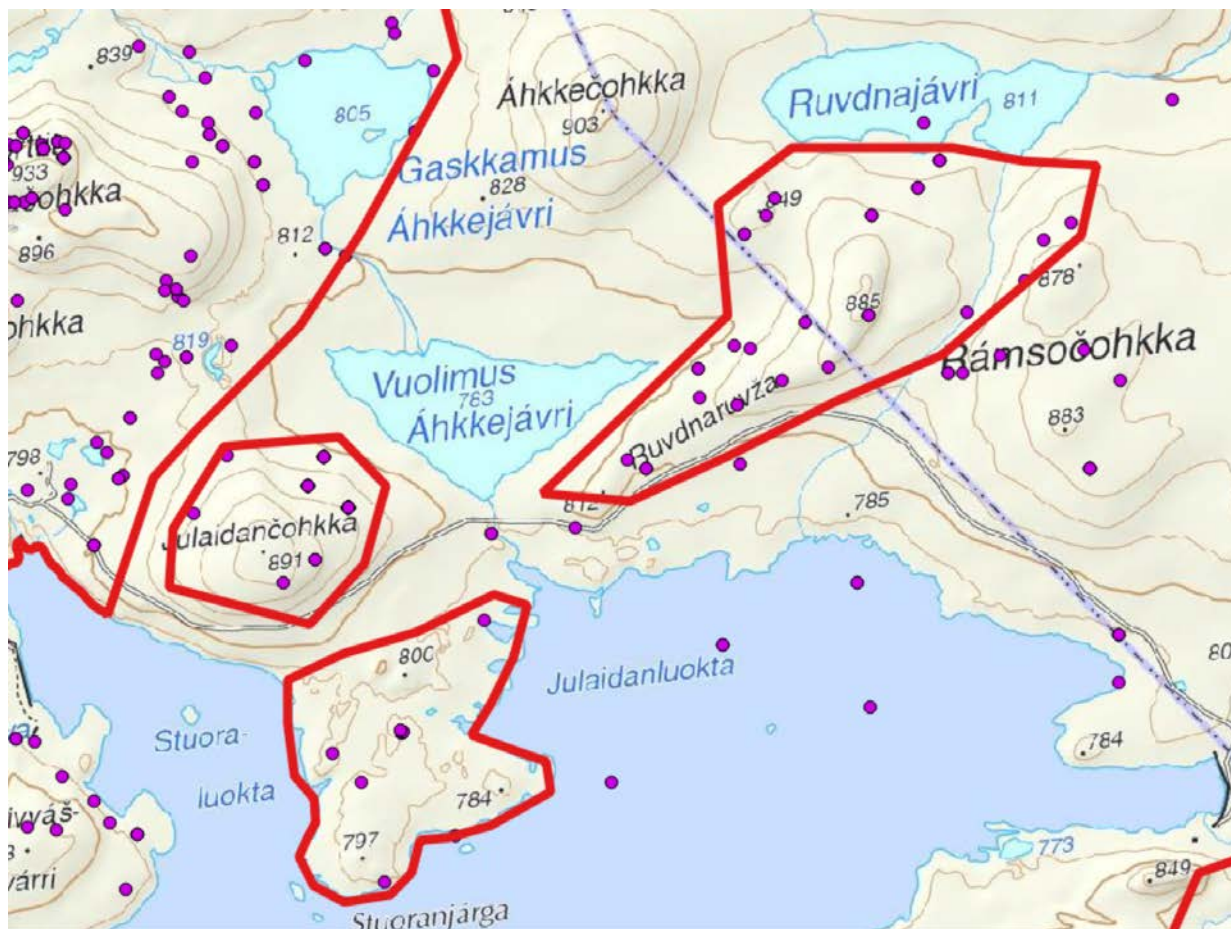
Fremmede arter: Ingen observert.

Verdivurdering

Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (1061 dekar samlet, men ikke alt er rikt), høy vekt på artsamangfold, trolig høyt på kalkinnhold og middekl til høy på påvirkning. Samlet sett får lokaliteten verdien svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn

Litteratur

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 19/09/2021 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.02.2022 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, basert på eget feltarbeid 18.07.2009. Undersøkelsen ble gjort i forbindelse med kommunal naturtypekartlegging i Kåfjord (Gaarder 2010), men først nå er lokaliteten skilt ut i forbindelse med et truede arter-prosjekt i fjellområdene rundt Guolásvári. I tillegg kommer moseundersøkelser av bl.a. Henrik Weibull 14.08.2012. Deler av området ble også NiN-kartlagt høsten 2021 av Sállhir ved Gunnar Kristiansen. Beskrivelser og verdisetting er basert norsk rødliste for arter fra 2021 og faktaark for naturtyper fra 2015.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten er en stor tange ut i nordsiden av Guolásvári. Terrenget er ganske flatt, men med en del små knauser. Ut fra berggrunnskart skal det hovedsakelig være kalkstein her. Det finnes det da også en del av, men i tillegg medfører løsmasser og/eller andre bergarter til at i praksis er det bare mindre deler som tydelig vitner om den kalkrike berggrunnen. Området ligger overveiende i lavalpin sone. Avgrensning av lokaliteten

er for det meste ganske presis, siden innsjøen danner grenser på tre kanter, men det blir ei slak lisode med annen vegetasjon mot den gamle anleggsveien i nord.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Neppe over 10% kan anses som ekstremt kalkrik, dels bestående av rabber (grusrygger) og dels små snøleier/våtsnøleiepregede partier. Ellers er det nok mye intermediær fjellhei her.

Artsmangfold: Lokaliteten har begrenset variasjon og derfor heller ikke så utpreget artsrik. Flere rødlistede og truede arter forekommer likevel, inkludert gullrublom (VU), sølvkattfot (VU), svartbakkestjerne (VU), snøsoleie (VU), lapprose (VU), dvergsyre (VU), dubbestarr (VU), rabbestarr (NT), snørublom (NT) og smalsolblom (NT). I tillegg en del krevende moser, inkludert nasjonalt sjeldne arter som fugleknausing (VU) og blodrvangmose (VU), samt gull-lemenmose (NT), vorteblomstermose (NT), skeiblomstermose (NT), vomknausing (VU), fjellhårstjerne (VU), kvapgulmose (VU), skrukkemose (VU) og aurbjørnemose (VU).

Påvirkning/bruk/trusler: Det er ikke direkte fysiske inngrep på selve haløya, men kantsonene mot Guolásjávri er sterkt preget av reguleringen av innsjøen og har opplagt ført til at store naturverdier tidligere har gått tapt her, samt at det er en viss pågående erosjon som fortsatt forringer miljøet (om enn i liten arealskala). •

Fremmede arter: Ingen observert.

Verdivurdering

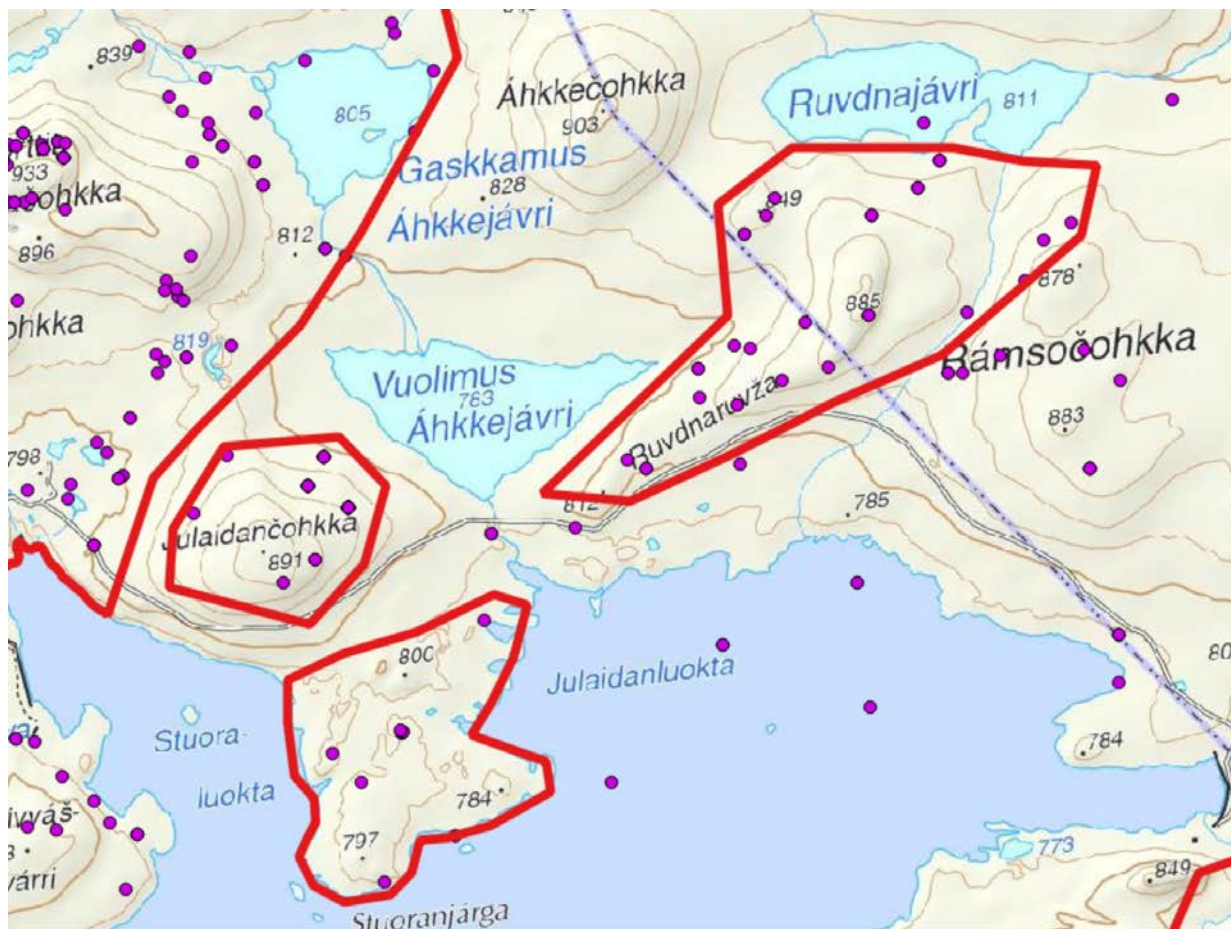
Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten middels til høy vekt på typevariasjon, høy på størrelse (802 dekar samlet, men ikke alt er rikt), høy vekt på arts mangfold, høy på kalkinnhold og middels på påvirkning. Samlet sett får lokaliteten verdien svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn

Det er særlig viktig at ikke øvre reguleringshøyde for Guolásjávri endres eller benyttes på en slik måte at erosjonen i kantsonene mot denne halvøya øker.

Litteratur

Gaarder, G., Heggelund, I., Johnsen, O., Larsen, P. G., Lunde, S. E., Skrede H. & Skrede S. 2022. Fjellområdene rundt Guolásjávri i Kåfjord kommune. Naturverdier og bevaringstiltak. Miljøfaglig Utredning rapport 2022-8, ISBN 978-82-345-0246-0.

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 21/07/2018 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.02.2022 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, basert på artsfunn gjort i Artskart (Artsdatabanken 2022), samt egne avstandsobservasjoner i 2021. Dette er gjort i forbindelse med et truede arter-prosjekt i fjellområdene rundt Guolásjávri. Tilsynelatende er et stort antall krevende arter og en god del undersøkelser gjort her, men ved nærmere sjekk av stedsangivelser av alle eldre funn (før 2000), så er det enten sikkert eller svært sannsynlig at disse egentlig er registrert helt andre steder i dette fjellområdet. De viktigste, rimelig pålitelig stedfestede funnene som er gjort her er av Reidar Elven 14.08.2009, Ivar og Tone Heggelund 25.07.2015, Karl-Birger Strann 05.07.2013 og 21.07.2018. Beskrivelser og verdisetting er basert norsk rødliste for arter fra 2021 og faktaark for naturtyper fra 2015. Lokaliteten var tidligere en del av en stor naturtypelokalitet på nordsiden av Guolásjávri, se Gaarder (2010), men som nå er splittet opp, der dette da blir en helt ny lokalitet.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av Guolásjávri og

omfatter en liten fjelltopp like ovenfor anleggsveien der. Dette innebærer at det ligger i alle himmelretninger, samt eksponerte partier mot toppen. Berggrunnen består trolig overveiende av glimmerskifer, glimmergneis og amfibolitt og er trolig stort sett intermediær til nokså kalkrik, men uten sterkt kalkrike partier. Området ligger overveiende i midtre del av lavalpin sone. Avgrensning av lokaliteten er trolig litt grov og ikke minst noe usikker, og går mot fattigere vegetasjon på alle kanter.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Naturtyper er ikke godt kjent, siden det mangler spesifikke undersøkelser av dette, men sannsynligvis er det mest intermediær til svakt kalkrik fjellhei her. I tillegg noe rabbesamfunn, dels nokså rike, og snøleier, også disse nokså kalkrike.

Artsmangfold: Lokaliteten er ganske artsrik og et par av de mest sjeldne og spesielle artene som er karakteristiske for området rundt Guolásvávri forekommer og har flere delforekomster her. Dette omfatter bl.a. hvitstarr (EN), dverggrubblom (EN), stivsildre (EN), sølvkattfot (VU), kantlyng (VU), gullrubl (VU), svartbakkestjerne (VU), grynsildre (VU), snøgras (VU), jervrapp (VU), snøsoleie (VU), polarsoleie (VU), lapprose (VU), sibirkoll (NT), fjellkurle (NT), fjellpyrd (NT), reinrose (NT), moselyng (NT), fjellmarigras (NT), vardefrytle (NT), buefrytle (NT), hengefrytle (NT), grannsildre (NT), lodnemyrklegg (NT), polarvier (NT), rødsildre (NT) og rypebunke (NT). Av moser er fjell-lundmose (VU) funnet, samt av insekter tundrahumle (NT) og polarhumle (NT).

Påvirkning/bruk/trusler: Ingen kjente påvirkninger av betydning.

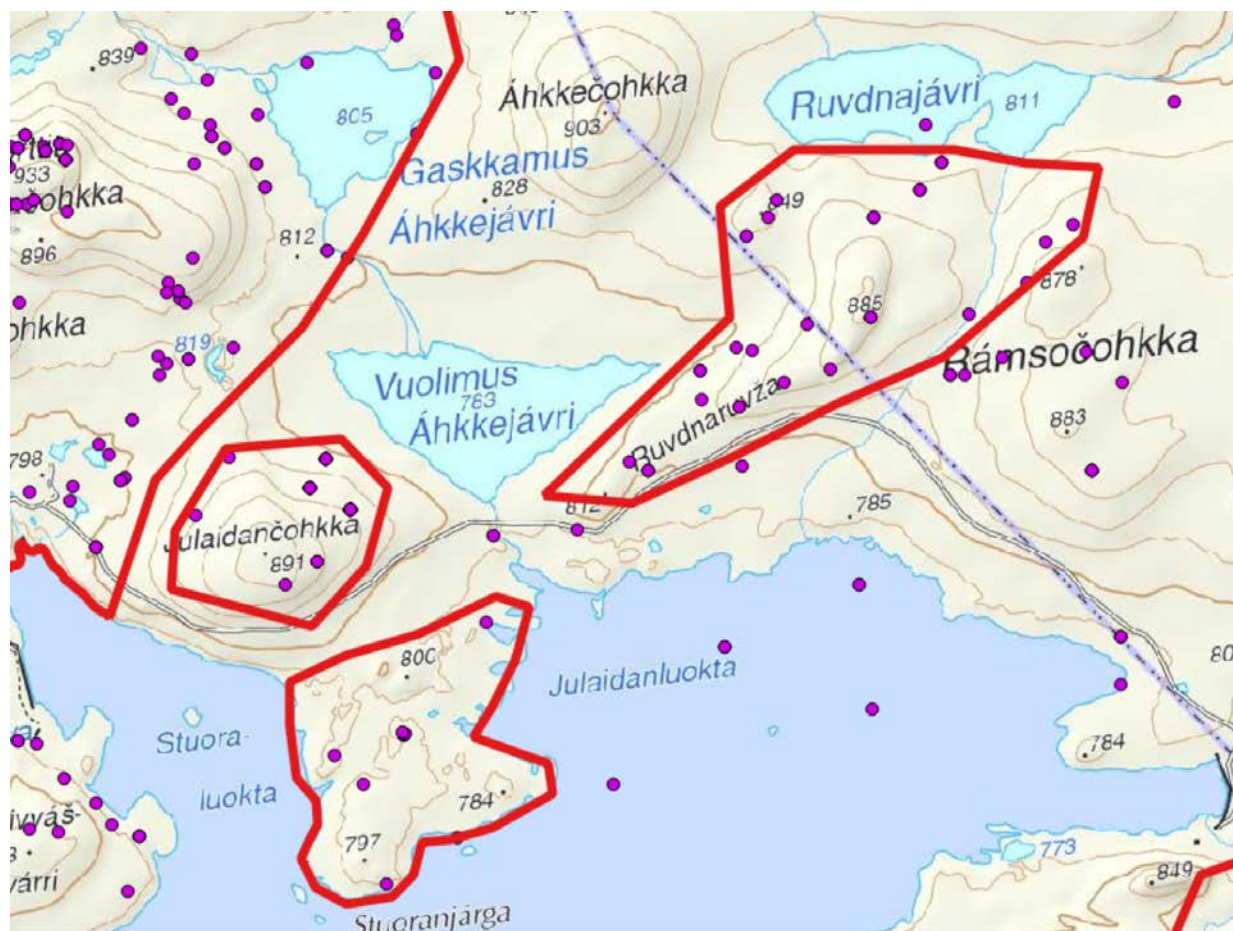
Fremmede arter: Ingen observert.

Verdivurdering

Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten minst middels vekt på typevariasjon, høy på størrelse (474 dekar samlet, men ikke alt er rikt), høy vekt på arts mangfold, trolig høy på kalkinnhold og høy på påvirkning. Samlet sett får lokaliteten verdien svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn

Litteratur

Naturtyperegistreringer

Naturtype: Kalkrike områder i fjellet

Utforming:

Mosaikk:

Feltsjekk: 04/08/2020 (siste)

Beskrivelse

Innledning: Beskrivelsen er utarbeidet 01.02.2022 av Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning, basert på eget feltarbeid 17.07.2009, som del av kommunal naturtypekartlegging (Gaarder 2010), men i første rekke ulike artsfunn lagt inn i Artskart (Artsdatabanken 2022). Dette er gjort i forbindelse med et truede arter-prosjekt i fjellområdene rundt Guolásjávri. Av andre sine kartlegginger kan nevnes besøk av Hartvig Sætra, Unni Bjerke Gamst, Torstein Engelskjøn og Ola Skifte 12.08.1994, Stein Erik Lunde 27.07.2008, Ivar og Tone Heggelund 25.07.2017, samt førstnevnte 18.07.2018, og til sist Jutta Kapfer og Kelsey Lorberau 04.08.2020. Beskrivelser og verdisetting er basert norsk rødliste for arter fra 2021 og faktaark for naturtyper fra 2015. Lokaliteten var tidligere en del av en stor naturtypelokalitet på nordsiden av Guolásjávri, se Gaarder (2010), men som nå er splittet opp, der dette da blir en helt ny lokalitet.

Beliggenhet/avgrensing/naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordøstsiden av Guolásjávri og omfatter en fjellrygg ovenfor anleggsveien som fortsetter østover inn i Nordreisa. Det er dermed

snakk om både sørvendte og nordvendte lisider, samt eksponerte partier på ryggen. Berggrunnen består trolig delvis av glimmerskifer, glimmergneis og amfibolitt og er trolig stort sett intermediær til nokså kalkrik, men her er det også noe innslag av kalkstein der det sannsynligvis stedvis er temmelig til sterkt kalkrikt. Området ligger overveiende i midtre del av lavalpin sone.

Avgrensning av lokaliteten er trolig litt grov og ikke minst noe usikker, og går mot fattigere vegetasjon på alle kanter. Lokaliteten er for øvrig delt mellom Kåfjord og Nordreisa kommuner.

Naturtyper/vegetasjonstyper: Naturtyper er ikke godt kjent, siden det mangler spesifikke undersøkelser av dette, men utvilsomt er det en del av både fjellhei og rabbesamfunn her, samt også litt snøleiesamfunn. Det meste er antagelig av intermediær til svakt kalkrik karakter, men ganske sikkert er det også noe som er temmelig til ekstremt kalkrikt (kanskje helst rabber og lesider/fjellhei).

Artsmangfold: Lokaliteten er ganske artsrik og flere av de mest sjeldne og spesielle artene som er karakteristiske for området rundt Guolásvávvri forekommer her. Dette omfatter bl.a. hvitstarr (EN), dvergrubblom (EN), grønnskattfot (VU), sølvskattfot (VU), reinstarr (VU), dubbestarr (VU), smalstarr (VU), kantlyng (VU), gullrublom (VU); svartbakkestjerner (VU), grynsildre (VU), brannmyrklegg (VU), snøgras (VU), issøleie (VU), snøsøleie (VU), polarsøleie (VU), lapprose (VU), sibirkoll (NT), fjellsolblom (NT), høyfjellsklokke (NT), høyfjellskarse (NT), rabbestarr (NT), rabbetust (NT), fjellkurle (NT), fjellpyrd (NT), snørublom (NT), reinrose (NT), ullbakkestjerne (NT), snøbakkestjerne (NT), moselyng (NT), fjellmarigras (NT), tvillingsiv (NT), vardefrytle (NT), grannsildre (NT), grannarve (NT), reinmjelt (NT), lodnemyrklegg (NT), snømore (NT), dvergsøleie (NT), jøkelarve (NT), polarvier (NT), knoppsildre (NT) og rødsildre (NT), i alt 44 arter. Potensialet for å finne flere rødlistearter er stort, særlig blant moser.

Påvirkning/bruk/trusler: Ingen kjente påvirkninger av betydning, bortsett fra inngrepene knyttet til anleggsveien i sørkant.

Fremmede arter: Ingen observert.

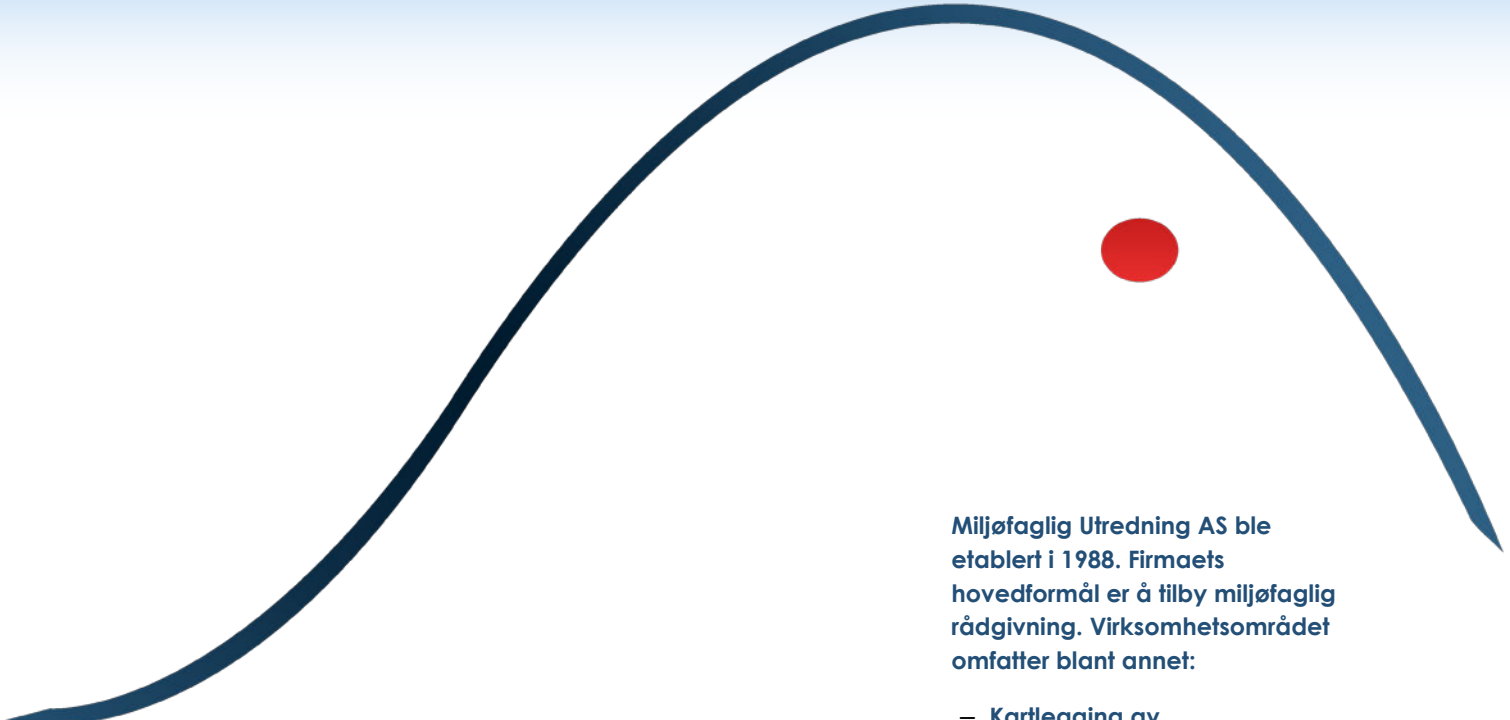
Verdivurdering

Basert på faktaark fra 2015 oppnår lokaliteten muligens høy vekt på typevariasjon, høy på størrelse (1432 dekar samlet, men ikke alt er rikt), høy vekt på arts mangfold, høy på kalkinnhold og høy på påvirkning. Samlet sett får lokaliteten verdien svært viktig - A.

Skjøtsel og hensyn

Det er viktig å unngå fysiske inngrep her, og en bør også unngå for hard slitasje.

Litteratur

Miljøfaglig Utredning AS ble etablert i 1988. Firmaets hovedformål er å tilby miljøfaglig rådgivning. Virksomhetsområdet omfatter blant annet:

- Kartlegging av naturmangfold
- Konsekvensanalyser for ulike tema, blant annet: Naturmangfold, friluftsliv, reiseliv og landbruk
- Utarbeiding av forvaltningsplaner for verneområder
- Utarbeiding av kart (illustrasjonskart og GIS)
- FoU-virksomhet
- Foretagsvirksomhet

Hjemmeside: www.mfu.no

Org.nr.: 984494068 MVA